

JANUARI-DECEMBER
2009:

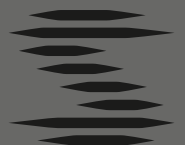
ÅRETS RESULTAT
UPPGICK TILL 375 MKR

-

ÖVERFÖRINGEN PÅ
STAMNÄTET MINSKADE
MED 9 PROCENT

-

INVESTERINGSTAKTEN
ÖKADE MED NÄRA 60
PROCENT OCH UPPGICK
TILL 1527 MKR

S. INNEHÅLL

3	EKONOMISK ÖVERSIKT 2009	53	09. MEDARBETARE
4	01. GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET	58	SJUÅRSÖVERSIKT FÖR KONCERNEN
6	02. DETTA ÄR SVENSKA KRAFTNÄT	60	10. FINANSIELLA RAPPORTER
8	03. SVENSKA KRAFTNÄTS INTRESSENTER	60 62 64 65 67 68	Resultaträkning – koncernen Balansräkning – koncernen Kassaflödesanalys – koncernen Förändring i eget kapital – koncernen Resultaträkning – affärsverket Balansräkning – affärsverket
9	04. VIKTIGA HÄNDELSER I VERKSAMHETEN 2009	70 70	Kassaflödesanalys – affärsverket Förändring i eget kapital – affärsverket
23	FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE 2009	71	11. TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER
24	05. VERKSAMHET OCH STRUKTUR	75	Noter
32	06. VERKSAMHETSGRENAR	87	12. FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION
48	07. DOTTER- OCH INTRESSEFÖRETAG	88	13. REVISIONSBERÄTTELSE
50	08. MILJÖ	89	14. STYRELSEN
		90	15. ADRESSER

EKONOMISK ÖVERSIKT

KORT OM ÅR 2009

DRIFTEN UNDER ÅRET		2009	2008
Inmatad energi	TWh	104,4	115,0

DRIFTSÄKERHET

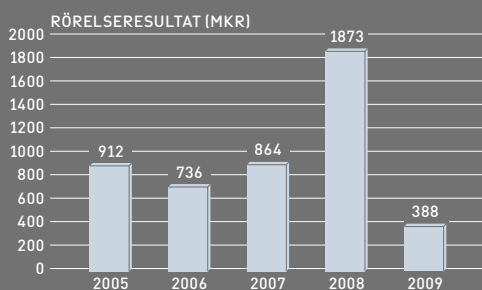
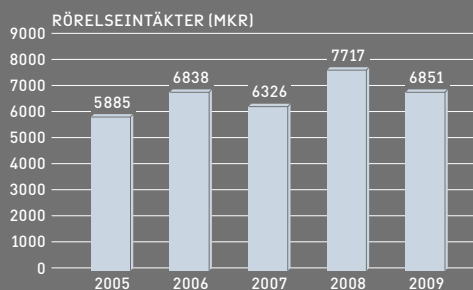
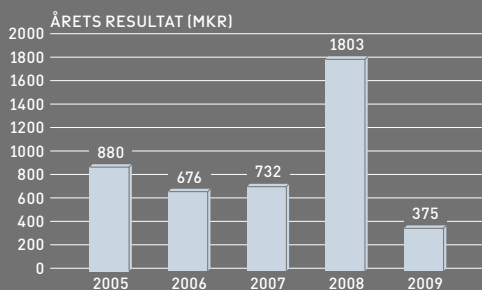
Antal driftstörningar på stamnätet	st	153	157
Antal driftstörningar med avbrott	st	16	9
Ej levererad energi	MWh	5	3

EKONOMISKA FAKTA

Koncernens rörelseintäkter	Mkr	6 851	7 717
Koncernens resultat	Mkr	375	1 803
Räntabilitet på justerat eget kapital	%	4,3	19,8
Skuldsättningsgrad	%	33	28
Investeringar	Mkr	1 527	963
Balansomslutning	Mkr	11 654	11 715

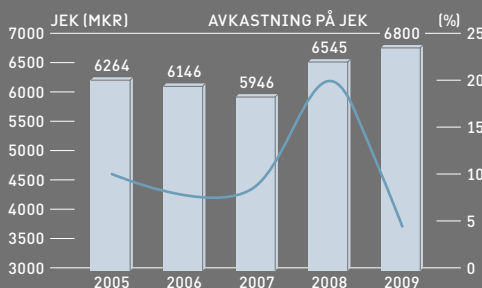
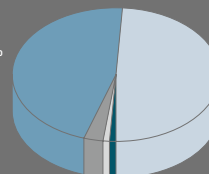
* efter skattemotsvarighet 28%

EKONOMISK UTVECKLING

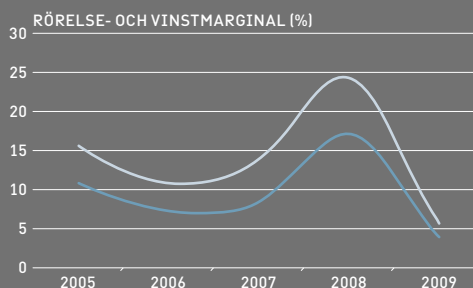

RÖRELSEINTÄKTER PER RÖRELSEGRÄNS

- Systemansvar el, 49%
- Överföring på stamnätet, 46%
- Beredskap, 3%
- Systemansvar naturgas, 1%
- Telekom, 1%
- Elcertifikat, 0,1%

- Justerat eget kapital (JEK)
- Avkastning på justerat eget kapital

- Rörelsemarginal
- Nettovinstmarginal med avdrag för skatt

01. GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET

Med utgången av 2009 lägger Svenska Kraftnät ett mycket händelserikt år bakom sig. I juni flyttade verkets huvudkontor från Räcksta till moderna lokaler i ett nybyggt hus i Sundbyberg. Samtidigt förnyades vår logotyp och hela vår grafiska profil.

KRAFTIGT ÖKAD INVESTERINGSTAKT

Som ett led i klimatpolitiken gör vi nu omfattande investeringar för att omhänderta vindkraft och annan förnybar elproduktion. Investeringar görs också för att bygga bort begränsningar i överföringsförmågan inom landet och mellan Sverige och grannländerna. Därtill krävs reinvesteringar i våra befintliga anläggningar för att upprätthålla hög driftsäkerhet och göra elsystemet mer robust.

För två år sedan beräknades Svenska Kraftnätets investeringar under de tre åren 2009–2011 komma att uppgå till 4,5 miljarder kronor. När vi nu i dagarna upprättat vår investeringsplan för treårsperioden 2011–2013 blir motsvarande siffra 12 miljarder kronor.

INFRASTRUKTUREN AVGÖR KLIMATPOLITIKEN

I likhet med andra aktörer som arbetar med infrastruktur möter Svenska Kraftnät inte sällan motstånd mot utbyggnadsplanerna. Argumenten är desamma oavsett om det gäller vägar, järnvägar eller kraftledningar; Bygg gärna, men inte här. Och om det nödvändigtvis ska byggas, så gräv ner!

Det är i denna konflikt mellan motstående intressen som klimatpolitikens framgångar kommer att avgöras. Det är inte utbyggnaden av vindkraftsparkar, utan utbyggnaden av ledningsnäten som kommer att bli den främsta gränssättande faktorn för hur mycket förnybar el som vi kommer att kunna introducera till år 2020 eller 2030.

MARKKABEL ELLER LUFTLEDNING?

Det svenska stamnätet är och förblir ett växel-

strömsnät. Det går inte att gräva ner. På stamnätets spänningsnivåer är markförläggning bara möjlig på korta sträckor och då till priset av försämrade driftsäkerhet. Markkabel över långa avstånd är bara möjligt med likströmsteknik. Då handlar det om att överföra el från en punkt till en annan. Det är aktuellt mer undantagsvis, som t.ex. i våra sjökablar till grannländerna och i delar av SydVästlänken.

MÅNGA VIKTIGA PROJEKT

Under året har den nya 400 kV förbindelsen mellan Järpströmmen i Jämtland och Nea i Norge tagits i drift. Det är det första av tre nordiskt prioriterade projekt som sedan följs av en ny likströmslänk till Finland (Fenno-Skan2) och därefter av sju miljardersprojektet SydVästlänken. Det sistnämnda är Svenska Kraftnätets största investeringsprojekt och syftar till att bygga bort flaskhalsar som idag begränsar överföringsförmågan till Skåne och mellan Sydnorge och Sverige.

Under året har beslut tagits om förbindelsen NordBalt mellan Sverige och Litauen. Den syftar till att länka samman en framväxande baltisk elmarknad med den nordiska. Samtidigt stärker vi försörjningssäkerheten i våra tre baltiska grannländer.

Vi planerar även för att länka in Gotland i stamnätet genom en ny förbindelse till fastlandet. Därmed möjliggörs en fortsatt utbyggnad av vindkraften på ön.

PRISOMRÅDEN I SVERIGE

Den nordiska elmarknaden bygger på marknadsdelning, det vill säga att marknaden delas upp i olika prisområden, när överföringskapaciteten i systemet inte räcker till för att tillgoda all efterfrågan. I till exempel Norge har detta sedan länge varit en självklarhet men inte i Sverige. Här har vi traditionellt sett det som angeläget att hålla ihop hela landet som ett område med gemensamt elpris.

Det förhållningssättet är emellertid inte in-
vändningsfritt. Ett gemensamt elpris höjer den
mothandelsnota som alla svenska elkunder
får betala över stamnätstariffen och förhindrar
att prissignalerna når fram till marknadens
aktörer. I strävan efter en nordisk och i för-
längningen europeisk elmarknad förefaller det
onekligen mer rimligt att marknadsdelningen
sker efter de s.k. snitt som definierar trånga
sektorer i näten än efter nationsgränserna.

Så kommer det nu också att bli. Sverige
kommer att delas upp i fyra anmälningsområ-
den till den nordiska elbörsen, sannolikt fr.o.m.
den 1 november 2011. Därmed etablerar vi en
ordning för svensk flaskhalshantering som
inte kan ifrågasättas i förhållande till de euro-
peiska konkurrensreglerna.

TILL SIST

De omfattande investeringarna gör att vi be-
höver stärka vår kompetens. Ett program för
kompetensväxling har utarbetats inför kom-
mande pensionsavgångar. Under året har vi
också rekryterat ett stort antal nya med-
arbetare. Och trots en hög arbetsbelastning
kan vi glädjande nog redovisa fortsatt mycket
låga sjuktal.

Driftsäkerheten i stamnätet var hög under
hela året. Däremot gick inte den globala
finanskrisen oss obemärkt förbi. Den för-
sämrade industrikonjunkturen bidrog till en
kraftig minskning av överföringen på stam-
nätet 2009 och därmed till minskade intäkter
för verket. Den kalla väderleken i december,
när 30 procent av kärnkraftproduktionen dess-
utom stod avställd, förorsakade också mycket
höga motköpskostnader.

Sammantaget nådde Svenska Kraftnät där-
för inte regeringens ekonomiska mål, en ränta-
bilitet på justerat eget kapital om 6 procent. För
2009 uppvisade koncernen dock ett överskott
om 375 Mkr, motsvarande 4,3 procent avkast-
ning på justerat eget kapital.

Stockholm i februari 2010

MIKAEL ODÉNBERG

02. DETTA ÄR SVENSKA KRAFTNÄT

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk med uppgift att förvalta Sveriges stamnät för elkraft, som omfattar ledningar för 400 kV och 220 kV med stationer och utlandsförbindelser. Vi har också systemansvaret för el och naturgas. Svenska Kraftnät utvecklar stamnätet och elmarknaden för att möta samhällets behov av en säker, miljövänlig och ekonomisk elförsörjning. Därmed har vi också en viktig roll i klimatpolitiken.

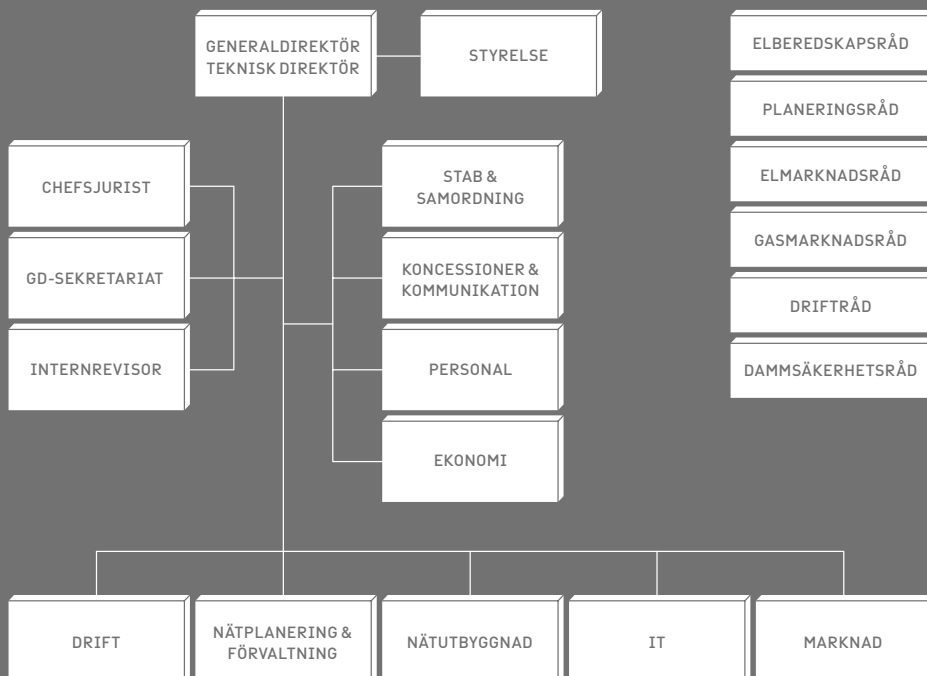
Verket har över 325 anställda – de flesta vid det nybyggda huvudkontoret i Sundbyberg. Vi har även kontor i Sundsvall, Halmstad och Sollefteå. Ytterligare flera hundra personer sysselsätts på entreprenad för drift och underhåll av stamnätet runt om i landet. År 2009 var omsättningen ca 6 900 miljoner kronor. Svenska

Kraftnät har tre dotterbolag och sex intressebolag, bland andra den nordiska elbörsen Nord Pool. Svenska Kraftnäts styrelse och generaldirektör utses av regeringen. Från och med 1 januari 2010 är Svenska Kraftnät organiserat i nio avdelningar. Därtill finns sex råd för samverkan med olika intressenter. Mer information finns på vår webbplats www.svk.se.

VÅRT UPPDRAG

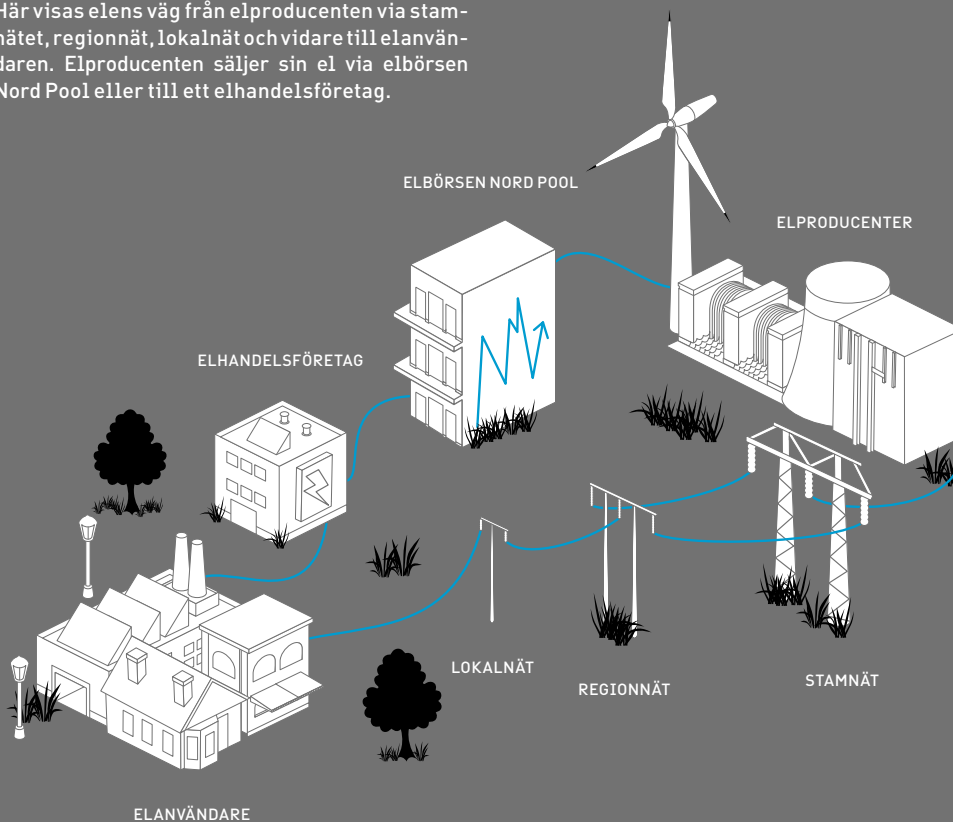
- > Erbjuder säker, effektiv och miljöanpassad överföring av el på stamnätet.
 - > Utöva systemansvaret för el och naturgas kostnadseffektivt.
 - > Främja en öppen svensk, nordisk och europeisk marknad för el och naturgas.
 - > Verka för en robust elförsörjning.
-

ORGANISATION

ELENS VÄG

Här visas elens väg från elproducenten via stamnätet, regionnät, lokalnät och vidare till elanvändaren. Elproducenten säljer sin el via elbörsen Nord Pool eller till ett elhandelsföretag.

03. SVENSKA KRAFTNÄTS INTRESSENER

Svenska Kraftnät är bildades år 1992 och sköter stamnätet – ryggraden i det svenska elsystemet. Vi ser också till att det är balans mellan inmatad och uttagen el, så att frekvensen alltid är nära 50 Hz. Den här och vår övriga verksamhet berör många människor och organisationer, som alla kan räknas till Svenska Kraftnäts intressenter.

ELMARKNADENS AKTÖRER

I rollen som stamnätsoperatör har Svenska Kraftnät en direktkontakt med företag som äger anläggningar anslutna till stamnätet, dvs. stora produktionsanläggningar och regionala elnät. En förutsättning för att balansen mellan inmatad och uttagen el ska kunna hållas, är att produktionen planeras utifrån prognoser över förbrukningen. Det här gör Svenska Kraftnät i samarbete med balansansvariga företag, som har tagit på sig ett ekonomiskt ansvar för att se till att det finns producerad el för den el som förbrukas. Varje elanvändare måste ha ett balansansvarigt företag för sin förbrukning, men i praktiken ser elleverantören till att det finns en sådan. Elleverantören kan själv vara balansansvarig, eller överlåta ansvaret på ett annat företag. Det lokala elnätetsbolaget skickar förbrukningsvärden till Svenska Kraftnät, som använder dessa för att beräkna om de balansansvariga företagen har lyckats balansera produktionen mot förbrukningen. Till elmarknadens aktörer kan vi också räkna systemansvariga i andra länder. Svenska

Kraftnät har ett nära samarbete med Norge, men även med Finland och Danmark för att driva elsystemet effektivt och säkert.

MARKÄGARE OCH NÄRBOENDE

Svenska Kraftnät förvaltar ca 15 000 km kraftledning, och ungefär 130 kopplingsstationer. Vi bygger också ständigt nya anläggningar. Markägare och närboende är viktiga intressenter, som får möjlighet att yttra sig när Svenska Kraftnät bygger om eller bygger nya anläggningar.

STATEN ÄR VÅR UPPTAGSGIVARE

Svenska Kraftnätsverksamhet regleras främst genom en instruktion och ett årligt regleringsbrev som utfärdas av regeringen. Riksdagen beslutar om ramarna för Svenska Kraftnäts investerings- och finansieringsverksamhet, i samband med att statens budget antas. Som affärsverk och myndighet har Svenska Kraftnät också många kontakter med andra myndigheter.

MÅNGA ANDRA INTRESSENER

Ovan har vi bara nämnt några av alla våra intressenter. Exempel på andra är kommuner, länsstyrelser, aktörer på naturgasmarknaden, elbörsen Nord Pool, dammägare, journalister, vindkraftsföretag, högskolor, forskare, studenter, platssökande, intresseorganisationer, leverantörer, frivilligorganisationer och finansiella institutioner.

04. VIKTIGA HÄNDELSE I VERKSAMHETEN 2009

JANUARI

Den 11 januari kl. 19–20 inrapporteras det högsta produktionsvärdet hittills för vindkraften, 824 MW.

FEBRUARI

Svenska Kraftnät och norska Statnett inleder ett strategiskt samarbete med sikte bl.a. på att åstadkomma en norsk-svensk nätutvecklingsplan och en gemensam slutkundsmarknad.

Miljöstyrningsrådets årliga pris Utmärkt Grön Upphandlare 2009 tilldelas Svenska Kraftnät för att verket under ett decennium konsekvent har arbetat med att utveckla system för att beakta miljökrav vid upphandling av bygg- och underhållsentreprenader.

MARS

Svenska Kraftnät ger ut »Vägledning för anslutning av vindkraft till stamnätet« för att underlätta vindkraftsentreprenörernas arbete. Vägledningen beskriver de regler som Svenska Kraftnät tillämpar för anslutning till stamnätet.

Svenska Kraftnät håller sin årliga Kund-och intressentdag i Stockholm.

Generaldirektör Mikael Odenberg delar ut Svenska Kraftnäts miljöpris 2009 till Servicestaden Sverige AB och FLIR Systems AB. Servicestaden belönas för sin metod att med s.k. ultrarent vatten rengöra bl.a. oljeförorenade transformatorer och oljefångropar i ställverk. FLIR Systems får pris för en infraröd kamera som kan detektera även mycket små läckor av växthusgasen svavelhexafluorid (SF₆) från ställverksutrustning.

APRIL

Landshövding Bo Källstrand efterträder det tidigare statsrådet Sven Hulterström som ordförande i Svenska Kraftnäts styrelse.

Svenska Kraftnät lämnar en lägesrapport till regeringen om hur en indelning av Sverige i ytterligare s.k. anmälningsområden till den

nordiska elbörsen kan göras.

Svenska Kraftnät lämnar förslag till regeringen om nya regler för elnäts- förstärkningar av nationell betydelse och om nätanslutning av stora elproduktionsanläggningar. Förslaget syftar till att minska tröskeleffekterna för utbyggnaden av förnybar elproduktion.

EU-Kommissionen beslutar formellt att pröva om Svenska Kraftnäts begränsningar av elexporten till andra länder innebär ett missbruk av dominerande marknadsställning. Bakgrunden är en anmälan 2006 från branschorganisationen Dansk Energi som anser sig diskriminerade när Svenska Kraftnät begränsar tilldelad kapacitet på utlandsförbindelserna för att upprätthålla driftsäkerheten i det svenska stamnätet.

MAJ

Svenska Kraftnät inleder diskussioner med EU-kommissionens Generaldirektorat för konkurrensfrågor i målet om de ifrågasatta exportbegränsningarna.

Upphandlingen av effektreserven för vintern 2009/2010 blir klar. Den omfattar totalt ca 1900 MW, varav drygt 630 MW är förbrukningsreduktion dvs. industriföretag som mot ersättning är beredda att minska sin förbrukning.

JUNI

Svenska Kraftnät flyttar huvudkontoret från Råcksta till moderna och öppna lokaler i ett nybyggt hus i centrala Sundbyberg. I samband med flytten presenteras verkets nya logotyp och grafiska profil.

EU-kommissionen offentliggör sitt preliminära ställningstagande i målet mot Svenska Kraftnät. Man anser att Svenska Kraftnät diskriminerat mellan inhemska och utländska aktörer i strid mot EG:s konkurrensregler.

Riksdagen höjer Svenska Kraftnäts tillåtna investeringsram för 2009 med 555 Mkr till 1755 Mkr.

Generaldirektör Mikael Odenberg avslöjar vid ett möte på landshövdingens residens i Visby att Svenska Kraftnät planerar för en ny elförbindelse mellan Gotland och fastlandet.

JULI

Svenska Kraftnät hävdar sig mycket väl i den studie som de europeiska tillsynsmyndigheternas samarbetsorganisation CEER låtit göra. I studien jämförs hur effektivt 22 stamnätsföretag i 19 europeiska länder bedriver sin verksamhet.

Svenska Kraftnät lämnar sin årliga rapport om den svenska kraftbalansen till regeringen. Elproduktion tillkommer med ny vindkraft och genom effekthöjningar i kärnkraftverken samtidigt som elförbrukningen minskar till följd av den globala, ekonomiska krisen. Sammantaget leder det till att den svenska kraftbalansen förbättras.

Ett intentionsavtal (MoU) tecknas mellan Svenska Kraftnät och motsvarigheterna i Lettland och Litauen om att bygga en elförbindelse mellan Sverige och Litauen samt förstärka stamnätet i västra Lettland. Syftet är att länka en framväxande baltisk elmarknad till den nordiska och att öka försörjningstryggheten i Baltikum.

Ansökan lämnas till EU-kommissionen om de 175 M€ som EU har avsatt till projektet. Av dessa medel kommer 131 M€ att användas för den nya förbindelsen och 44 M€ till de förstärkningar av elnätet i Lettland som är en nödvändig fysisk förutsättning för en gemensam baltisk elmarknad.

AUGUSTI

Utbildningsverksamheten i Åsbro utanför Hallsberg avvecklas och Åsbro kursgård överförs till en ny huvudman.

Svenska Kraftnät samordnar arbetet med att klarlägga elnäts- och produktionsbolagens beredskap för en eventuell pandemi av den nya influensan H1N1.

Styrelsen höjer effektavgiften i stamnätstariffen med 25 procent samt energiavgiften med 40 procent fr.o.m. 1 januari 2010. Anledningen är att ett gammalt långtidsavtallöper ut för den el som Svenska Kraftnät årligen köper för att täcka överföringsförlusterna i stamnätet. Anpassningen till dagens elpriser leder till kraftigt ökade kostnader för förlustelen. Sammantaget beräknas den totala höjningen av stamnätstariffen till 32 procent, motsvarande ca 0,6 öre per kWh.

SEPTEMBER

En friskvårdseftermiddag anordnas för personalen i Marabouparken i Sundbyberg. I samband med den startar en stegräknartävling som pågår under oktober och november.

OKTOBER

Svenska Kraftnät erbjuder EU-kommissionen ett frivilligt åtagande som ska undanröja grunderna för Kommissionens klagomål i det pågående målet i EU. Kärnan i åtagandet är att den svenska elmarknaden ska delas in i flera anmälningsområden till den nordiska elbörsen och att det s.k. Västkustsnittet ska förstärkas. Åtagandet offentliggörs av EU-kommissionen i ett s.k. market test.

Den nya 400 kV stamnätsledningen mellan Järpströmmen i Sverige och Nea i Norge tas i kommersiell drift. Det är den första i raden av fem stora utbyggnader i Norden som är strategiskt viktiga för elförsörjningen.

NOVEMBER

Generaldirektör Mikael Odenberg inviger den första designade kraftledningsstolpen i stamnätet. Stolpen står i Åre och är en del i den nya 400 kV ledningen mellan Järpströmmen i Sverige och Nea i Norge. Vid invigningen närvarar bl.a. Åres kommunalråd Eva Hellstrand och konstnären Anna Cronheden.

Svenska Kraftnät påbörjar utvecklingen av sitt miljöledningssystem med sikte på en miljöcertifiering enligt standarden ISO 14001.

Den 4 november timme 8 sprängdes 1 000 MW-gränsen för inmatad vindkraftsel i stamnätet. Uppmätt produktionsvärde blev 1058 MW.

DECEMBER

Svenska Kraftnät informerar elmarknaden om att uppdelningen av Sverige till den nordiska elbörsen Nord Pool Spot AS kommer att ske i fyra områden. Gränserna kommer att gå efter snitt 1, 2 och 4 som definierar de trånga sektorerna som begränsar förmågan att överföra el. Detta överensstämmer också med slutsatserna i den rapport som Svenska Kraftnät lämnade till regeringen i oktober.

Veckan före jul blir osedvanligt kall och 30 procent av kärnkraften är avställd. Svenska Kraftnät aktiverar delar av effektreserven för att uppnå önskvärda marginaler i stamnätet.

Untra, Uppland

Skog, Hälsingland

Hammarstrand, Jämtland

Gåvsta/Almunge, Uppland

Norrfly, Hälsingland

Pilgrimsstad, Jämtland

Östberga, Stockholm

Näverede, Jämtland

Hammastrand, Jämtland

Skärplinge/Tierp, Uppland

FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE 2009

05. VERKSAMHET OCH STRUKTUR

AFFÄRSVERKET SVENSKA KRAFTNÄTS UPPDRAG

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk med uppgift att på ett affärsmässigt sätt förvalta, driva och utveckla ett kostnadseffektivt, driftsäkert och miljöanpassat kraftöverföringssystem samt sälja överföringskapacitet. Svenska Kraftnät är också systemansvarig myndighet för el och naturgas samt elberedskapsmyndighet enligt elberedskapslagen.

Svenska Kraftnät ska

- > bygga ut stamnätet för el baserat på samhällsekonomiska lönsamhetsbedömningar,
- > svara för tillsyn i frågor om driftsäkerhet för det nationella elsystemet,
- > främja konkurrensen på el- och naturgasmarknaderna,
- > främja forskning, utveckling och demonstration av ny teknik som är av betydelse för verksamheten,
- > svara för beredskapsplanering inom elsektorn under kris- eller krigsförhållanden,
- > bedriva tjänsteexport inom verkets verksamhetsområde,
- > främja dammsäkerheten i landet,
- > bygga ut, installera och förvalta ledningar för elektronisk kommunikation, främst på stamnätet och även upplåta nätkapacitet i dessa,
- > vara kontoförande myndighet enligt lagen om elcertifikat,
- > handlägga frågor om ursprungsgarantier för el,
- > bevaka tillgången på höglastkapacitet i det svenska elsystemet och löpande förmedla information om effekttillgång till marknadens aktörer,
- > underlätta utbyggnaden av förnybar elproduktion,
- > vara säkerhetsskyddsmyndighet för elförsörjningen.

KONCERNENS STYRNING

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk och styrs i likhet med statliga förvaltningsmyndigheter av regeringen genom en myndighetsförordning, en förordning med instruktionen för affärsverket samt årliga regleringsbrev. Svenska Kraftnät upprättar varje år en treårig investerings- och finansieringsplan som genom budgetpropositionen underställs riksdagen för godkännande. Verket tillämpar personalföreträdarförordningen (1987:1101), internrevisionsförordningen (2006:1228) och förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll gäller för Svenska Kraftnät.

Regeringen utser styrelse och myndighetschef (generaldirektör). Generaldirektören och företrädare för personalorganisationerna SACO och ST ingår i styrelsen.

Koncernen Svenska Kraftnät har under året bestått av moderföretaget affärsverket, tre dotterföretag samt sex intresseföretag i Sverige och Norge. Det största intresseföretaget är Nord Pool ASA med huvudkontor i Oslo. I oktober 2008 såldes Nord Pool ASA:s clearing- och konsultverksamhet till OMX AB i Stockholm. I april avyttrades Åsbro Kursgård till en privat ägare, som driver verksamheten vidare.

VERKSAMHETSUTVECKLING

Styrelsen har under året beslutat om en förtydligad process för verksamhetsplanering och uppföljning (dnr 2009/906). I processen ingår moment för att uppfylla kraven enligt förordningen om intern styrning och kontroll som härigenom integreras i verksamheten. Det förtydligade arbetssättet införs successivt med början under hösten 2009. Nya rutiner för verksamhetsuppföljning har införts med intern kvartalsrapportering som inkluderar en löpande riskhantering.

En verksamhetsplan för 2010 (dnr 2009/1197) har tagits fram enligt nya rutiner. Planen utgör grund för verkets interna planering och priori-

tering för kommande år. Den styr även vår externa kommunikation, eftersom Svenska Kraftnäts verksamhet i hög grad är samhällsviktig och påverkar samhället såväl nationellt som lokalt.

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Intern styrning och kontroll avser den process som syftar till att säkerställa att Svenska Kraftnät uppfyller de krav på verksamheten som regeringen ställer på myndighetens ledning. Processen bygger på fyra faser.

- > Riskbedömning, vilket innebär att risker för att verksamhetens mål inte kan uppfyllas ska identifieras och värderas.
- > Kontrollstrukturer, vilket handlar om vilka kontroller som har valts för att hantera de identifierade riskerna.
- > Information och kommunikation, vilket startar med att skapa medvetenhet hos affärsverkets medarbetare om riktlinjer och policys inklusive befogenheter och ansvar. Viktiga verktyg för detta är Svenska Kraftnäts intranät och kontinuerlig utbildning av medarbetarna. Extern kommunikation består bl.a. av rapportering till andra myndigheter och av extern finansiell rapportering.
- > Uppföljning, vilket syftar till att säkerställa effektiviteten i processen genom ett flertal aktiviteter, såsom uppföljning av verksamheten mot fastställda mål, revisioner och andra uppföljningar.

Under året har ett internt arbete påbörjats med att se över verkets värderingar. I det arbetet engageras alla medarbetare. Styrelsen har inom sig utsett en revisionskommitté, som bereder ärenden om intern styrning och kontroll, finansiell rapportering, riskbedömning och internrevision.

RISKHANTERING

Koncernens hantering av risk är integrerad i verksamhetsplaneringens olika steg. Den utgör således inte någon separat aktivitet, utan ska ingå som ett moment i strategisk och operativ planering samt i beslut om prioriteringar, genomförande och uppföljning.

Styrelsen har under året beslutat om en policy för riskhantering (dnr styr.dok/7). Av policyn framgår bl.a. att styrelsen och verkets organisation ska ges en tydlig riskbild, att styrelsen ska ges möjlighet att förmedla sin syn på risk genom en separat årlig rapport samt att ett högt riskmedvetande i organisationen ska skapas och vidmakthållas. Riskhanteringen

ska omfatta all verksamhet och vara integrerad i den normala verksamheten. Den ska utgöra en integrerad och naturlig del i verksamhetsplaneringens alla moment.

Styrelsen förmedlar årligen sin syn på risk genom att värdera koncernens övergripande risker och fastställa åtgärder för att hantera dessa. I den riskanalys som styrelsen fastställde i februari 2009 (dnr 2009/942) redovisas ett tjugotal övergripande risker.

RÖRELSERELATERADE RISKER

Svenska Kraftnäts verksamhet har en central betydelse för den svenska elförsörjningen. Den är därmed att betrakta som synnerligen samhällsviktig på både kort och lång sikt. Verksamheten kan utsättas för störningar och påfrestningar av många olika slag. De kan bero på tekniska brister eller avsiktliga handlingar med syfte att vålla skada. Svenska Kraftnät redovisar i en särskild rapport en övergripande risk- och sårbarhetsanalys i enlighet med förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap.

Risken för driftavbrott på stamnätet, som får allvarigare konsekvenser för samhället och följer för slutkunderna, är relativt liten. Stamnätet är robust uppbyggt med goda möjligheter till att upprätthålla elförsörjningen även under störda driftförhållanden. Risken för ett stort elavbrott kan dock inte helt elimineras. Svenska Kraftnät vidtar en rad åtgärder, bl.a. genom ett omfattande investeringsprogram, för att ytterligare öka driftsäkerheten i stamnätet.

Risken och sannolikheten för sabotage mot Svenska Kraftnäts anläggningar är för närvarande liten. Hotbilden kan dock snabbt förändras. Vid om- eller nybyggnation av Svenska Kraftnäts anläggningar har därför det fysiska skyddet höjts avsevärt genom kraftigare och högre stängsel. För övervakning av anläggningarna har kameraövervakning börjat installeras. Viktiga delar av anläggningarna förses med larm.

Risken för effektbrist har begränsats i det svenska elsystemet. Svenska Kraftnät upphandlar årligen en effektreserv enligt lagen (2003:436) om effektreserv.

MILJÖRISKER

Svenska Kraftnät arbetar aktivt med miljöfrågor. Sedan några år har Svenska Kraftnät ett miljöledningssystem för anläggningsverksamheten som hjälpmedel för att strukturera miljöarbetet och säkerställa att det bedrivs effektivt. Miljökrav ställs vid all upphandling av bygg- och underhållsentreprenader för att

» ÖVERFÖRINGEN PÅ
STAMNÄTET MINSKADE
MED 9 PROCENT«

minska miljöriskerna. För att följa upp miljökraven har sju särskilda miljörevisioner genomförts under året.

Dotterbolaget Svenska Kraftnät Gasturbiner AB har eliminerat miljörisker vid gasturbin-anläggningarna genom invallningar som säkerställer att bränslet kan fångas upp vid läckage.

IT-RELATERADE RISKER

Svenska Kraftnäts förmåga att övervaka och styra stamnätet bygger på väl fungerande IT- och telekommunikationssystem. För att säkerställa driften av IT- och telekommunikationssystemen är dessa uppbyggda med hög redundans. Särskilda kontrollåtgärder har under året vidtagits och följts upp för att minska riskerna i IT-verksamheten (dnr 2009/1336).

FINANSIELLA RISKER

Affärsverkets utfall påverkas i hög grad av den hydrologiska situationen i Norden, produktionen i värmekraftverken samt av handeln på utlandsförbindelserna. Intäkterna tenderar att öka vid stor vattenkraftproduktion, som leder till ökad överföring från Norrland till Syd- och Mellansverige. Vid liten tillgång på vattenkraft och med stor import minskar intäkterna. Svängningarna i resultatet kan uppgå till flera hundra miljoner kronor. En rimlig bedömning av Svenska Kraftnäts ekonomiska resultat måste därför göras över en flerårsperiod.

Svenska Kraftnät använder s.k. mothandel för att minska överföringen av el i ett avsnitt av nätet, när överföringsförmågan är begränsad. Kostnaderna för mothandel är normalt små men kan uppgå till stora belopp (tiotals miljoner kronor) i extrema driftsituationer, till exempel en sådan situation som inträffade i december 2009, när flera kärnkraftverk var ur drift.

Svenska Kraftnät har kostnader för primärreglering för att hålla balansen i elsystemet. Storleken på kostnaderna är beroende av vattentillgången i vattenmagasinen och av elpriset. I vissa situationer kan dessa kostnader fördubblas jämfört med normalt.

Utbyggnaden av Svenska Kraftnäts optofibernet har skett i en begränsad takt under de senaste åren och främst varit inriktad på stamnätets behov. Stora affärsrisker föreligger inte men viteskostnader m.m. kommer att uppstå till följd av vinterns driftstörningar i optonet.

Svenska Kraftnäts investeringar kommer att uppgå till ca 20 Mdkr under den kommande tioårsperioden. Den ökade investeringstakten kommer att påverka koncernens finansiering och räntekostnader. En betydande del av risk-

exponeringen ligger i olika förseningar av projekten, inte sällan föranledda av tidsutdräkt i tillståndprocesserna. En annan riskfaktor är råvaruprisernas påverkan på insatsmaterialet i kablar.

FINANSIELLA MÅL

Svenska Kraftnät (koncernen) ska enligt regleringsbrevet för 2009 uppnå en räntabilitet på justerat eget kapital om 6 procent efter schablonmässigt avdrag för skatt om 28 procent. Räntabiliteten för år 2009 uppgick till 4,3 (19,8) procent på justerat eget kapital, vilket innebär att målet inte uppnåddes. Främsta orsaken är den extrema driftsituationen i december månad.

Skuldsättningsgraden blev 33 (28) procent, vilket är i överensstämmelse med regleringsbrevets tak om högst 55 procents skuldsättningsgrad.

Regeringens utdelningspolicy innebär att 65 procent av årets resultat för koncernen ska utdelas till staten. Extra utdelning kan också förekomma.

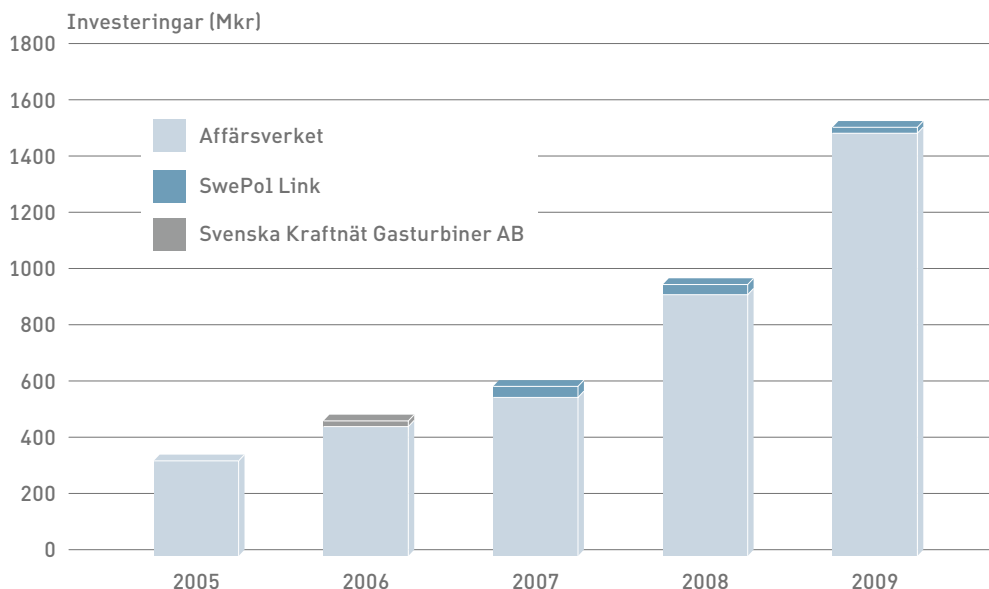
INVESTERINGAR

Koncernens investeringar fortsatte att uppvisa en klart ökande trend under år 2009 och uppgick till 1527 (963) Mkr. Det innebär att investeringarna för första gången översteg en miljard kronor. Nyinvesteringarna uppgick till 1143 (552) och reinvesteringarna till 384 (411) Mkr. Investeringarna fördelade sig på följande sätt:

MKR	2009	2008
Affärsverket		
Nätinvesteringar	1401	856
Optoinvesteringar	47	30
Övriga immateriella investeringar	54	43
SUMMA AFFÄRSVERKET	1502	929
SwePol Link	1	2
Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	24	32
SUMMA	1527	963

Tre stora ledningsprojekt initierades 2005 inom det nordiska stamnätssamarbetet – Syd-Västlänken, Fenno-Skan 2 och Nea-Järpströmmen. Det sistnämnda projektet avslutas under 2010 medan de två förstnämnda är i olika genomförandefaser och kommer att pågå även under 2010.

Under året inleddes planeringen av två nya

kabelprojekt i Östersjön. Det första projektet, Nordbalt, är en likströmsförbindelse mellan Sverige och Litauen som syftar till att koppla samman en framväxande baltisk elmarknad med den nordiska. Det andra projektet är en ny kabelförbindelse för att ansluta Gotland till det svenska stamnätet och möjliggöra en fortsatt utbyggnad av vindkraften på ön.

I juni flyttade Svenska Kraftnät sitt huvudkontor till Sundbyberg. Det nya huset fyller behovet av moderna och väl fungerande lokaler samtidigt som det uppfyller högt ställda miljö- och säkerhetskrav. Huvudkontoret underlättar en tydligare profilering av Svenska Kraftnät och understryker verkets ställning som en oberoende part på energimarknaden. Totalt har huset inneburit en investering på 97 Mkr.

PÅGÅENDE INVESTERINGS-PROGRAM

SydVästlänken är Svenska Kraftnäts största investeringsprojekt någonsin och kostnadsberäknas till ca 7 Mdkr. Investeringen syftar till att förstärka växelströmsnätet, öka driftsäkerheten och åtgärda begränsningar i överföringskapaciteten till södra Sverige och mellan Norge och Sverige. SydVästlänken är också viktig för utbyggnaden av vindkraft och för effekthöjningarna i kärnkraftverken. Kostnaderna har under året uppgått till 72 Mkr.

SydVästlänken kommer att byggas i tre delar med en knutpunkt i Barkeryd norr om Nässjö. Därifrån byggs likströmslänkar med ny teknik (HVDC VSC) till Hörby i Skåne och till Osloområdet i Norge. Från Barkeryd och norrut byggs en ny 400 kV växelströmsledning till Hallsberg i Närke. Under året har arbetet med

projektering av nya ledningar och stationer pågått, liksom ett flertal samråd i mark- och tillståndsfrågorna.

Svenska Kraftnät bygger tillsammans med det finländska stamnätsföretaget Fingrid en ny likströmsförbindelse mellan Sverige och Finland (Fenno-Skan 2) med planerad drifttagning i november 2011. Förutom sjökabeln ingår två nya omriktarstationer, en ny 70 km likströms luftledning på 500 kV och ett nytt 400 kV ställverk i Gästrikland. Kostnaderna uppgick till 369 Mkr under 2009.

Under året fattade Svenska Kraftnät tillsammans med sina motsvarigheter i Litauen och Lettland beslut om att bygga en förbindelse mellan Sverige och Litauen, NordBalt. Förbindelsen blir en likströmsförbindelse som kopplar ihop de nordiska och baltiska elmarknaderna. En ansökan om delfinansiering från EU skickades in under sommaren 2009. Under året har teknikstudier genomförts och bottenundersökning slutförts. Kostnaderna uppgick till 22 Mkr under 2009.

Svenska Kraftnät har tillsammans med Energinet.dk och Vattenfall Europe Transmission, numera 50 Hz Offshore Wind, bedrivit en förstudie gällande möjligheten att kombinera anslutningen av havsbaserad vindkraft på Krieggers Flak i Östersjön med överföringsförbindelser mellan Sverige, Danmark och Tyskland. Svenska Kraftnät har i januari 2010 beslutat att avstå från att nu gå vidare med projektet.

Den nya 400 kV ledningen mellan Järpströmmen i Jämtland och Nea i Norge togs i drift i oktober 2009. Det återstår dock en sträcka på ca 10 km som färdigställs i början av 2010. Därefter ska den befintliga 275 kV ledningen

rivas. Projektet har även inneburit ombyggnad av ställverket i Järpströmmen. Ledningen syftar till att förbättra överföringsförmågan mellan Sverige och Norge samt att förstärka nätet i Åre-regionen. Kostnaderna uppgick till 408 Mkr under 2009.

Projektet Stockholms Ström inleddes 2004 och syftar till att förbättra elförsörjningen i Stockholmsområdet. Projektet består av många delprojekt och är ett samarbete mellan Svenska Kraftnät, Vattenfall Eldistribution AB och Fortum Distribution AB. Det viktigaste delprojektet är en ny 400 kV ledning från Hagby i Upplands Väsby genom Stockholm till Ekudden i Västerhaninge. Därmed bildas en 400 kV ring runt Stockholmsområdet. I samband med projektet kan ca 15 mil luftledningar rivas så att mark frigörs för exploatering eller andra ändamål. En förutsättning för en stor del av delprojekten och för att frigöra merparten av luftledningsgatorna är att berörda kommuner och andra markägare bidrar till finansieringen.

Under 2009 har arbete pågått med ett antal delprojekt:

- > Värtan–Lidingö, ny 220 kV kabel mellan stationen Värtan och stationen Koltorp på Lidingö.
- > Nacka–Värmdö, ny 220 kV kabel mellan Nacka och en ny station utanför Gustavsberg på Värmdö.
- > Hagby–Anneberg (Danderyd), en ny 400 kV ledning mellan Hagby och en ny station i Danderyd.
- > Danderyd–Järva, Danderyd–Bergshamra, nya 220 kV kablar mellan Danderyd och Järva samt mellan Danderyd och Bergshamra.
- > Hägerstalund–Beckomberga, ny 220 kV kabel mellan Hägerstalund och Beckomberga.

Kostnaderna för delprojekten uppgick till 50 Mkr under 2009.

Uppsala Ström är ett projekt som bl.a. syftar till att öka driftsäkerheten i Uppsalaområdet. Projektet påbörjades 2006 och är ett samarbete mellan Svenska Kraftnät, Uppsala kommun och Vattenfall Eldistribution AB. Svenska Kraftnät har ansvarat för en ny station utanför Uppsala och för en kabelförbindelse därifrån till Vattenfalls nya transformatorstation vid kraftvärmeverket. Under 2009 har dessa arbeten slutförts och en fyra km lång ledningsgata med 220 kV och 70 kV ledningar genom centrala Uppsala har avvecklats och rivits. Kostnaderna uppgick till 23 Mkr under 2009.

Nätförstärkningar planeras för att möjliggöra effekthöjningar i kärnkraftverken i Fors-

mark och Oskarshamn. Under året har Svenska Kraftnät beslutat att bygga en ny ledning från Oskarshamn till den planerade nya stationen i Barkeryd, norr om Nässjö. Omfattande studier pågår också för att finna lämpligaste nätlösningar för att möjliggöra effekthöjningar i Forsmark och ytterligare effekthöjningar i Oskarshamn.

Under året har Havsns vindkraftspark med en effekt på 96 MW anslutits till stamnätet norr om Strömsund i Jämtland.

Efter storstörningen i september 2003 fattade Svenska Kraftnät beslut om att inleda ett ombyggnadsprogram för 400 kV stationerna i stamnätet. Detta arbete pågår och under år 2009 inleddes förnyelse av stationerna i Hallsberg och Storfinnforsen. Under året pågick arbete med liknande stationsprojekt i Ramsele, Forsmark och Ekhyddan. Utöver detta har arbete pågått med ett nytt ställverk i Ångsberg i Gästrikland. Kostnaderna för dessa projekt uppgick till 123 Mkr under 2009.

Under år 2005 startade Svenska Kraftnät ett program för att byta ut den äldsta typen av topplinor på ledningarna i syfte att höja drift- och personsäkerheten. Arbetet har fortsatt under år 2009 på flera sträckor. Kostnaderna för byte av topplinor och installation av optisk fiber uppgick till 40 Mkr under 2009.

Dotterbolaget Svenska Kraftnät Gasturbiner AB har genomfört byte av kontrollutrustning i gasturbinanläggningar för 24 Mkr.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Den globala lågkonjunkturen och minskad industriproduktion i Sverige har inneburit att elförbrukningen i Sverige har minskat. Den elintensiva industrin har dragit ned sin förbrukningsvolym betydligt, vilket i sin tur medfört en minskad överföring med 9 procent på stamnätet.

Svenska Kraftnäts (koncernen) rörelseintäkter minskade under året och uppgick till 6 851 (7 717) Mkr. De lägre rörelseintäkterna är också en följd av kraftigt minskade flaskhalsintäkter, vilka var 531 Mkr lägre än föregående år. Intäkterna från systemansvaret för el minskade med 455 Mkr, främst beroende på lägre elpriser under 2009.

Rörelsekostnaderna uppgick till 6 494 (6 913) Mkr. Kostnaderna för förlustkraft och energiersättning minskade under perioden med tillsammans 168 Mkr beroende på den lägre aktiviteten på stamnätet under året. Även kostnaderna för balanskraft minskade med 450 Mkr eller 13 procent. Däremot ökade kostnaderna för motköp med 190 Mkr under året och

uppgick till 300 Mkr. Detta förklaras främst av två köldknäppar i december, när flera kärnkraftverk fortfarande var ur drift och reservkraft aktiverades tillsammans med import från Danmark och Tyskland.

Svenska Kraftnät är inne i en rekryteringsperiod och 20 nya heltidstjänster har tillkommit sedan december 2008. Personalkostnaderna ökade därmed med 21 Mkr.

Den högre investeringstakten i affärsverket påverkar koncernens avskrivningar av immateriella och materiella tillgångar, som ökade med 28 Mkr.

Resultat från andelar i intresseföretag uppgick till 31 Mkr, vilket är 1 038 Mkr lägre än föregående år. Det beror på att intresseföretaget Nord Pool ASA under år 2008 sålde sin aktieandel i tyska elbörsen EEX, vilket då ökade Svenska Kraftnäts resultatandel med 195 Mkr. I oktober 2008 såldes även Nord Pool ASA:s clearingverksamhet till OMX AB, vilket förklarar den stora skillnaden i resultatandel.

Koncernens rörelseresultat uppgick till 388 Mkr, vilket är 1 485 Mkr lägre jämfört med 2008. Rörelsemarginalen för koncernen uppgick till 5,7 procent, vilket är 18,6 procent lägre än föregående år.

Finansnettöt uppgick under perioden till -7 Mkr, vilket är 60 Mkr bättre än föregående år. Förbättringen beror på lägre räntekostnader och positiv valutakurspåverkan.

Årets resultat 2009 uppgick till 375 (1 803) Mkr. Nettovinstmarginalen med avdrag för schablonskatt uppgick till 4,0 procent, vilket är en minskning med 12,8 procent jämfört med år 2008.

Koncernens avkastning på justerat eget kapital för året uppgick till 4,3 (19,8) procent.

FINANSIERING

Affärsverket finansierar verksamheten med eget kapital och lån hos Riksgälden. Vid utgången av år 2009 uppgick upplåningen till 1 033 (573) Mkr och de likvida medlen till 76 (77) Mkr. Svenska Kraftnät har under år 2009 haft en rörlig låneram hos Riksgälden, som har kunnat utnyttjas upp till 2 000 Mkr. Från den 1 januari 2010 är denna rörliga låneram 3 500 Mkr.

Dotterföretaget SwePol Link AB har sedan februari 2007 ett lån i Handelsbanken på 884 (1 145) Mkr. Riksgälden hade tidigare ställt ut en garanti för lånet på maximalt 150 Mkr. Denna garanti upphörde under år 2009.

Upplåningen i Svenska Kraftnät Gasturbiner AB uppgick vid årets slut till 157 Mkr. Finansieringen sker inom koncernen.

KOSTNADSEFFEKTIVITET

Kostnadseffektiviteten i Svenska Kraftnät ska vara minst lika hög som i jämförbara företag. För att kunna bedöma effektivitet och hitta förbättringsområden görs jämförelser med andra företag genom benchmarkingstudier.

TSOComparisonGroup är en benchmarkinggrupp som grundades 1995. Svenska Kraftnät deltog inledningsvis i arbetet och blev formell medlem år 2007. I gruppen ingår ett tjugotal stamnätsföretag från Asien, Europa, Afrika, Mellanöstern, södra Stillahavsområdet samt Nord- och Sydamerika. Det är i första hand driftverksamheten som studeras. Under år 2009 slutfördes den senaste studien. Den visar att Svenska Kraftnäts resursanvändning och kostnader i huvudsak motsvarar medelvärdet för gruppen.

De europeiska tillsynsmyndigheternas samarbetsorganisation CEER genomförde under 2008–2009 en benchmarkingstudie av 22 stamnätsföretag i 19 europeiska länder. Resultatet visar att Svenska Kraftnät tillhör de mest effektiva stamnätsföretagen i Europa beträffande såväl investeringar som rörelsekostnader. Inom vissa områden hade Svenska Kraftnät så goda värden att en sifferjämförelse inte kunde göras inom ramen för den använda modellen. I studien påpekas dock att Svenska Kraftnät står inför omfattande reinvesteringar i stamnätet och att det kommer att bli en utmaning att bibehålla en hög effektivitet och god kostnadskontroll.

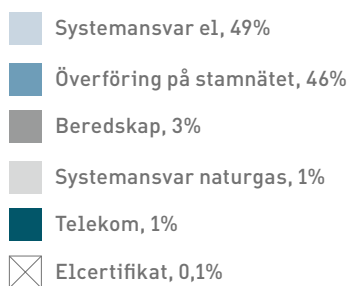
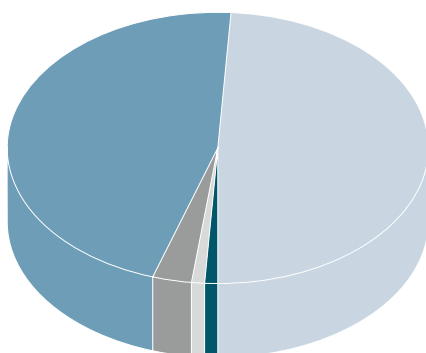
I syfte att effektivisera verksamheten har Svenska Kraftnät tillsammans med de övriga nordiska stamnätsföretagen påbörjat ett informationsutbyte och jämförande analyser av nyckeltal inom områden som nätutbyggnad, underhåll och drift.

» KONCERNENS
INTÄKTER MINSKADE
MED 11 PROCENT
TILL 6 851 MKR «

06. VERKSAMHETSGRENAR

Svenska Kraftnäts verksamhet är av regeringen uppdelad i nedanstående verksamhetsgrenar. I detta kapitel återrapporteras utförd verksamhet under år 2009. En koncernöversikt angående rörelseintäkter och rörelseresultat finns i not 8.

ANDEL AV RÖRELSEINTÄKTERNA

ELMARKNAD

Elmarknad är indelad i tre verksamhetsområden; överföring på stamnätet, systemansvar för el och elcertifikat.

ÖVERFÖRING PÅ STAMNÄTET

Svenska Kraftnäts nätverksamhet omfattar utbyggnad, underhåll och drift av stamnätet i Sverige. Stamnätet består av ledningar för 220 kV och 400 kV, med stationer och de utlandsförbindelser som förvaltas av Svenska Kraft-

nät, inklusive SwePol Link.

Svenska Kraftnäts nätkunder – det vill säga ägare till stora elproduktionsanläggningar kopplade till stamnätet, regionnät och förbrukningsanläggningar – blir fakturerade för tillträde till stamnätet och deras utnyttjande av det, enligt en i förväg fastställd tariff.

På stamnätet tillämpas punkttariff för fysiskt anslutna kundanläggningar. Tariffen består av en effektdel och en energidel. Effektavgiften baseras på av kunden årsvis abonnemangseffekter för inmatning respektive uttag i varje anslutningspunkt. Inmatningsavgiften är lägst i söder och ökar linjärt med latituden till sitt högsta värde i norr. För uttagsavgiften gäller det omvända. Energiavgiften baseras på de överföringsförluster i stamnätet som orsakas av inmatning respektive uttag i de enskilda anslutningspunkterna.

Effektavgiften för år 2009 höjdes med 23 procent, vilket innebar en sammantagen höjning av den totala tariffen med cirka 10 procent. För 2010 höjs tariffens effektavgift med 25 procent och energiavgiften med 40 procent, vilket ger en sammantagen höjning om ungefär 32 procent.

Andra intäktsposter är flaskhals- och transitintäkter. Flaskhalsintäkter uppstår när den nordiska marknaden har delats upp i skilda prisområden på grund av kapacitetsbrist. De används till investeringar för att öka kapaciteten och därmed minska begränsningarna. Transitintäkterna utgörs av ersättning för kostnader för kraftflöden genom stamnätet med ursprung i andra länder.

Stamnätavgifterna inbringade 2 416 (2 186) Mkr. Av dessa svarade effektavgifterna för cirka 53 (41) procent och energiavgifterna för cirka 47 (59) procent. Flaskhalsintäkterna sjönk till normala nivåer under året. Främsta orsaken till de osedvanligt höga flaskhalsintäkterna under 2008 var stora och långvariga kabelhaverier i Oslofjorden.

NÄTINTÄKTER (MKR)	2009	2008
Stamnätsavgifter		
Effektavgifter	1 288	894
Energiavgifter	1 128	1 292
SUMMA	2 416	2 186
Flaskhalsintäkter	289	820
Transitintäkter	130	168
Överföring på SwePol Link	214	248
Övriga nätintäkter	54	56
SUMMA TOTALT	3 103	3 478

Under året var överföringen 101,7 (112,1) TWh. Den globala lågkonjunkturen och minskad industriproduktion i Sverige har inneburit att elförbrukningen i Sverige har minskat under året. Den elintensiva industrin drog ned sin förbrukningsvolym betydligt, vilket i sin tur medförde en minskad överföring på stamnätet.

ÖVERFÖRING STAMNÄTET	2009	2008
Inmatad energi stamnätet, TWh	104,4	115,0
Uttagen energi stamnätet, TWh	101,7	112,1
Max uttagen effekt, MWh/h (timme med högsta energi-uttag)	18 265	18 979

Inmatningsabonnemangen ökade något medan uttagsabonnemangen sjönk något jämfört med 2008. En kund tillkom i samband med nyanlutning av en vindkraftpark. Antalet kunder anslutna till stamnätet blev då 24 (23).

EFFEKTABONNEMANG STAMNÄTET	2009	2008
Inmatningsabonnemang, MW	20 607	20 440
Uttagsabonnemang, MW	21 052	21 342
Antal kunder	24	23

Överföringsförlusterna på stamnätet uppgick till 2,7 (2,9) TWh, vilket var lägre än föregående år. Reduktionen kan förklaras med minskad överföring.

DRIFTSTÖRNINGAR	2009	2008	2007	2006	2005
Driftstörningar på stamnätet, antal	153	157	150	181	251
Dito med elavbrott, antal	16	9	5	15	22
Ej levererad energi, MWh	5	3	13	95	4

ÖVERFÖRINGSFÖRLUSTER STAMNÄTET	2009	2008
Energiförluster, TWh	2,7	2,9
Andel av uttagen energi, %	2,6	2,5
Max effektförluster, MWh/h (timme med högsta energi-uttag)	963	734

Det ekonomiska rörelseresultatet för överföringen på stamnätet uppgick till 256 (822) Mkr.

Rörelseintäkterna minskade med 368 Mkr jämfört med föregående år. De minskade rörelseintäkterna kan främst förklaras av lägre flaskhalsintäkter, som under år 2009 uppgick till 289 (820) Mkr. Även transitintäkterna minskade under år 2009 med 38 Mkr.

(MKR)	2009	2008
Rörelseintäkter	3 148	3 516
Rörelsekostnader	-2 892	-2 694
RÖRELSERESULTAT	256	822

Rörelsekostnaderna ökade med 198 Mkr jämfört med år 2008, vilket främst beror på högre kostnader för mothandel under fjärde kvartalet och som totalt för året uppgick till 304 (113) Mkr. Dessutom ökade kostnaderna för underhåll med 50 Mkr.

Rörelsemarginalen för verksamhetsgrenen uppgick till 8,1 procent, vilket är 15,3 procentenheter lägre än år 2008.

Driftstörningar

Svenska Kraftnät ska verka för att stamnätet byggs ut för att öka driftsäkerheten och tillgängligheten i överföringssystemet. Investeringar inom Överföring på stamnätet uppgick till 1 409 (885) Mkr.

Den inmatade energin på stamnätet var under året drygt 9 procent lägre än föregående år och uttaget från stamnätet minskade i motsvarande grad. Lågkonjunkturen har påverkat hela landets elförbrukning, men volymmässigt mest i Mellansverige och i södra Sverige.

Den högsta elförbrukningen under året inträffade den 16 januari, då det under en timme förbrukades 24 900 MW. Den hittills högsta elförbrukningen är 27 000 MW vilken inträffade den 5 februari 2001.

Svenska Kraftnäts främsta mål är en hög driftsäkerhet i nätverksamheten. Driftsäkerheten har varit god under år 2009. Antalet driftstörningar på stamnätet under året var 153 (157) stycken, varav de allra flesta störningarna togs om hand av automatiker i de tekniska systemen utan att påverka elleveranserna. De störningar i stamnätet som inte har kunnat åtgärdas på detta sätt, ledde endast till små volymer icke levererad energi.

Sexton störningar medförde leveransavbrott för elkunder. Den energi som inte levererades uppgick till 5 (3) MWh. På föregående sida visas antalet driftstörningar på stamnätet under en femårsperiod.

Flaskhalshanteringen

Transmissionsnät för el har aldrig en obegränsad överföringsförmåga. När trånga sektioner (s.k. flaskhalsar) uppkommer måste åtgärder vidtas för att säkerställa att effektflödet inte överstiger nätets kapacitet. I Sverige har detta skett genom anpassning av den handelskapacitet som tilldelas utlandsförbindelserna och genom att Svenska Kraftnät bedriver s.k. mot-handel. Härigenom har också Sverige kunnat hållas ihop som ett område med ett gemensamt pris på den nordiska elbörsen.

Den svenska flaskhalshanteringen har ifrågasatts och i december 2006 gjorde Dansk Energi en anmälan till EU-kommissionen. Kritikerna har menat att Svenska Kraftnät i praktiken flyttar interna svenska flaskhalsar till nationsgränsen och att de utländska kunderna därmed diskrimineras. EU-kommissionen gjorde i juni 2009 den preliminära bedömningen att Svenska Kraftnäts flaskhalshantering kan strida mot EG:s konkurrensregler. I syfte att undanröja de betänkligheter som EU-kommissionen gett uttryck för har Svenska Kraftnät därför erbjudit Kommissionen frivilliga åtaganden enligt artikel 9 i Rådets förordning (EG) nr 1/2003.

Kärnan i det föreslagna åtagandet är att den svenska elmarknaden ska delas in i flera anmälningsområden till den nordiska elbörsen senast den 1 november 2011. Flaskhalsar i det svenska stamnätets överföringsförmåga ska därefter inte föranleda några särskilda begränsningar av den kapacitet som tilldelas utlandsförbindelserna.

Den nordiska elmarknaden bygger på marknadsdelning. Denna kommer nu för svenskt vidkommande att ske efter de snitt som geografiskt definierar begränsningarna i överföringsförmågan i stället för efter den svenska nationsgränsen. Olika elpris kommer att kunna

uppstå i olika delar av landet och därmed tillåts också prissignalerna att nå fram till marknadens aktörer.

Parallellt med ärendet hos EU-kommissionen har Svenska Kraftnät arbetat med ett regeringsuppdrag att inleda processen med att dela in Sverige i anmälningsområden till den nordiska elbörsen. Det uppdraget slutredovisades i en rapport till regeringen den 19 oktober 2009 (dnr 2009/35).

Svenska Kraftnät informerade den 22 december 2009 elmarknaden om att uppdelningen i anmälningsområden kommer att ske efter samtliga tre snitt (1, 2 och 4), vilket innebär att Sverige under andra halvåret 2011 kommer att delas in i fyra anmälningsområden. Den exakta tidpunkten avgörs av EU-kommissionens beslut att göra Svenska Kraftnäts åtagande bindande.

SYSTEMANSVAR – EL

Systemansvaret för el innebär att Svenska Kraftnät ska se till att anläggningar samverkar driftsäkert och att det råder balans mellan produktion och förbrukning av el. Att anläggningar samverkar på ett driftsäkert sätt säkerställs framförallt via regler och krav i anslutningsavtal samt genom föreskrifter för nät- och produktionsanläggningar. Intäkts- och kostnadsmassan för systemansvaret hänförs till hanteringen av balansen mellan produktion och förbrukning av el. Balansregleringen hanteras av Svenska Kraftnäts balanstjänst.

Svenska Kraftnät ska verka för att relevanta åtgärder vidtas för att säkerställa att Sverige har en god effektillgång och att risken för effektbrist kan minskas.

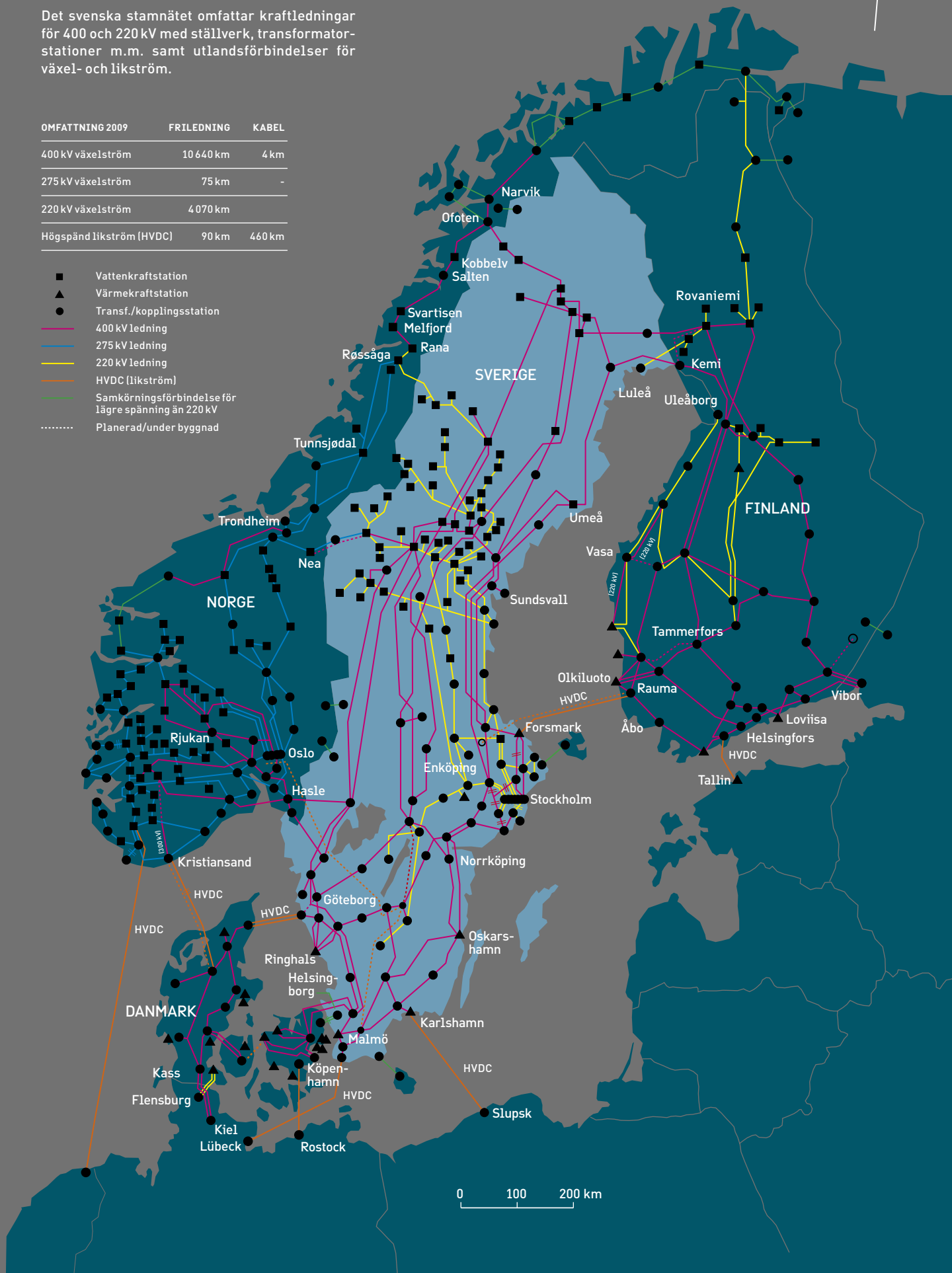
En viktig del i balansregleringen är de ca 30 balansansvariga företagen som har tecknat avtal om balansansvar med Svenska Kraftnät. Företagen har åtagit sig att planera sin tillförsel av el (produktion och inköp) och sitt uttag (förbrukning och försäljning) för varje timme så att dessa balanserar varandra. Svenska Kraftnät gör i efterhand en balansavräkning, dvs. en ekonomisk reglering av de obalanser som uppstått när mätvärden för produktionen och förbrukningen rapporterats. Ett företag som en timme redovisar ett underskott köper den el (balanskraft) av Svenska Kraftnät som krävs för att komma i balans. På motsvarande sätt säljer företaget som har ett överskott till Svenska Kraftnät. Priset för den sålda alternativt köpta elen är den timmens pris i elspothandeln med tillägg för kostnader som Svenska Kraftnät haft för att starta alternativt stoppa produktion, de s.k. upp-/nedregleringspriserna.

KRAFTNÄTET I NORDEN 2009

Det svenska stamnätet omfattar kraftledningar för 400 och 220 kV med ställverk, transformatorstationer m.m. samt utlandsförbindelser för växel- och likström.

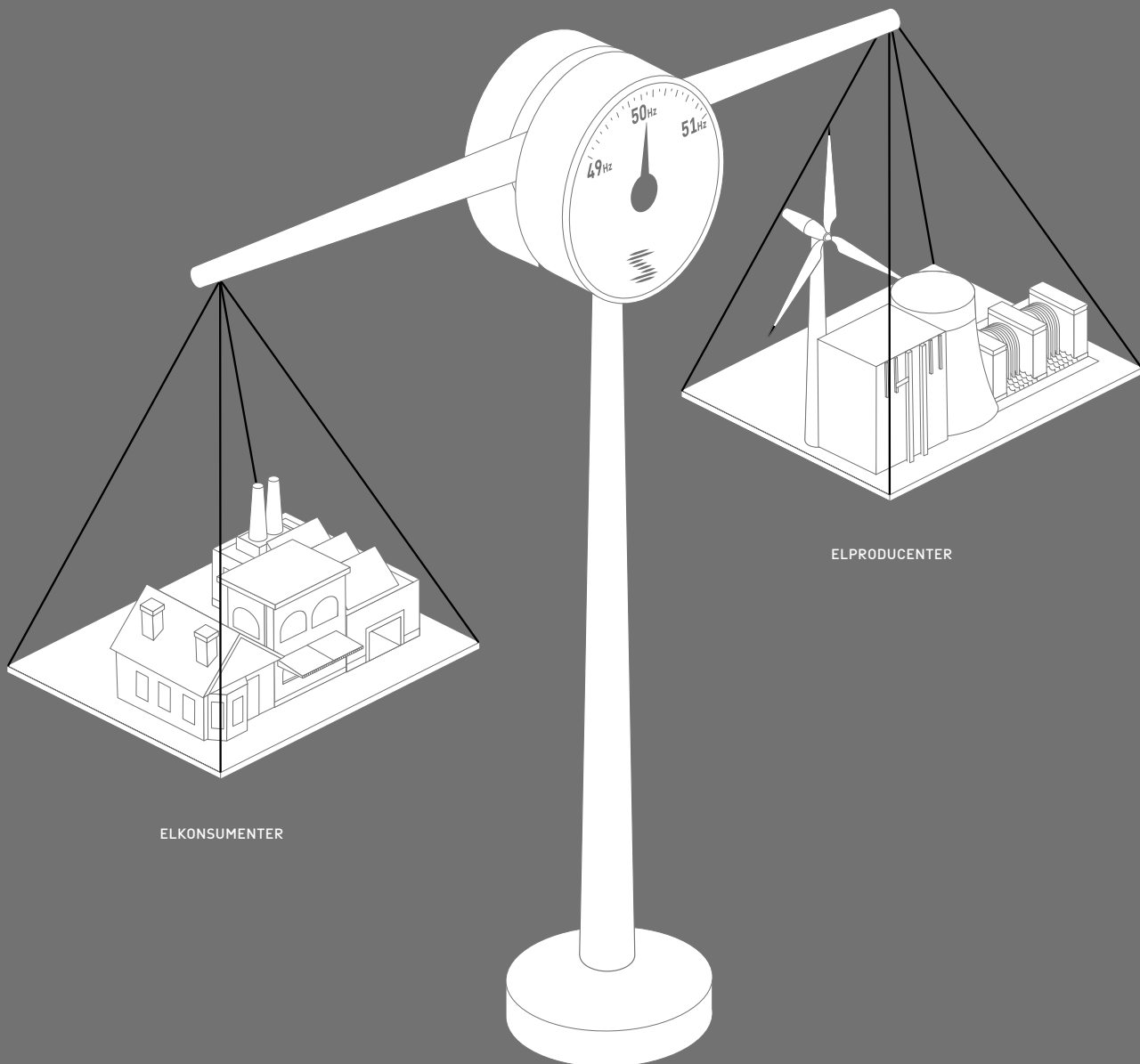
OMFATTNING 2009	FRILEDNING	KABEL
400 kV växelström	10 640 km	4 km
275 kV växelström	75 km	-
220 kV växelström	4 070 km	-
Högsäpnd likström (HVDC)	90 km	460 km

- Vattenkraftstation
- ▲ Värmekraftstation
- Transf./kopplingsstation
- 400 kV ledning
- 275 kV ledning
- 220 kV ledning
- HVDC (likström)
- Samkörningsförbindelse för lägre spänning än 220 kV
- Planerad/under byggnad

ELBALANSEN

Svenska Kraftnät håller Sveriges förbrukning och produktion i balans. Frekvensen är ett mått på hur väl balansen hålls. Produktion och konsumtion är i balans när frekvensen är stabil. Av tekniska skäl är det svenska elsystemet utformat för en jämn frekvens på 50 Hz.

För att balansera kraftsystemet finns automatiska reserver (s.k. primärreglering) som ökar produktionen då frekvensen sjunker och minskar den när frekvensen stiger. De automatiska reserverna finns i huvudsak hos producenter med vattenkraftsproduktion och upphandlas vecko- och dygnsvis. För att hålla frekvensen inom givna gränser aktiverar balanstjänsten upp- eller nedreglering utifrån en budlista från producenter som har möjlighet att starta eller stoppa produktion. Svenska Kraftnät samarbetar även med stamnätsföretagen i våra nordiska grannländer för att alltid reglera balansen där det kan ske till lägst pris. En liknande avräkning sker mellan de nordiska stamnätsföretagen som mellan Svenska Kraftnät och de balansansvariga företagen.

Den 1 juli 2009 infördes ett nytt meddelandeformat benämnt UTILTS. Införandet av meddelandeformatet var bristfälligt och innebar problem för många av elmarknadens aktörer, även Svenska Kraftnät. Följden blev att den ekonomiska avräkningen försenades påtaligt under hösten 2009.

Svenska Kraftnät ansvarar enligt lag för att en effektreserv om högst 2000 MW finns tillgänglig under vintern. Reserven ska bidra till att klara elförsörjningen även vid de extrema situationer som kan uppstå vid mycket kall väderlek. Effektreserven finansieras genom en särskild avgift för de balansansvariga företagen. Koncernens kostnad för effektreserven uppgick under året till 72 (97) Mkr. Stark kyla gjorde att Svenska Kraftnät den 17 december för första gången aktiverade effektreserven av balansskäl.

Det ekonomiska resultatet för rörelsegruppen Systemansvar för el blev:

SYSTEMANSVAR EL (MKR)	2009	2008
Rörelseintäkter	3 351	3 806
Rörelsekostnader	-3 291	-3 877
RÖRELSERESULTAT	60	-71

Rörelseintäkterna minskade med 455 Mkr eller 12 procent jämfört med år 2008 och uppgick till 3 351 (3 806) Mkr. Balanskraftintäkterna minskade med 428 Mkr jämfört med föregående år, vilket främst beror på det lägre elpriset under året.

Intäkterna från de balansansvariga för den statliga effektreserven uppgick till 83 (111) Mkr. Dessa intäktsredovisas under vintermånaderna. Kostnaderna för effektreserven uppstår numera under vintermånaderna då avtalen med leverantörerna är ettåriga.

Rörelseresultatet uppgick till 60 (-71) Mkr. Det bättre resultatet år 2009 beror främst på lägre kostnader för primärreglering med 114 Mkr. Rörelsemarginalen blev 1,8 procent, vilket är en förbättring med 3,7 procentenheter jämfört med föregående år.

Det ekonomiska resultatet bör bedömas som ett genomsnitt under en flerårsperiod. Ytterligare information finns i not 8. Investeringarna inom Systemansvaret för el uppgick till 32 (37) Mkr.

ELCERTIFIKAT

Sverige införde år 2003 ett elcertifikatsystem för att främja förnybar elproduktion. Svenska Kraftnät ansvarar för att utfärda och kontoföra elcertifikaten. Övriga myndighetsuppgifter handhas av Energimyndigheten.

Under 2009 utfärdade Svenska Kraftnät 15,5 (14,9) miljoner elcertifikat. Under året omsettes 30 miljoner elcertifikat till ett medelpris på 293 kr per certifikat. Sedan introduktionen av systemet har ca 84 miljoner elcertifikat utfärdats.

Vindkraften är det certifikatberättigade produktionsslag som procentuellt ökat mest under året. Andelen har ökat från 13,3 procent under 2008 till 16,0 procent under 2009. Den biobränsleeldade elproduktionen har stått för ca 68,2 procent av den certifikatberättigade produktionen och vattenkraften för ca 15,8 procent.

Rörelseintäkterna för året uppgick till 6 (10) Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 2 (5) Mkr.

Avgifternas storlek bestäms av regeringen. Den 1 januari 2009 sänktes avgifterna på förslag av Svenska Kraftnät. Kontoavgiften sänktes från 0,13 kr till 0,07 kr per certifikat.

ELCERTIFIKAT (MKR)	2009	2008
Rörelseintäkter	6	10
Rörelsekostnader	-4	-5
RÖRELSERESULTAT	2	5

FOU-VERKSAMHET

Svenska Kraftnät ska medverka till och stödja teknisk forskning, utveckling och demonstration inom områdena elöverföring och eldistribution. Svenska Kraftnäts forsknings- och utvecklingsverksamhet syftar till att förbättra nät- och systemansvarsverksamheten med avseende på driftsäkerhet, effektivitet och miljöanpassning. Kunskaps- och kompetensutveckling i samverkan med universitet och högskolor är också ett prioriterat område.

Forskning och utveckling stöds även inom

områdena dammsäkerhet och risk- och sårbarhetsfrågor för kraftsystemet. Svenska Kraftnät genomför forskning och utveckling, ofta i samarbete med branschföretagen via det samägda Elforsk AB.

Svenska Kraftnät är även delägare i utvecklingsbolaget Stri AB i Ludvika. Övriga delägare är ABB, Statnett och Vattenfall AB. Här genomförs forsknings- och utvecklingsprojekt, ofta i samarbete med delägarna. Dessutom pågår några gemensamma projekt med de nordiska stamnätsföretagen.

Under år 2009 använde Svenska Kraftnät 24 (32) Mkr till forskning och utveckling inom stamnätsverksamheten inklusive dammsäkerhetsverksamheten. Nedan anges några av de projekt som bedrivits under år 2009.

- > Mätmetod för beröringsfri temperaturövervakning av fränskiljare har byggts i prototyp.
- > Kraftsystemmodeller har vidareutvecklats till Svenska Kraftnäts kraftsystemsimulator Aristo. Kraftsystemsimulatorn används förutom vid operatörsträning även till driftanalys och kraftsystemstudier.
- > Nordiskt kunskapsnätverk för och forskning kring Phasor Measurement Units (PMUs). Denna nya teknik kan ge bättre kunskap om de nordiska nätens dynamik och på längre sikt ge styrmedel för näten.
- > Ny teknik för bättre bedömning av status och risk för störning p.g.a. höga träd i ledningsgator har studerats, med två olika tekniker. Den ena använder avancerad mätteknik med hjälp av laser. Den andra metoden utgår från tredimensionell fotografering kombinerat med avancerad datoriserad tolkning.
- > Proov pågår för att ersätta blybatterier med bränsleceller som hjälpkraft till transformatorstationer. Utplacering till stationer kan eventuellt starta år 2010/2011.
- > Stöd till högskolornas forskningsprogram Elektra har förlängts t.o.m. år 2012. Direkt stöd till vissa forskningsprojekt har även skett till högskolor.
- > Stöd till Vindforsk har förlängts t.o.m. år 2012. Inriktningen är i första hand vindkraftens nätpåverkan.

INTERNATIONELLT SAMARBETE

Svenska Kraftnät verkar för en ökad integration och harmonisering av de nordiska ländernas elmarknader och elnät samt vidareutveckling av elmarknadssamarbetet inom Europa i syfte att främja en inre marknad för el.

Det internationella arbetet har tagit ett nytt viktigt steg genom etableringen av den europeiska samarbetsorganisationen ENTSO-E, som formellt bildades den 19 december 2008 och inledde sin verksamhet i juni 2009. Med ENTSO-E har de europeiska systemansvariga skapat en organisation med liknande struktur som Nordel hade, dvs. med tre övergripande samarbetsområden – marknadsfrågor, nätplanering och systemdrift. Under respektive område kommer arbete att bedrivas i ett flertal olika arbetsgrupper, såväl funktionella som regionala. De funktionella grupperna hanterar specifika områden, exempelvis marknadsintegration, transparens och nätutvecklingsplaner medan de regionala grupperna har införts för att kunna hantera olika regionala frågor.

EU:S TREDJE LAGSTIFTNINGSPAKET FÖR ENERGI

Den 25 juni 2009 antog EU det tredje lagstiftningspaketet om den inre marknaden för el och gas. Paketet syftar till att stärka EU:s inre marknad för energi, ge konsumenterna mer rättigheter och lägre priser samt öka integrationen och skapa rättvisa konkurrensförhållanden.

Lagstiftningspaketet innehåller bl.a. följande delar.

- > Legal och funktionell åtskillnad (unbundling) mellan produktion/försäljning av energi och transmission av energi. Syftet är att förhindra konkurrensfördelar som vertikalt integrerade företag annars kan få.
- > Förstärkning av nationella reglermyndigheter, vilka tilldelas större befogenheter.
- > Bildandet av en europeisk instans, ACER¹, för att stärka reglermyndigheternas samarbete.
- > Fastsållande av bildandet av ENTSO, såväl för el som för gas.
- > Diverse åtgärder för att stärka konsumenträttigheterna.

I samband med offentliggörandet av det tredje energipaketet inledde EU-kommissionen även förfaranden mot 25 länder, däribland Sverige, gällande möjlig överträdelse av existerande EU-lagstiftning². För Sveriges del ifrågasattes huvudsakligen om utlandsförbindelserna SwePol Link och Baltic Cable hanteras på ett fullt marknadsmässigt sätt. Vissa anmärkningar gjordes också gällande

¹ Agency for the Cooperation of Energy Regulators

² EU lagstiftning om den inre marknaden för el och gas, mer specifikt Electricity Regulation (1228/2003), Gas Regulation (1775/2005), Electricity Directive (2003/54/EC) och Gas Directive (2003/55/EC).

uppfyllandet av krav på transparens. Sverige har svarat på anmärkningarna.

MARKNADSKOPPLING

Marknadskoppling har under de senaste åren blivit en stor fråga i Europa. Modeller motsvarande den nordiska, där kraftflöden över förbindelser och områdespriser bestäms samtidigt genom s.k. implicit auktion³, eftersträvas i stora delar av Europa. Bland annat bedrevs under 2009 ett projekt kallat Market Integration Design Project där ERGEG⁴ var ordförande. Projektet genomfördes i nära samarbete med ENTSO-E, EuroPEX⁵, EFET⁶ och Eurelectric och slutredovisades på Florensforumet i december 2009. Bland resultaten presenterades en målbild för flaskhalshantering och marknadskoppling i ett längre perspektiv (ca 2015) samt förslag till hur denna vision kan uppnås.

Under 2009 har de systemansvariga i Norden (Sverige, Norge, Finland och Danmark) och centralvästra Europa (Tyskland, Frankrike, Belgien, Nederländerna och Luxemburg) gemensamt tagit ställning för att respektive marknadsområden bör integreras genom s.k. marknadskoppling. Svenska Kraftnät är aktivt engagerat i det arbete som har inletts för att realisera denna ambition.

Den 9 november 2009 togs marknadskopplingen, som drivs genom EMCC⁷, mellan Danmark och Tyskland i drift för andra gången. Den första gången var i september 2008, men man fick då avbryta till följd av problem med beräkningsalgoritmen. Det finns nu planer för att ansluta den svensk-tyska kabeln Baltic Cable till kopplingsmekanismen.

SAMARBETET MED STATNETT

Under år 2009 inleddes ett strategiskt samarbete med Statnett i Norge efter det att den inledda processen för ett samgående mellan företagen hade avbrutits. Samarbetet sker inom följande fem områden.

- > Gemensam nätutvecklingsplan.
- > Reservhållning.
- > Slutkundsmarknad.
- > Samordning av Europafrågor.
- > Elbörsfrågor.

Av speciellt intresse är den gemensamma, svensk-norskanätutvecklingsplanen. Den kommer att göras utan hänsyn till nationsgränserna och blir därmed en god grund för att nödvändiga investeringar i stamnäten görs samordnat och rationellt. Inte minst mot bakgrund av de omfattande planerna på vindkraftsutbyggnader i båda länderna är en

gemensam planering en förutsättning för en effektiv nätutbyggnad.

Projektet slutkundsmarknad ska bidra till att etablera en gemensam slutkundsmarknad i Sverige och Norge. En viktig förutsättning är likartade regler för balansansvariga aktörer och helst en gemensam balansavräkning. Fingrid och Energinet.dk har inbjudits att ansluta sig till arbetet.

FÖRNYBAR ELPRODUKTION

EU:s klimatmål och statsmakternas ambitioner – uttryckta genom riksdagens energipolitiska beslut i juni 2009 – utgör starka drivkrafter för en förändring av elproduktionen i riktning mot mer förnybara energislag. Svenska Kraftnät har en viktig uppgift att möjliggöra anslutning av denna produktion till stamnätet.

Antalet förfrågningar om anslutning av nya vindkraftsanläggningar till stamnätet ökar successivt och Svenska Kraftnät påbörjade under hösten 2008 ett arbete med att ta fram en vägledning för anslutning av produktionsanläggningar i allmänhet och vindkraftsanläggningar i synnerhet. Vägledningen syftar till att ge olika aktörer information om hur Svenska Kraftnät bedömer och behandlar förfrågningar om anslutning till stamnätet. Dokumentet färdigställdes under 2009 och finns nu publicerat på Svenska Kraftnäts hemsida.

Svenska Kraftnät upprätthåller och uppdaterar tillsammans med de tre större regionnätsägarna E.ON Elnät AB, Fortum Distribution AB och Vattenfall Eldistribution AB sedan ett par år tillbaka en databas över de förfrågningar om nätanslutning av planerade vindkraftsanläggningar som inkommer till respektive nätägare. En summering visar att över 30 000 MW vindkraft planeras i Sverige. Alla dessa projekt kommer inte att förverkligas men förfrågningarna visar på det stora intresse som finns för att bygga vindkraft i Sverige.

Svenska Kraftnät har under 2009 varit engagerat på många olika sätt i syfte att underlätta etablering av vindkraft och annan förnybar elproduktion. Energimyndigheten har på regeringens uppdrag utvecklat en webbaserad tjänst – VINDLOV – för att underlätta för investerare att hantera tillståndsprocessen för vindkraft. Svenska Kraftnät har deltagit i detta arbete. Verket har också deltagit i en europeisk

³ Att skilja från explicita auktioner, där överföringskapacitet och energi handlas separat.

⁴ European Regulators Group of Electricity and Gas

⁵ Samarbetsorganisation för de europeiska elbörserna.

⁶ European Federation of Energy Traders

⁷ European Market Coupling Company

vindkraftsstudie EWIS (European Wind Integration Study) som fokuserar på den förväntade vindkraftsutbyggnadens påverkan på kraftsystemet. Studien finansieras av EU och en slutrapport kommer att publiceras våren 2010.

VINDFORSK III

Vindforsk III är ett samfinansierat program för grundläggande och tillämpad vindkraftsforskning. Energimyndigheten finansierar 50 procent av programmets kostnader. Svenska Kraftnät och några energi- och industriföretag finansierar den andra hälften. Programmet är planerat för en programtid på fyra år 2009–2012 med en total omslutning på cirka 80 miljoner kronor. Programmets inriktning är i huvudsak vindkraftens tekniska delar och är uppdelat på följande verksamhetsområden: vindresursen och etablering, kostnadseffektiv vindkraftsanläggning och projektering, optimal drift och underhåll, vindkraft i kraftsystemet och omvärldsbevakning och standardisering. Svenska Kraftnät är engagerat både i styrelsen och i en av styrgrupperna för Vindforsk III. Dessutom bidrar flera av Svenska Kraftnäts medarbetare med värdefull kunskap till projekten inom Vindforsk III genom deltagande i referensgrupper.

TRÖSKEFFEKTUTREDNINGEN

Svenska Kraftnät har på regeringens uppdrag lämnat förslag till utformning av ett förändrat regelverk om ansvar för elnätsförstärkningar av nationell betydelse och om nätanslutning av stora elproduktionsanläggningar i syfte att minska tröskeeffekterna för utbyggnaden av förnybar elproduktion. Den 20 april 2009 lämnade Svenska Kraftnät rapporten »Tröskeeffekter och förnybar energi« till regeringen. Regeringen uppdrog därefter åt Svenska Kraftnät att lämna förslag till nödvändiga författningsändringar och andra åtgärder för att kunna genomföra förslaget. Det uppdraget redovisades den 30 oktober.

Med tröskeeffekt avses det förhållandet att den kraftproducent som ansluter sig till ett nät som saknar ledig kapacitet tvingas betala hela nätförstärkningskostnaden inklusive tillkommande kapacitet som producenten själv inte kan nyttja. De producenter som därefter ansluter till nätet kan ianspråka denna lediga kapacitet utan särskild kostnad. Av denna anledning tvekar många producenter att vara först med att ansluta sig till ett sådant nät. Problemet med tröskeeffekten har funnits i många år men har fått förnyad aktualitet i samband med den förväntade stora utbyggnaden av vindkraft.

ÖVRIGA UTREDNINGAR

Svenska Kraftnät driver även ett stort antal andra utredningar och projekt med bäring på vindkraft. Många utredningar bedrivs tillsammans med vindkraftsexploatorer och andra nätägare i syfte att gemensamt finna de mest samhällsekonomiska nätlösningarna för anslutning.

En viktig utredning är den tidigare nämnda nätstudie som bedrivs tillsammans med Statnett och som syftar till att klarlägga vilka överföringsbehov i nordsydlig riktning (över snitt 2) som behövs för att möta de omfattande planerna på vindkraftutbyggnad i norra Sverige och norra Norge. Studien beräknas bli färdig under första kvartalet 2010 och kommer att utgöra underlag för beslut om nödvändiga förstärkningsåtgärder.

Ny förbindelsen till Gotland har omnämnts under avsnittet Investeringar. Pågående förstudie beräknas bli färdig under första kvartalet 2010.

Markbygden är ett 450 km² stort område utanför Piteå som planeras för en vindkraftseffekt om 2,5–4 GW. Utbyggnaden sker etappvis och kräver etappvisa nätförstärkningar om denna stora effekt ska kunna hanteras. Vindkraftsparken beräknas vara fullt utbyggd 2018. Utredning pågår tillsammans med exploatören om anslutningspunkt till stamnätet och om behoven av nätförstärkningar.

En stor mängd vindkraft förväntas anslutas till Vattenfalls 130 kV nät i Bohuslän och Dalsland och kräver etablering av en ny stamnätspunkt i området. Utredning pågår om förutsättningarna för en anslutning till 400 kV ledningen CL35 i närheten av Loviseholm i Dalsland.

Även i östra Härjedalen finns ett stort antal planerade vindkraftsprojekt. En nätutredning har därför gjorts i samarbete med vindkraftsprojektörerna, Fortum Distribution och Härjans Nät i syfte att finna en optimal lösning för anslutning av vindkraftsparkerna.

» FLASKHALS-
INTÄKTERNA MINSKADE
MED 531 MKR «

TELEKOM

Svenska Kraftnät ska driva ett kostnadseffektivt elektroniskt kommunikationsnät för tele- och datakommunikation med hög säkerhet. För att övervaka och styra stamnätet har Svenska Kraftnät byggt ett landsomfattande telenät från Malmö i söder upp till norska gränsen strax söder om Narvik i norr.

Under de senaste 15 åren har Svenska Kraftnät moderniserat nätet från äldre teknik i form av bärfrekvens och radiolänk till ett modernt fibernät med hög säkerhet och stor överföringskapacitet. I dagsläget återstår endast några få sträckor med radiolänk och bärfrekvensteknik. Det nya nätet är till största delen byggt i kraftledningarnas topplinor. I Svenska Kraftnäts telenät finns för närvarande ca 7 200 km egen optisk fiberledning och ca 2 500 km optisk fiber som hyrs från andra nätägare.

Det optiska fibernätet utgör en viktig del i skyddet vid en eventuell störning i landets elförsörjning. För att tillförsäkra en säker drift är telenätet uppbyggt med reservsystem i form av batterier och dieselaggregat.

Under året har det optiska fibernätet byggts ut med 448 km från Letsi-Isovaara till finska gränsen (160 km), från Långbjörn till Bågede (110 km) samt från Midskog via Järpströmmen till norska gränsen mot Nea (178 km).

Den höga kapaciteten i telenätet ger Svenska Kraftnät möjlighet att hyra ut nätkapacitet till externa kunder. Svenska Kraftnät hyr ut svartfiber (optofiber utan fysisk ändrustning) till bl.a. flera stora teleoperatörer. Vidare hyrs aktiva förbindelser i form av kapacitet ut till energibolag för deras driftkommunikation.

Under det gångna året har Svenska Kraftnät driftsatt så kallade våglängdsförbindelser i form av DWDM plattform i delar av det optiska fibernätet. Utbyggnaden av DWDM nätet sker för att möta verksamhetens krav på högre överföringskapacitet. Under de närmaste åren planeras för ytterligare utbyggnad av våglängdsförbindelser i Svenska Kraftnäts optiska fibernät. Förutom ökad kapacitet ger den nya tekniken Svenska Kraftnät en större flexibilitet att kunna förändra och utveckla telenätet utan att störa den känsliga kommunikationen för drift och övervakning av stamnätet.

Flytten av huvudkontoret från Räcksta till de nya lokalerna i Sundbyberg innebar en noggrann planering för att säkerställa driften av Svenska Kraftnäts tele- och dataverksamhet. Kravet var att flytten av den driftkritiska utrustningen till Sundbyberg skulle genomföras utan några störningar för verksamheten i kontrollrummet. Med hjälp av noggrann planering och

stort engagemang från personalen klarades detta på ett mycket bra sätt.

Under julhelgen inträffad dock ett flertal störningar på det optiska fibernätet som påverkade datatrafiken främst i Norrlands inland. Efter manuella omkopplingar och nyttjande av ledig fiber kunde trafiken i de berörda områdena återställas efter hand.

Rörelseintäkterna består av intäkter från externa kunder för uthyrning av svartfiber och aktiva förbindelser, uthyrning av antennplatser till främst mobiltelefonoperatörer samt av interna intäkter (beräknade enligt schablon) från verksamhetsgrenen Nät.

Den kommersiella televerksamheten om-satte 58 (61) Mkr och rörelseresultatet blev 37 (40) Mkr. Med en kalkylmässig ränta om sju procent på sysselsatt kapital blev det operativa resultatet 29 (29) Mkr. Årets investeringar inom televerksamheten uppgick till 62 (30) Mkr.

Inom verksamhetsgrenen Telekom har Svenska Kraftnät ytterligare externa intäkter för uthyrning av datanät, telefonnät och antennplatser i master och kraftledningsstolpar som uppgick till 10 (9) Mkr.

Verksamhetsgrenen Telekoms totala intäkter blev 123 (124) Mkr. Interna intäkter från verksamhetsområdet Överföring på stamnätet ingår då med 54 (54) Mkr. Rörelseresultatet blev 36 (46) Mkr.

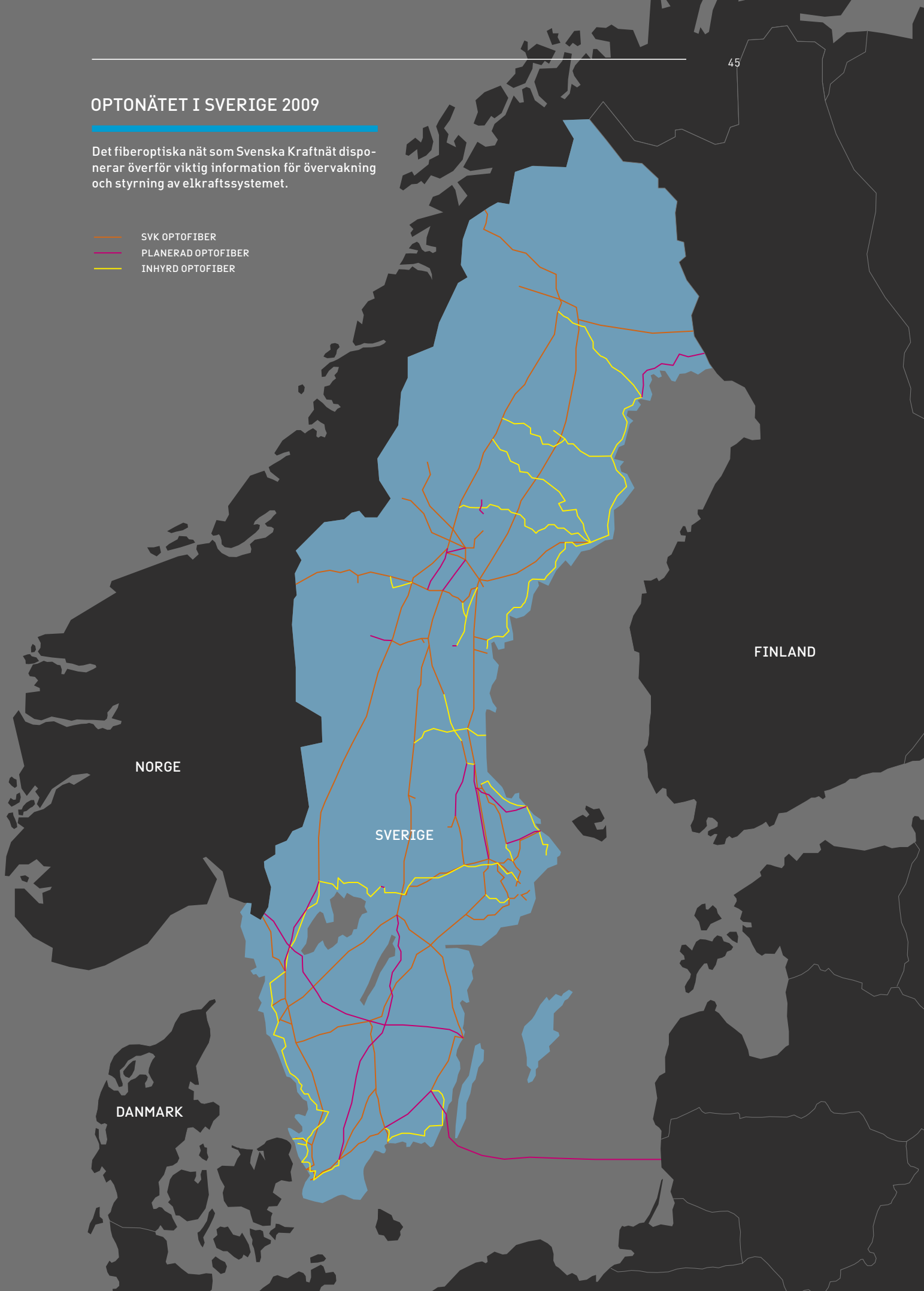
TELEKOM (MKR)	2009	2008
RÖRELSEINTÄKTER		
Externt	69	70
Internt	54	54
SUMMA	123	124
RÖRELSEKOSTNADER		
Externt	-44	-40
Internt	-43	-38
SUMMA	-87	-78
RÖRELSERESULTAT		
Externt	25	30
Internt	11	16
RÖRELSERESULTAT	36	46

Investeringarna inom Telekomverksamheten uppgick till 86 (41) Mkr.

OPTONÄTET I SVERIGE 2009

Det fiberoptiska nät som Svenska Kraftnät disponerar överför viktig information för övervakning och styrning av elkraftssystemet.

- SVK OPTOFIBER
- PLANERAD OPTOFIBER
- INHYRD OPTOFIBER

SYSTEMANSVAR – NATURGAS

Svenska Kraftnät har i rollen som systemansvarig myndighet det övergripande ansvaret för att balansen mellan inmatning och uttag av gas upprätthålls. Detta sker genom övervakning av trycket i transmissionsnätet och genom åtgärder vid eventuella obalanser. I avtal med de balansansvariga företagen regleras de obalanser som uppstår om planerad inmatning inte motsvarar faktiska uttag.

Som en konsekvens av nätägarnas mätvärdesrapportering har handeln ökat mellan Svenska Kraftnät och de balansansvariga. Detta har lett till ökade intäkter och kostnader jämfört med 2008. Rörelseintäkterna för 2009 blev 57 (54) Mkr. Verksamhetsgrenens kostnader uppgick till 54 (52) Mkr. Rörelseresultatet ökade något och uppgick till 3 (2) Mkr.

NATURGAS (MKR)	2009	2008
Rörelseintäkter	57	54
Rörelsekostnader	-54	-52
RÖRELSERESULTAT	3	2

FÖRMÅGA I SAMHÄLLSVIKTIG VERKSAMHET ATT MOTSTÅ ALLVARLIGA STÖRNINGAR

BEREDSKAP OCH SÄKERHET

Beredskapsverksamheten består i att arbeta för beredskap mot svåra påfrestningar på samhället i fred. Verksamheten finansieras genom anslag från staten och är resultatmässigt neutral för Svenska Kraftnät.

Långvariga avbrott i elförsörjningen intar en central del i samhällets beredskapsplanering. Svenska Kraftnät har fått ett särskilt uppdrag från regeringen att ta fram ett underlag om stamnätets dimensionering är rimlig relativt de kostnader som samhället kan drabbas av i händelse av svåra påfrestningar. Uppdraget redovisades till regeringen den 2 december 2009 (dnr 2009/1013).

Sektorns arbete för att uppnå en god drift- och leveranssäkerhet syftar till att skapa en nödvändig och generell förmåga att förebygga störningar, olyckor och kriser oavsett vad som hotar systemens funktion. Arbetet med drift- och leveranssäkerhet stöds sedan av de åtgärder som vidtas enligt elberedskapslagen och elberedskapsförordningen för att planera och genomföra åtgärder som gör elsystemet robust och flexibelt och därmed reducerar risken för elavbrott som kan medföra allvarliga konsekvenser för samhället.

Samhällsviktiga delar i systemen byggs med höga krav på robusthet. Vid utbyggnad och drift av kraftsystemet finns dimensionerings- respektive driftsäkerhetskriterier som ska säkerställa en tillförlitlig funktion och försörjning. Det innebär att kraftsystemet är dimensionerat för att klara bortfall av en komponent (ledning, transformator, produktionsenhet etc.) utan att någon störning av större omfattning inträffar.

Utifrån genomförda analyser, beprövad erfarenhet och gjorda uppskattningar bedömer Svenska Kraftnät att elsystemet som helhet är robust och tåligt med avseende på de risker och hot som identifierats. Den generella förmågan i de samhällsviktiga delarna av systemen att motstå allvarliga störningar är i huvudsak god, men har vissa brister. Den fortsatta utvecklingen bör särskilt inriktas på att fortsatt stärka

och säkra olika driftcentralers funktion, t.ex. genom inrättandet av alternativa verksamhetsplatser.

KRISHANTERINGSFÖRMÅGA

Affärsverket Svenska Kraftnät har under året verkat för hög driftsäkerhet och tillgänglighet i systemen genom egna åtgärder och genom att stödja ansvariga aktörer inom el- och gasförsörjningen och inom dammsäkerhetsområdet. Syftet är att aktörerna ska vidta lämpliga åtgärder för att, där det är möjligt, förhindra och förebygga och när det är nödvändigt samordnat och effektivt kunna hantera störningar, olyckor och kriser. Målsättningen är att samhällsviktiga delar av systemen ska byggas, underhållas och drivas på ett robust och motståndskraftigt sätt, samtidigt som det ska finnas en god reparationsberedskap och krishanteringsförmåga.

Svenska Kraftnät överlämnade i november 2009, till regeringen och till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), en redovisning baserad på 2008 och 2009 års risk- och sårbarhetsanalys inklusive förmågebedömning (2009/806). I skrivelsen lämnades en analys och redovisning av sårbarheter, hot och risker som synnerligen allvarligt kan försämra förmågan till verksamhet inom området. Skrivelsen grundade sig på de krav som ställs på olika myndigheter enligt tredje stycket förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjdberedskap, regeringsbeslut (Fö2008/3567/SSK) och i enlighet med hemställan (2009-9423) från MSB.

Hot och risker mot en fungerande

el- och gasförsörjning

Svenska Kraftnät har identifierat hot och risker som allvarligt kan påverka elförsörjningen i landet och har analyserat risker och sårbarhet dels i rollen som systemansvarig myndighet för el och gas, dels i rollerna som elberedskapsmyndighet, säkerhetskyddsmyndighet och tillsynsvägledande myndighet för dammsäkerhet. Svenska Kraftnäts fokus ligger således på säkerhetsfrågor för stamnätets olika anläggningar och övriga anläggningar i system som har betydelse för landets elförsörjning.

Trots elnätets inbyggda tålighet och ett medvetet säkerhetsarbete går det inte att helt eliminera risken för att ett omfattande elavbrott inträffar. Omfattande elavbrott har hittills inträffat mycket sällan och har kunnat avhjälpas relativt snabbt. Risken för mer omfattande elavbrott med längre varaktighet än hittills kan dock inte uteslutas. De risker som i nuläget bedöms som allvarligast är tekniska fel i viktiga

anläggningar, långvariga störningar i vitala system för elektronisk kommunikation samt intrång i eller haveri av driftstödssystem. Sannolikheten för och konsekvensen av en störning kan minimeras genom ett systematiskt förebyggande och robusthetshöjande arbete samt genom en god reparationsberedskap. Svenska Kraftnät har under verksamhetsåret 2009 startat ett projekt för att införa det samhällsgemensamma radiokommunikationssystemet Rakel i kris- och reparationsledningsorganisationen, nät driftscentraler och i stationer på stamnätets nivå samt i bandvagnar.

Resurser från Försvarmakten kan samordnas och kraftsamlas enligt ett avtal mellan Försvarmakten och Svenska Kraftnät, som svarar för samordning av elbranschens behov och kontakterna med Försvarmakten.

Svenska Kraftnät har samverkat med berörda myndigheter och organisationer inom samverkansområde Teknisk infrastruktur samt elbranschen.

Svenska Kraftnät har tillgång till reservledningsplatser som försörjs med reservkraft och till nödvändiga kommunikationssystem. Reservplatserna kommer att kompletteras med samtliga stödssystem som krävs för långvarig uthållighet.

Beredskapsmedel

Svenska Kraftnät har ansvarat för fördelning av medel för de åtgärder som genomförs enligt elberedskapslagen och som finansieras genom att den som innehar nätkoncession enligt el-lagen betalar en avgift. Åtgärderna finansierades under 2009 via anslaget 2:4 Krisberedskap inom utgiftsområde 6, Försvaret samt beredskap mot sårbarhet. Anslagsmedlen uppgick under 2009 till 250 Mkr och har använts till att finansiera åtgärder i sektorns anläggningar för el- försörjning samt för kompetensutveckling och utveckling av samverkansformer mellan branschens företag. Se not 3 Elberedskapsåtgärder.

OPERATIV FÖRMÅGA

Genom den ordinarie operativa verksamheten har Svenska Kraftnät beredskap dygnet runt för att omedelbart vidta nödvändiga åtgärder för elsystemets driftsäkerhet och initiera reparationsinsatser om stamnätets anläggningar har skadats. Detta är grunden för att också i övrigt snabbt påbörja effektiva krisledningsinsatser med nödvändiga beslutsbefogenheter. Översyn av krishanteringsplaner och rutiner pågår.

Rapporterings- och lägesuppfattningssystemet Susie har underhållits. Systemet, som

förmedlar information om elavbrotts- och skadelägen, har fortsatt uppgraderats och även myndigheter i nordiska grannländer har anslutits som observatörer. Framtagandet av en ny version av systemet pågår. Åtgärderna förbättrar möjligheterna att avropa resurser samt effektiviserar reparationsinsatserna.

Särskilda analyser av tekniska och logistiska beroendekedjor har genomförts. Drifttelefonnätet har underhållits och ytterligare ett antal driftcentraler har förstärkts kommunikationsmässigt. Åtta mobila lednings- och sambandsenheter (MOLOS) finns och utvecklingen av dessa har fortsatt. Enheterna har placerats och förvaltas av andra branschföretag.

Ytterligare beredskapsstolpar för regionnätet, som kan resas snabbt, samt material och utrustning till detta har anskaffats och ställts i förråd. En mobil reservanläggning (fördelningsställverk) avsedd för större tätorter och reservverk har anskaffats. Ett datorbaserat förrådssystem för beredskapsmateriel är i drift. Förrådsställd materiel och utrustning har förvaltats. Inom ramen för deltagandet i NordBER har det nordiska samarbetet fortsatt utvecklats, bland annat avseende ömsesidigt resurstöd i form av materiel och personal. En gemensam avsiktsförklaring för det ömsesidiga stödet är under utarbetande och kommer att beslutas under 2010.

Utbildning av frivilligorganisationernas personal till bandvagnsförare, molosoperatörer och piloter för elförsörjningen har administrerats.

Övningsverksamhet

– erfarenhet och planering

Hösten 2008 arrangerade Svenska Kraftnät Elövning 2008 för sektorn. Totalt deltog över 200 personer i övningen som pågick i tre dagar. Övningen genomfördes i form av en simulering. Scenariot var en kraftig isstorm som drabbar landets kustområden från Sörmland till Västerbotten. Övningen har utvärderats under 2009. Den övergripande slutsatsen är att det hos flertalet av de övade organisationerna finns en i stort väl fungerande störnings/krisorganisation som är väl förberedd för sin uppgift. Roller och ansvarsförhållanden liksom rutiner synes, i stort, vara väl implementerade.

Övningar har även genomförts med Svenska Kraftnäts medverkan inom Svensk Energis samverkansstruktur mellan elnätföretagen, benämnd Elsamverkansledning (ESL).

Driftledningspersonal inom Svenska Kraftnät och branschföretag har utbildats och övats i att hantera störningar i elsystemet. I synnerhet

har förmågan att återställa elsystemets funktion efter omfattande elavbrott vidareutvecklats genom utbildning med stöd av avancerade simulatorverktyg. Arbetet med att säkerställa att kommunikationer för fjärrstyrning av kraftsystem och operativ samverkan mellan kontrollrum för elbranschens aktörer kan fungera vid driftåteruppbyggnad efter långvarig och omfattande spänningslöshet har fortsatt.

Personal från branschföretag och entreprenörer har utbildats för att förstärka reparationsförmågan på högre spänningsnivåer i näten.

Dammsäkerhet

Svenska Kraftnät har i uppdrag att se över de statliga insatserna för dammsäkerhet. Bland annat ska behov av tydligare reglering av dammägarnas egenkontroll samt tillsynsvägledningens och tillsynens omfattning, organisation och krav på kompetens prövas i översynen. Arbeta med översynen pågår och rapportering av uppdraget beräknas ske under våren 2010.

En kommitté för dimensionerande flöden för dammar i klimat i förändring tillsattes 2008 genom en överenskommelse mellan Svenska Kraftnät, Svensk Energi, SveMin (huvudmännen för riktlinjerna för bestämning av dimensionerande flöden för dammanläggningar) samt SMHI.

Kommitténs uppdrag är att leda ett program för att fortlöpande analysera och värdera klimatfrågans betydelse för dammsäkerheten med avseende på flödesdimensionering och ta initiativ till att studier kommer till stånd. Uppdraget omfattar bland annat de frågor rörande klimatets påverkan på dimensionerande flöden och dammsäkerhet som Svenska Kraftnät fått i uppdrag av regeringen att följa och analysera i samarbete med kraftbranschen, gruvindustrin respektive SMHI. Arbetet bedrivs enligt en arbetsplan som sträcker sig över åren 2008–2011 och som bl.a. omfattar;

- > en nationell kartläggning av sårbarheten för klimatförändringar (flödesförändringar) för dammar,
- > utarbetande av en metodik för hänsynstagande till klimatförändringar vid flödesdimensioneringsberäkningar för dammar,
- > utarbetande av en vägledning för flödesdimensioneringsarbete för dammar,
- > en diskussion av eventuella förändringar i risken (sannolikheten) för översvämningar i reglerade vattendrag.

Svenska Kraftnät och Svensk Energi har genomfört en utvärdering av erfarenheter och lärdomar från försök gjorda 2006–2008 med s.k. »särskild granskning« av några svenska

dammar med särskilt stora konsekvenser i händelse av dammbrott. Dammägarna har anlitat internationell expertis för genomförande av granskningarna. Granskningarna har både visat fall som bekräftar dammsäkerhet och dammsäkerhetsarbete på god internationell nivå respektive ett fall där god internationell nivå inte uppnås.

Beredskap för dammbrott

I kraftverksälvarna Lule älv, Skellefte älv, Ljungan, Ljusnan, Indalsälven, Dalälven och Göta älv pågår utveckling där såväl dammägare som kommuner och länsstyrelser deltar för att organisera och samordna beredskap för dammbrott. Arbetet följer en modell som har utarbetats i ett tidigare genomfört pilotprojekt.

En studie av behov och möjligheter för varning av allmänheten vid dammbrott har genomförts och redovisats i en Elforsk-rapport. I denna redovisas under vilka omständigheter ett särskilt varningssystem bör finnas och vilka idag tillgängliga system för varning som bäst motsvarar kraven med hänsyn till varningsbehov och tillförlitlighet. För de stora kraftverksälvarna föreslås att införandet av särskilda varningssystem sker samordnat för respektive vattendrag, som ett led i utvecklingen av samordnad beredskap för dammbrott. För att skapa ett säkrare underlag för den fortsatta utvecklingen inom området har ett pilotprojekt med bl.a. en pilotstudie av ett helt vattendrag (Ljungan) startats.

Svenska Kraftnäts målsättning är att samordnad beredskap ska finnas i de tio stora kraftverksälvarna inom några år. Svenska Kraftnät stimulerar utvecklingen bl.a. genom delfinansiering av planeringsunderlag för beredskap för dammbrott för respektive älv. Sammantaget bedöms utvecklingen vara god men det är av avgörande betydelse att planeringen fullföljs och övas i de olika älvarna.

Svenska Kraftnät stödjer sedan år 1999 FoU-projekt inom älv- och dammsäkerhetsområdet. Under år 2009 lämnades stöd till ett tiotal projekt.

Utöver stöd till utvalda FoU-projekt stödjer Svenska Kraftnät sedan år 2005 även Svenskt Vattenkraftcentrum (SVC).

07. DOTTER- OCH INTRESSEFÖRETAG

Koncernen Svenska Kraftnät har tre dotterbolag och sex intresseföretag i Sverige och Norge.

DOTTERFÖRETAG

SWEPOL LINK

Företaget driver och underhåller likströmslänken mellan Sverige och Polen. Länken består av en omriktarstation utanför Karlshamn i Blekinge och en likadan omriktarstation på polska sidan utanför Slupsk samt en polkabel och två återledarkablar mellan dessa stationer. Länken har en effekt på 600 MW. SwePol Link AB äger den del av länken som ligger på svenskt och internationellt territorium. Ett helägt dotterbolag till SwePol Link AB, SwePol Link Poland Sp.z.o.o., äger den del av likströmslänken som ligger på polskt territorium.

Svenska Kraftnäts aktieandel är 51 procent och det polska företaget PGE Polska Grupa Energetyczna SA äger 49 procent.

Omsättningen under 2009 var 214 (248) Mkr. SwePol Link AB omsatte 164 (187) Mkr och det polska dotterföretaget 50 (61) Mkr.

SVENSKA KRAFTNÄT GASTURBINER AB

Bolaget ägs helt av Svenska Kraftnät och har till uppgift att driva och underhålla gasturbinanläggningar. Verksamheten startades år 1999 för att Svenska Kraftnät långsiktigt skulle kunna säkra resurser för att hantera störningar i kraftsystemet. Idag har bolaget elva gasturbiner i Varberg, Norrköping, Trollhättan, Hallstavik och Göteborg med en sammanlagd kapacitet på 700 MW.

Årets omsättning var 80 (69) Mkr.

SVENSKA KRAFTKOM AB

Bolaget ägs helt av Svenska Kraftnät. Sedan år 2003 har bolaget ingen verksamhet. Omsättningen under året uppgick till 0 (0) Mkr.

INTRESSEFÖRETAG

NORD POOL ASA

Nord Pool ASA är en börs för finansiell handel för aktörer på den nordiska elmarknaden. Huvudkontoret finns i Oslo och filialkontor finns i Stockholm, Helsingfors och Odense.

Svenska Kraftnät äger 50 procent av Nord Pool ASA och övriga 50 procent ägs av Statnett SF i Norge.

NORD POOL SPOT AS

Företaget organiserar en handelsplats för den fysiska handeln av el, spotmarknaden och bedrivs i ett separat bolag, Nord Pool Spot AS. Stamnätsföretagen Svenska Kraftnät och Statnett SF äger vardera 30 procent av bolaget medan Energinet.dk och Fingrid Oy äger vardera 20 procent.

Årets fysiska handel uppgick till 285,5 (297,6) TWh. Under år 2009 hade företaget en nettoomsättning på 108 (103) MNOK.

TRIANGELBOLAGET D4 AB

För delägarnas räkning förvaltar bolaget optoförbindelserna Stockholm-Oslo-Göteborg-Malmö-Stockholm. Intäkter från uthyrning förs direkt vidare till delägarna.

Bolaget ägs till lika delar av Svenska Kraftnät, Vattenfall AB, Fortum Distribution AB och Tele2 AB. Verksamheten omsatte 23 (23) Mkr under år 2009.

KRAFTDRAGARNA AB

Kraftdragarna AB har som främsta uppgift att för ägarnas räkning säkerställa transportberedskapen för transformatorer, reaktorer och andra tunga komponenter som ingår i elför-sörjningssystemet.

Kraftdragarna AB samarbetar med Statnett Transport AS för att ytterligare stärka beredskapen inför haveritransporter.

Svenska Kraftnät äger 50 procent, Vattenfall AB 25 procent och Vattenfall Eldistribution

AB 25 procent av bolaget. Faktureringen uppgick till under år 2009 till 28 (20) Mkr.

STRI AB

Bolaget bedriver forskning och utveckling inom området elkraftöverföring, huvudsakligen på uppdrag av delägarna. Delägarna är Svenska Kraftnät med 25 procent, ABB AB 50 procent, Statnett SF 12,5 procent och Vattenfall AB 12,5 procent. Bolagets fakturering uppgick till 77 (74) Mkr.

ELFORSK AB

Elforsk bedriver gemensam verksamhet inom forskning och utveckling (FoU) för elkraftsbranschen i Sverige. Svenska Kraftnät är huvudsakligen engagerat inom de delar som rör överföringen av el och utvecklingen av elmarknaden. De viktigaste inriktningarna är miljöfrågor, underhåll och förnyelse av anläggningar samt stöd till doktorandprojekt.

Svenska Kraftnät äger 25 procent och branschorganisationen Svensk Energi 75 procent av bolaget och omsättningen under år 2009 var 122 (102) Mkr.

RESULTAT

De intresseföretag som ingår i koncernen och som har störst påverkan på koncernens resultat är Nord Pool ASA, Nord Pool Spot AS och Kraftdragarna AB. Svenska Kraftnäts resultatandel i respektive företag tas med i koncernens resultat. Resultatandelarna för år 2009 uppgick till 31 (1 069) Mkr. Resultatförändringen beror på att Nord Pool ASA i oktober 2008 sålde sin clearingverksamhet, internationella derivathandel och konsultverksamhet till Nasdaq OMX.

RESULTATANDELAR I INTRESSEFÖRETAG (MKR)	2009	2008
Nord Pool ASA	25	1074
Nord Pool Spot AS	4	-6
Kraftdragarna AB	1	0
Övriga	1	1
SUMMA	31	1069

08. MILJÖ

Svenska Kraftnät utvecklar stamnätet för att möta samhällets behov av en hållbar elförsörjning. Det leder till positiva miljöeffekter globalt sett. Genom utbyggnader i elnätet kan nya anläggningar för förnybar elproduktion anslutas med minskade utsläpp av växthusgaser som följd. Förstärkningar i nätet leder oftast också till lägre energiförluster vilket bidrar till en lägre miljöbelastning.

Vid ny- och ombyggnader samt drift och underhåll av stamnätet sker oundvikligen också en negativ miljöpåverkan. Svenska Kraftnäts målsättning är att förebygga och begränsa den påverkan så långt det är möjligt. Grunden för miljöarbetet är EU:s och Sveriges miljömål.

MILJÖLEDNINGSARBETET UTVECKLAS

Under många år har Svenska Kraftnät bedrivit ett systematiskt miljöarbete. I den uppföljning som Naturvårdsverket regelbundet gör av statliga myndigheters miljöledningsarbete har Svenska Kraftnät fått höga poäng flera år i rad. Trots det finns det utrymme för förbättringar. Genom att en ny modell för verksamhetsplanering har utvecklats under året har förutsättningarna ökat för att bättre integrera miljöarbetet i verksamheten. Ett utvecklingsprojekt har startat med mål att certifiera Svenska Kraftnät enligt miljöledningsstandarden ISO 14001.

Svenska Kraftnäts har följande övergripande miljömål.

- > De utsläpp av växthusgaser som orsakas av verksamheten ska kontinuerligt minska.
- > Stationer och ledningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att utbyggnaden av förnybar energiproduktion i landet främjas.
- > Farliga ämnen ska successivt fasas ut. De farliga ämnen som används ska hantearas så att de inte läcker ut i miljön.
- > Försiktighetsprincipen om lågfrekventa elektriska och magnetiska fält ska följas

genom att Svenska Kraftnäts magnetfältspolicy tillämpas.

- > Den biologiska mångfalden i ledningsgatorna ska gynnas och hotade arters livsmiljöer värnas.

UTMÄRKT GRÖN UPPHANDLARE 2009

Som stor upphandlare av entreprenörstjänster kan Svenska Kraftnät göra en viktig insats för miljön genom att ställa miljökrav på de entreprenörer som anlitas. Sedan år 1998 är miljökrav obligatoriska i alla upphandlingar av entreprenader.

Svenska Kraftnät tilldelades i mars Miljöstyrningsrådets pris »Utmärkt Grön Upphandlare 2009« för att under ett decennium konsekvent ha arbetat med att utveckla system för att beakta miljökrav vid upphandling av bygg- och underhållsentreprenader. Juryn uppmärksammade särskilt de miljörevisioner som har genomförts på senare år för att kontrollera hur ställda miljökrav efterlevs. Miljörevisionerna har bidragit till att stimulera ett proaktivt miljöarbete hos entreprenörerna.

SKÄRPTE MILJÖKRAV

Under året infördes en ny version av miljökraven för entreprenader. Erfarenheterna från miljörevisionerna har bidragit till att miljökraven har skärpts ytterligare och att en del nya krav har tillkommit. Även under år 2009 har miljörevisioner genomförts i entreprenader, bl.a. inom det skogligen underhållet där man särskilt kontrollerat användningen av fordon och maskiner.

Långtgående miljökrav, bl.a. på inredning, möbler och olika tjänster, ställdes också vid uppförandet av Svenska Kraftnäts nya huvudkontor. Byggnaden är klassad som »Green building« enligt EU:s standard för energieffektiva byggnader.

MILJÖÅTGÄRDER VID LEDNINGSBYGGEN

I kraftledningsprojektet Järpströmmen – Nea, Norge ställdes höga krav på hänsyn till mark och naturmiljö. Naturmiljön i området är mycket känslig med många bevarandevärden och mark med dålig bärighet. Ett särskilt miljöåtgärdsprogram utarbetades i samarbete med entreprenören. Viktiga åtgärder var att köra på preparerade vintervägar och att använda stockmattor för tunga maskiner i känslig terräng. Helikopter användes i stor utsträckning, såväl för att flyga ut material och personal som för att resa stolpar. Tyvärr uppstod, trots alla försiktighetsåtgärder, markskador på flera känsliga platser. För att minimera sådana i fortsättningen anlätades Skogsstyrelsen som rådgivare till entreprenören i frågor kring förebyggande av skador vid känsliga passager.

UTSLÄPP AV VÄXTHUSGASER

Svenska Kraftnäts verksamhet ska orsaka så små utsläpp av växthusgaser som möjligt. Från och med 2009 måste entreprenörerna redovisa bränsleförbrukning, andel förnyelsebart bränsle och utsläpp av koldioxid i entreprenaderna.

Ett utvecklingsarbete pågår i syfte att öka möjligheterna till övervakning och minskning av överföringsförlusterna. Åtgärder för att minska de s.k. koronaförlusterna (som orsakas av urladdningar från kraftledningarnas linor till luften) har genomförts, men resulterade i något lägre energibesparingar än föregående år.

Gasturbinanläggningarna har utnyttjats relativt mycket under 2009 och har bidragit till högre utsläpp av koldioxid än under genomsnittliga år. Huvudorsaken är de långa avställningsperioderna för kärnkraftverken. Gasturbinerna är reservkraftverk som används endast då det är nödvändigt, vid belastningstoppar och störningar i elnätet. Utsläppsrätter köps in motsvarande de utsläpp som sker vid driften av anläggningarna.

Sedan lång tid pågår ett systematiskt arbete med att begränsa utsläppen av växthusgasen svavelhexafluorid (SF₆) som används i utrustning i ställverken. Läckaget är mycket litet. År 2009 påfylldes SF₆ motsvarande 0,2 procent av den installerade mängden, vilket också är genomsnittet de senaste åren. Svenska Kraftnät använder sig av den lägsta nivån högst 0,5 procent enligt den internationella standarden för läckage från ny utrustning. För att minska risken för utsläpp har Svenska Kraftnät länge ställt krav på utbildning av personal som hanterar SF₆-gas. Under år 2009 har Sverige

infört krav på certifiering av personal i enlighet med ett EU-direktiv. Svenska Kraftnät har bidragit ekonomiskt till utbildning för certifiering av entreprenörerna. Extra läckagekontroller av GIS-ställverk har skett under året med hjälp av läcksökningskamera. Några mindre läckage har på så sätt hittats och kunnat åtgärdas.

MILJÖPRIS FÖR METOD-UTVECKLING INOM UNDERHÅLL

Svenska Kraftnäts miljöpris tilldelades år 2009 två pristagare, som fick dela på priset. Juryn lyfte fram två goda exempel på hur metodutveckling i den vardagliga skötseln av stamnätets anläggningar kan leda till en allt lägre miljöbelastning.

Servicestaden Sverige AB hade utvecklat en rengöringsmetod där man med hjälp av s.k. ultrarent vatten kan rengöra bl.a. oljeförorenade transformatorer och oljefångropar i ställverk. Metoden, som fungerar helt utan kemikalier, har prövats av ett flertal energiföretag.

FLIR Systems AB hade utvecklat en IR-kamera som gör det möjligt att detektera även mycket små läckor av växthusgasen svavelhexafluorid (SF₆) från brytare och annan ställverksutrustning. Med kameran har möjligheterna att enkelt, och medan anläggningen är i drift, finna läckor av SF₆ ökat väsentligt.

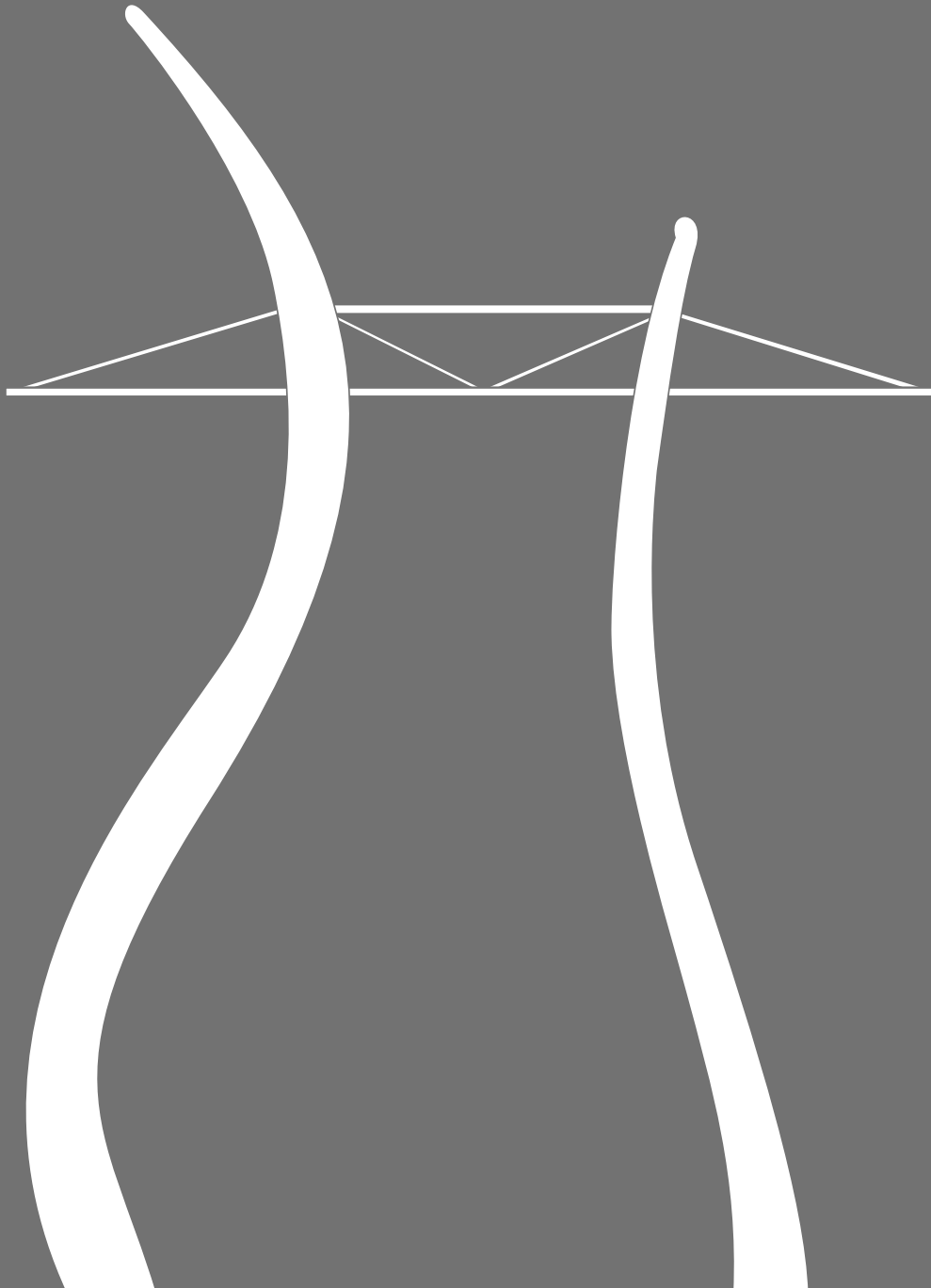
SAMLAD INFORMATION OM ARTRIKA OMRÅDEN

Sedan år 2002 har Svenska Kraftnät identifierat artrika områden i stamnätets ledningsgator och genomfört inventeringar av flora, fjärilar och andra insekter. I samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) har metoder studerats i syfte att anpassa skötseln av värdefulla biotoper. Under år 2009 har ett digitalt system utvecklats för att den omfattande informationen ska kunna hanteras på ett enkelt sätt. Systemet ger samlad information om var värdefulla områden finns och var särskild hänsyn ska tas och skötseln anpassas.

INTRESSEVÄCKANDE DESIGN

I början av november invigdes Sveriges första designade kraftledningsstolpe. Stolpen står där den nya 400 kV ledningen mellan Järpströmmen och Nea i Norge korsar E14 strax öster om Åre. Årekonstnären Anna Cronheden fick år 2006 uppdraget att utforma stolpen, som hon kallat »Asymmetrisk tvåsamhet – tillsammans följs vi åt«.

Svenska Kraftnät satsar på särskilt utformade kraftledningsstolpar och transformatorstationer i några utbyggnadsprojekt. Avsikten är att stolparna ska uppfattas som landmärken och tilltalande inslag i landskapsbilden. Stationsanläggningar som ligger nära bebyggelse kan utformas så att de bättre harmonierar med omgivningen.

09. MEDARBETARE

EN ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Svenska Kraftnät ska vara en attraktiv arbetsgivare med kompetenta medarbetare som trivs på sin arbetsplats. Verket har i en internationell jämförelse få anställda i relation till verksamhetens omfattning och betydelse samt är en kunskapsintensiv organisation. Detta kräver extra fokus på att verket har rätt kompetens för de ansvarsroller som finns i organisationen.

Svenska Kraftnät har, på samma sätt som många företag i elbranschen, en åldersprofil med många pensioneringar de närmsta åren. Det finns därför ett strukturerat program för kompetensanalys och för aktiv kompetensväxling till yngre medarbetare. En växande organisation ställer särskilt höga krav på en planerad ledarförsörjning, som även innefattar fokus på att öka andelen kvinnliga ledare. Fortsatta insatser för en god arbetsmiljö och aktiviteter för en god hälsa, jämställdhet och mångfald är viktiga inslag i en framåtriktad kompetensförsörjning.

Under år 2009 har den ökade investerings-takten väsentligt påverkat kompetensförsörjningen. Rekryteringstakten har ökat kraftigt, liksom behovet hos varje medarbetare att utvecklas i sin kompetens. Resursbrist har uppkommit inom några tekniska specialområden.

Antalet heltidsanställda medarbetare i koncernen var vid årets slut 325 (305) stycken, varav 230 (215) män och 95 (90) kvinnor. Personalomsättningen uppgick till 5,3 (8,1) procent, inklusive pensionsavgångar. Sjukfrånvaron under året var 1,6 (2,2) procent. Medelåldern inom Svenska Kraftnät är 45 (47) år. Ålders- och könsfördelningen redovisas i tabellen på nästa sida.

Inom en femårsperiod beräknas 50 medarbetare lämna Svenska Kraftnät genom pensionering. Noterbar är den jämna könsfördelningen bland de yngre medarbetarna.

KOMPETENSFÖRSÖRJNINGEN – MÅL OCH UTFALL UNDER 2009

Svenska Kraftnät har under år 2009 fokuserat sitt arbete med kompetensförsörjningen på fyra målområden; kompetensplanering, arbetsmiljö och hälsa, jämställdhet och mångfald samt ledarskap.

KOMPETENSPLANERING

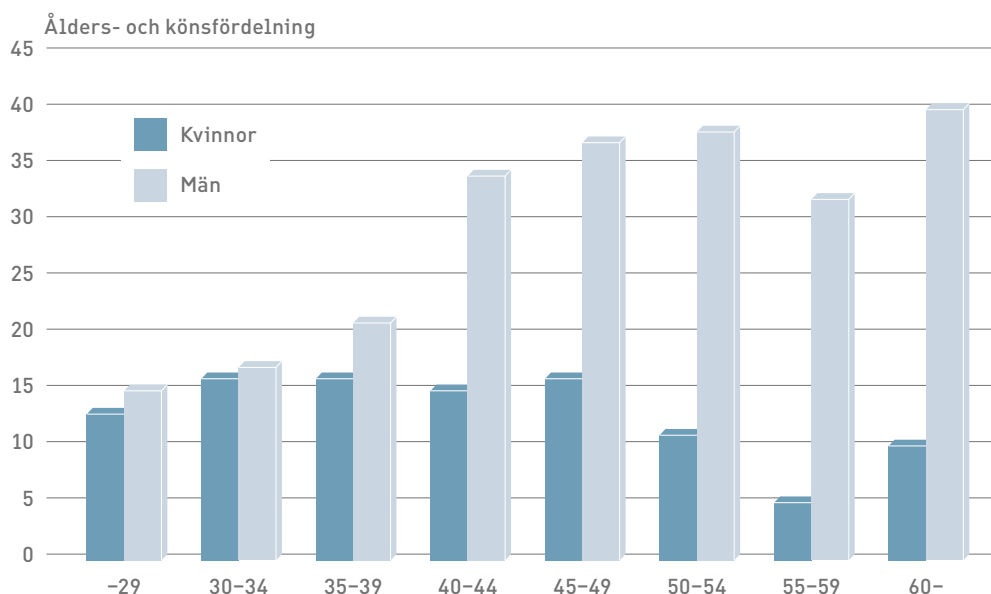
- > Varje medarbetare ska ha en utvecklingsplan baserad på en grundlig kompetensanalys.
- > Svenska Kraftnät ska aktivt arbeta för en planerad kompetensväxling från äldre till yngre medarbetare.
- > Personalomsättningen ska minska till under 5 procent.
- > Samarbetet med utvalda högskolor och gymnasieskolor ska fortsätta.
- > Åldersspridningen ska öka genom rekrytering av yngre akademiker.
- > Antalet medarbetare som får nya arbetsuppgifter (jobbrotation) ska öka till 20 pers.

ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA

- > Sjukfrånvaron ska sänkas till under 2,2 procent.
- > Andelen heltidsfriska ska öka till 62 procent.
- > Ingen arbetsrelaterad sjukdom ska förekomma.
- > Alla långtidssjuka ska komma tillbaka till sitt arbete.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

- > Andelen kvinnliga medarbetare ska öka till 30 procent och andelen kvinnliga chefer till 25 procent.
- > Svenska Kraftnät ska uppfattas som en jämställd organisation och en mycket bra arbetsgivare för småbarnsföräldrar.
- > Etnisk och kulturell mångfald ska främjas, bl. a. genom rekrytering.

LEDARSKAP

- > Ett ledarprogram för alla chefer ska påbörjas under året.
- > Ett program för att ta fram blivande chefer ska genomföras under året.
- > Andelen kvinnliga ledare ska öka till över 25 procent.

Under år 2009 har 40 tillsvidareanställda medarbetare rekryterats, varav 13 kvinnor och 27 män. Medelåldern för dessa nya medarbetare är 38 (36) år. Personalomsättningen har minskat och antalet medarbetare som har lämnat organisationen är 4 (13). På grund av pensionering har 13 (12) medarbetare slutat sin anställning och 22 (17) medarbetare har bytt enhet eller avdelning. Under året har åtta medarbetare lämnat Svenska Kraftnät i samband med avveckling och försäljning av Åsbro Kursgård i Närke.

Under året avslutade sex traineer sitt program, varav två kvinnor och fyra män (tre civilingenjörer, en miljövetare, en civilekonom och en systemvetare) och placerades på sina ordinarie befattningar.

Andelen kvinnliga medarbetare ligger kvar på samma nivå som året före, drygt 29 (29) procent. Andelen kvinnliga chefer hade vid årets slut ökat till 30 (23) procent.

Svenska Kraftnät har fortsatt sin satsning på att skapa en frisk och säker arbetsplats. Sjukfrånvaron ligger på en låg nivå och har minskat

jämfört med föregående år 1,6 (2,2) procent.

Andelen långtidssjuka över 60 dagar är mycket låg, 0,6 (1,1) procent, vilket har stor positiv påverkan på den totala sjukfrånvaron. Av medarbetarna har 60 (60) procent inte haft någon enda sjukdag under året. Vid årets slut var ingen av Svenska Kraftnäts medarbetare långtidssjuk på heltid. Den fysiska arbetsmiljön på huvudkontoret i Sundbyberg är öppen och modern och bidrar till bra kommunikation och spontana möten.

En stor del av Svenska Kraftnäts verksamhet bedrivs på entreprenad i form av byggentreprenader och underhållsarbete på ledningar och stationer. Såväl Svenska Kraftnät som entreprenörerna har ansvar för att en god och säker arbetsmiljö råder på arbetsplatserna. Vid bygg- och anläggningsarbeten gäller från den 1 januari 2009 skärpta regler och under året har Svenska Kraftnät genomfört omfattande utbildning av de medarbetare som berörs av de nya reglerna om byggarbetsmiljö. Det styrande dokumentet »Systematiskt arbetsmiljöarbete« har uppdaterats under året.

Svenska Kraftnät har under året satsat drygt 15 000 kr per medarbetare på externa utvecklingsaktiviteter. Affärsverket avslutade ett och påbörjade ett nytt ledarprogram för nya chefer samt avslutade ett program för blivande chefer.

I stort sett alla medarbetare har under året genomfört minst ett personalutvecklingsam-

SJUKFRÅNVARO (%)	-29 ÅR	30-49 ÅR	+50 ÅR	TOTALT
Kvinnor	2,7	3,3	1,3	2,7
Män	1,5	1,0	1,3	1,1
TOTALT	1,9	1,8	1,3	1,6

tal, där även behovet av utveckling har dokumenterats. Svenska Kraftnät redovisade i början av året resultatet av en kompetensinventering, där behovet av tekniska specialister kartlades.

Årligen genomförs en analys av erfarenhet och kompetens hos de medarbetare som kommer att sluta under den kommande femårsperioden. I detta arbete görs en sammanställning av vilka kunskaper som är verksamhetskritiska och som i någon form måste överföras till andra medarbetare. Under år 2009 har ett femtiotal medarbetare planerats för sådan kompetensväxling.

Jämställdhetsplanen har uppdaterats under året. Svenska Kraftnät strävar efter att vara ett jämställt företag och en bra arbetsgivare för småbarnsföräldrar. Svenska Kraftnät deltog genom tidningen Veckans Affärer i en omfattande undersökning om jämställdhet. Resultaten visade att Svenska Kraftnät tillhör de mest moderna företagen inom området.

Svenska Kraftnät har under året medverkat på fyra arbetsmarknadsdagar samt varit handledare till fyra civilingenjörer i deras examensarbeten.

MÅL FÖR KOMPETENSFÖRSÖRJNINGEN 2010

Den ökande investeringstakten kommer i hög grad påverka kompetensförsörjningen även detta år. Svenska Kraftnäts medarbetare ska uppleva att deras resurser används effektivt och att verksamheten präglas av kompetens, kvalitet och ordning. Svenska Kraftnät ska därför vidareutveckla metoder för kompetensanalys för att säkra att organisationen har rätt kompetens, speciellt mot bakgrund av teknikutveckling, nya omvärldskrav och stora pensionsavgångar. Svenska Kraftnät kommer under 2010 att inrikta sitt arbete inom följande målområden.

- > Kompetensplanering.
- > Arbetsmiljö, elsäkerhet och hälsa.
- > Jämställdhet och mångfald.
- > Ledarskap.
- > Vision och värderingar.

KOMPETENSPLANERING

Rekryteringstakten kommer att vara stor liksom behovet hos varje medarbetare att utveckla och förändra sin egen kompetens. En kompetensanalys ska årligen göras och följas upp på avdelnings-, enhets- och individnivå. Analysen tar även sikte på framtida ledarförsörjning och utveckling av specialister samt behovet av att öka delaktigheten i det europeiska arbetet. Den

utgår också ifrån effekten av stora pensionsavgångar. Svenska Kraftnät måste även vara aktivt på gymnasie- och högskolor för att trygga återväxten inom elbranschen.

Mål för år 2010:

- > Varje avdelning, enhet och medarbetare ska ha en utvecklingsplan baserad på en grundlig kompetensanalys.
- > Svenska Kraftnät ska aktivt arbeta för en planerad kompetensväxling från äldre till yngre medarbetare.
- > Traineeprogrammet ska utvecklas mot ett mer internationellt och omvärldsstyrt innehåll.
- > En modell för personalutbyte med andra stamnätsföretag ska utvecklas.
- > Personalomsättningen ska minska till under 5 procent.
- > Samarbetet med utvalda högskolor och gymnasieskolor ska fortsätta.
- > Åldersspridningen ska öka genom rekrytering av yngre akademiker.
- > Antalet medarbetare som får nya arbetsuppgifter (jobbrotation) ska överstiga 20 personer.

ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA

Svenska Kraftnät kommer att fortsätta sin satsning på att skapa ett frisk och säker arbetsplats. Den fysiska arbetsmiljön ska hålla mycket hög klass och stimulera kommunikation och spontana möten.

Svenska Kraftnät kommer att under året fortsätta att arbeta med utbildning, rutiner och uppföljning av arbetsmiljöfrågor i investeringsprojekten och underhållsverksamheten.

För att säkerställa att elsäkerhetsnivån bibehålls kommer att under året speciella elsäkerhetsrevisioner genomföras. Utbildning i elsäkerhet kommer att hållas med de medarbetare som utför elsäkerhetsrelaterade arbetsuppgifter.

Friskvårdsarbetet bedrivs både förebyggande och åtgärdande och ska leda till att frisknärvaron ökar och att sjukfrånvaron minskar. Ett klart och uttalat mål är att inga medarbetare ska vara långtidssjuka.

Målen för år 2010:

- > Sjukfrånvaron ska understiga 2 procent.
- > Andelen heltidsfriska ska öka till 62 procent.
- > Arbetsrelaterade frånvaro ska förebyggas och i de fall de uppstår omgående åtgärdas.
- > Alla långtidssjuka ska komma tillbaka till sitt arbete.
- > Två speciella elsäkerhetsrevisioner ska genomföras. Dessa revisioner kommer att

utföras på såväl investerings- som underhållsprojekt.

- > Alla byggarbetsmiljösamordnare ska genomgå nödvändig utbildning.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

Svenska Kraftnät ska genom aktiva åtgärder främja såväl jämställdhet som mångfald. De stora pensionsavgångarna ger möjlighet att aktivt rekrytera såväl kvinnliga medarbetare som medarbetare med ursprung från andra kulturer. Svenska Kraftnät ska också uppfattas som en bra arbetsgivare för småbarnsföräldrar.

Mål för år 2010:

- > Andelen kvinnliga medarbetare ska öka till 30 procent.
- > Svenska Kraftnät ska uppfattas som en jämställd organisation och en mycket bra arbetsgivare för småbarnsföräldrar.
- > Etnisk och kulturell mångfald ska främjas, bland annat genom rekrytering.

LEDARSKAP

Ett bra och tydligt ledarskap är en viktig förutsättning för att skapa en attraktiv arbetsplats. Svenska Kraftnät måste aktivt utveckla sina ledare, men även se till att skapa en god ledarförsörjning för framtiden.

Mål för år 2010:

- > Ett ledarprogram för såväl ledningsgrupp och enhetschefer ska påbörjas under året.
- > Ett förberedande ledarprogram ska genomföras under året.
- > Andelen kvinnliga ledare ska öka till över 30 procent.

VISION OCH VÄRDERINGAR

En värdegrund som är klart och tydligt formulerad är till stor hjälp för verksamheten. Bilden av Svenska Kraftnät både internt och utåt mot omvärlden blir klarare och ger varje medarbetare stöd i hur man ska agera och uppträda i sitt arbete och i olika situationer. Ett arbete med att förnya Svenska Kraftnäts värdegrund har påbörjats. Arbetet sker delegerat och i samverkan med alla medarbetare. Under år 2010 ska Svenska Kraftnäts reviderade värdegrund fastställas.

Genom regelbundna medarbetarundersökningar får Svenska Kraftnät svar på hur väl det lever upp till att vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna känner sig delaktiga, trivs, samarbetar och utför bra prestationer.

MÅL FÖR KOMPETENSFÖRSÖRJNINGEN 2011–2012

Den kraftigt ökade investeringstakten och stora pensionsavgångar kommer fortsatt att påverka kompetensförsörjningen de närmaste åren. Svenska Kraftnät måste därför aktivt rekrytera tekniska specialister. Svenska Kraftnät kommer också att stimulera rekrytering av yngre akademiker och öka andelen kvinnor och kvinnliga chefer, främst på de tekniktunga avdelningarna. Behovet av en effektiv kompetensplanering kommer att öka. En medarbetarundersökning ska genomföras under 2011.

INCITAMENTSPROGRAMMET

Syftet med Svenska Kraftnäts incitamentsprogram är att skapa engagemang för att nå god driftsäkerhet, bra ekonomiskt resultat, god kostnadseffektivitet och en väl fungerande organisation. År 2009 fanns också delmål för projektverksamheten och utbildning.

Programmet omfattar alla medarbetare utom generaldirektören, vars ekonomiska villkor bestäms av regeringen. Incitamentsprogrammet är uppbyggt så att maximalt utfall är en månadslön. Utfallet för 2009 blev 65 procent av en månadslön. Avsättningen för år 2009 är 10,0 [10,2] Mkr inklusive sociala kostnader.

ELSÄKERHET

En hög elsäkerhet är en av hörnstenarna inom Svenska Kraftnät. Målet är att inga olycksfall orsakat av el ska ske inom Svenska Kraftnät och på dess anläggningar. Svenska Kraftnät har under det senaste decenniet varit försknade från denna form av olyckor. Den goda statistiken beror på ett djupgående säkerhetstänkande hos såväl företagsledning som medarbetare. Anläggningarna konstrueras och byggs för att minimera olycksrisker vid arbeten i anläggningarna, och underhållsarbeten planeras noga för att inga olyckor ska ske. Allmänheten ska också känna sig säker när de vistas nära Svenska Kraftnäts anläggningar. Inte heller ska allmänheten känna oro för att barn eller husdjur ska förvilla sig in i Svenska Kraftnäts ställverk.

Under det gångna året utfördes ca 6 000 arbeten på och invid Svenska Kraftnäts anläggningar och inga elektriska olycksfall anmäldes. Emellertid har en person anställd hos en entreprenör förolyckats i samband med underhåll av en kraftledning i Uppland som tillhör Svenska Kraftnät. Olyckan är inte att anses som en elsäkerhetsolycka. Entreprenören har lämnat en rapport om olyckan till Arbetsmiljöverket.

Under årets beslut Svenska Kraftnät att göra en förstärkning av elsäkerhetsorganisationen för att bättre anpassas till den ökade volymen arbeten i samband med den ökade investeringstakten. En heltidstjänst tillsätts från årsskiftet 2009/2010 för samordning av elsäkerhetsarbetet.

Svenska Kraftnät har i samarbete med den övriga elbranschen anpassat riktlinjerna för inkoppling av ledningar efter fel på grund av ändring i Elsäkerhetsverkets föreskrifter.

Under år 2009 har också Svenska Kraftnät utfört två arbeten med arbetsmetoden Arbeta Med Spänning (AMS). Metoden visade sig fungera väl och kommer under kommande år att bli mera vanligt förekommande inom Svenska Kraftnät. Detta beroende på ökande svårigheter att finna möjligheter för planerade avbrott.

För att säkerställa att en hög elsäkerhetsnivå bibehålls kommer speciella elsäkerhetsrevisioner att genomföras under nästa år. Utbildning i elsäkerhet kommer att hållas med de medarbetare som utför elsäkerhetsrelaterade arbetsuppgifter.

SJUÅRSÖVERSIKT FÖR KONCERNEN

RESULTATRÄKNING (MKR)	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Rörelseintäkter	6 851	7 717	6 326	6 838	5 885	5 335	5 633
Rörelsekostnader exkl. avskrivningar	-5 881	-6 328	-4 941	-5 581	-4 445	-4 201	-4 717
Avskrivningar	-613	-585	-590	-569	-558	-537	-527
Resultat från andelar i intresseföretag	31	1 069	69	48	30	23	19
RÖRELSERESULTAT	388	1 873	864	736	912	620	408
Finansiella poster	-7	-67	-127	-55	-29	-67	-118
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	381	1 806	737	681	883	553	290
Skatt på årets resultat	-6	-3	-5	-5	-3	-15	1
ÅRETS RESULTAT	375	1 803	732	676	880	538	291
BALANSRÄKNING (MKR)							
Immateriella anläggningstillgångar	284	259	226	224	207	171	132
Materiella anläggningstillgångar	9 782	8 893	8 549	8 545	8 655	8 916	9 081
Finansiella anläggningstillgångar	347	1 528	467	416	391	372	364
Varulager	88	89	93	89	73	69	71
Kortfristiga fordringar	1 023	842	995	718	776	681	677
Likvida medel	130	104	51	59	264	120	99
SUMMA TILLGÅNGAR	11 654	11 715	10 381	10 051	10 366	10 329	10 424
Eget kapital	7 501	8 159	6 832	6 539	7 435	6 892	6 664
LÅNGFRISTIGA SKULDER							
Räntebärande	1 835	1 621	1 616	1 960	1 333	2 423	2 667
Ej räntebärande	424	421	444	477	505	111	112
Avsättningar	548	392	361	253	240	220	195
KORTFRISTIGA SKULDER							
Räntebärande	82	98	98	98	98	128	127
Ej räntebärande	1 264	1 024	1 030	724	755	555	659
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	11 654	11 715	10 381	10 051	10 366	10 329	10 424
NYCKELTAL							
Räntabilitet på justerat eget kapital efter skatt (%)	4,3	19,8	8,9	7,9	10,1	6,2	3,5
Räntabilitet på totalt kapital (%)	3,5	17,0	8,6	7,3	8,9	5,8	3,9
Räntabilitet på sysselsatt kapital (%)	4,5	21,6	10,7	9,0	10,8	6,7	4,6
Soliditet (%)	57,2	60,9	58,8	58,5	62,8	59,2	57
Rörelsemarginal (%)	5,7	24,3	13,7	10,8	15,5	11,6	7,2
Nettovinstmarginal efter skatt (%)	4,0	16,8	8,3	7,1	10,8	7,0	3,7
Kapitalomsättningshastighet (%)	58,6	69,8	61,9	67,0	56,9	51,4	53,1
Skuldsättningsgrad (%)	33	28	33	38	22	43	49
Självfinansieringsgrad (ggr)	0,7	1,6	2,1	2,8	4,4	2,6	2,0
Räntetäckningsgrad (ggr)	13,3	25,7	6,1	12,4	21,5	7,6	3,3
ÖVRIGT							
Internt tillförda medel (Mkr)	983	1 347	1 373	1 225	1 417	1 089	844
Nettoskuld (Mkr)	2 220	2 007	2 024	2 252	1 407	2 651	2 897
Investeringar (Mkr)	1 527	963	596	478	338	410	411
Utbetald utdelning till staten (Mkr)	1 172	476	439	1 573	337	309	356
Medeltal anställda (st)	317	295	289	282	277	269	261
Inmatad energi på stamnätet (TWh)	104,4	115,0	120,5	119,8	127,7	123,5	117,7
Uttagen energi på stamnätet (TWh)	101,7	112,1	117,7	117,3	124,5	120,7	115,2
Energiförluster (TWh)	2,7	2,9	2,8	2,5	3,2	2,7	2,5

10. FINANSIELLA RAPPORTER

RESULTATRÄKNING – KONCERNEN (MKR)

RÖRELSEINTÄKTER	NOT	2009	2008
Nätintäkter	1	3 103	3 478
Systemintäkter – el	2	3 351	3 806
Telekomintäkter		69	70
Systemintäkter – naturgas		57	54
Elcertifikat		6	10
Elberedskapsverksamheten	3	220	261
Aktiverat arbete för egen räkning	4	45	38
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER		6 851	7 717
RÖRELSEKOSTNADER			
Personalkostnader	5	-280	-259
Inköp av förlustkraft		-807	-871
Köpt balanskraft		-2 947	-3 398
Övriga rörelsekostnader	6	-1 847	-1 800
Avskrivning och nedskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar	13,14	-613	-585
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER		-6 494	-6 913
Resultat från andelar i intresseföretag	7	31	1 069
RÖRELSERESULTAT	8	388	1 873
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Resultat från andra värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	11	-1
Ränteintäkter och liknande poster	10	13	7
Räntekostnader och liknande poster	11	-31	-73
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		381	1 806
Skatt på årets resultat	12	-6	-3
ÅRETS RESULTAT		375	1 803
Resultat hänförligt till:			
Staten		376	1 803
Minoritetsintressen		-1	0

KOMMENTARER TILL RESULTATRÄKNING

RÖRELSENS INTÄKTER OCH KOSTNADER

Svenska Kraftnät koncernens rörelseintäkter uppgick till 6 851 (7 717) Mkr, en minskning med 866 Mkr.

Koncernens nätintäkter minskade med 375 Mkr jämfört med föregående år. Intäktsutvecklingen 2009 har påverkats av den lägre elförbrukningen i landet. Flaskhalsintäkterna minskade under året och uppgick till 289 Mkr jämfört med hela 8201 Mkr föregående år. Även de energiberöende intäkterna från överföringen på stamnätet minskade under året och uppgick till 1 128 (1 292) Mkr på grund av 9 procent lägre överföring på stamnätet. Den fasta delen av tariffen effektagiften höjdes den första januari 2009 för att täcka de ökade verksamhetskostnaderna och intäkterna ökade därigenom med knappt 400 Mkr. En temporär sänkning av effektagiften under november och december 2008 minskade nätintäkterna det året med 180 Mkr.

Systemintäkterna för el uppgick till 3 351 Mkr, vilket är en minskning med 455 Mkr. Balanskraftsintäkterna minskade med 456 Mkr jämfört med år beroende på det lägre elpriset under år 2009. Telekomverksamheten externa intäkter uppgick till 69 (70) Mkr. Systemintäkter för naturgas blev 57 (54) Mkr. Intäktsökningen beror på ökad handel mellan Svenska Kraftnät och de balansansvariga företagen.

Beredskapsverksamheten har under år 2009 utnyttjat 220 (261) Mkr, finansierat genom anslag. Föregående år finansierades verksamheten genom anslag på 255 Mkr, 5 Mkr genom bidrag från Myndigheten för samhällsberedskap och 1 Mkr från Post- och telestyrelsen.

Hanteringen av elcertifikat gav intäkter på 6 (10) Mkr. Regeringen fastställer avgifterna och de regleras genom förordning (2003:120) om elcertifikat.

Koncernens rörelsekostnader uppgick till 6 494 (6 913) Mkr. Personalkostnaderna ökade med 21 Mkr till 280 Mkr då antalet heltidsanställda har under året ökat med 21. Kostnaderna för inköp av förlustkraft uppgick till 807 Mkr, vilket är en minskning med 64 Mkr beroende på lägre inmatning från norra Norrland på stamnätet. Kostnaderna för balanskraft minskade med 451 Mkr, främst på grund av det generellt lägre elpriset under år 2009. Kostnader för energiersättning till kärnkraftverken blev drygt 100 Mkr lägre vilket förklaras av att 5-6 av dem har varit ur drift andra halvåret 2009. Kostnaderna för motköp för stamnätets räkning ökade under fjärde kvartalet med drygt 200 Mkr. Detta förorsakades av de två köldknäppar i december månad när några av kärnkraftverken fortfarande var ur drift. För att undvika att överföringskapaciteten överskreds fick Svenska Kraftnät aktivera reservkraft i södra Sverige och även importera från Danmark och Tyskland.

Avskrivning och nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar ökade med 28 Mkr och uppgick till 613 Mkr.

RÖRELSERESULTAT

Rörelseresultatet för koncernen försämrades med 1 485 till 388 Mkr. I rörelseresultatet ingår externa intäkter och kostnader samt resultatet från intresseföretag. Koncernens av- och nedskrivningar ingår i rörelseresultatet.

I verksamhetsgrenen Elmarknad ingår överföring på stamnätet, vilken är den dominerande resultatdrivaren inom Svenska Kraftnätets verksamhet. Årets rörelseresultat för överföring på stamnätet uppgick till 256 (822) Mkr. Det lägre resultatet beror främst på lägre flaskhalsintäkter och ökade kostnader för motköp under året. Några av kostnadsslagen berör båda verksamhetsområden Nät och Systemansvar för el. Kostnader som inte kunnat hänföras till ett enda verksamhetsområde har fördelats schablonmässigt mellan de två verksamhetsområdena.

Verksamhetsområdet Systemansvar för el gav ett utfall på 60 (-71) Mkr. Resultatförbättringen beror främst på lägre kostnader för primärreglering med lägre elpriser under året. Verksamhetsområdet Elcertifikat minskade sitt rörelseresultat med 3 Mkr till 2 Mkr på grund av sänkning av avgiften för år 2009.

Telekomverksamhetens rörelseresultat blev 36 (46) Mkr. Resultatförsämringen beror på ökade avskrivningar och mer inhyrd kapacitet. Inom Systemansvar för naturgas ökade handeln och rörelseresultatet ökade med 1 Mkr till 3 Mkr.

Koncernen har ägarintresse i sex bolag och Svenska Kraftnät tar endast in sin egen resultatandel av respektive företags resultat i räkenskaper. Resultatandelarna för år 2009 uppgick till 31 (1 069) Mkr. Föregående år påverkades resultatandelarna av att Nord Pool ASA sålde sin clearing- och konsultverksamhet under året till OMX AB och avyttrade sina aktier i tyska elbörsen EEX. Avyttringarna gav 1 034 Mkr i resultatpåverkan för Svenska Kraftnät.

Rörelsemarginalen för koncernen uppgick till 5,7 (24,3) procent, vilket är 18,6 procentenheter lägre än föregående år.

FINANSNETTO

Koncernens finansnetto uppgick till -7 (-67) Mkr, vilket är en förbättring med 60 Mkr jämfört med 2008. Resultat från andra värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar uppgick till 11 (-1) Mkr och har påverkats positivt under året på grund av gynnsamma valutakursdifferenser med 9 Mkr jämfört med år 2008.

Ränteintäkter för koncernen uppgick till 13 Mkr, vilket är 6 Mkr högre med föregående år. Under andra kvartalet 2009 hade Svenska Kraftnät en positiv kassabehållning som gav ökade ränteintäkter. Koncernens räntekostnader och liknande poster uppgick till 31 Mkr och minskade med 42 Mkr. De sjunkande räntekostnaderna beror främst på lägre räntenivåer på koncernens lån.

Räntetäckningsgraden uppgick till 13,3 (25,7) gånger.

ÅRETS RESULTAT

Årets resultat i koncernen uppgick till 375 (1 803) Mkr, vilket är 1 428 Mkr lägre än år 2008. Resultatet innebär en räntabilitet på justerat eget kapital på 4,3 (19,8) procent.

BALANSRÄKNING – KONCERNEN

TILLGÅNGAR (MKR)	NOT	2009-12-31	2008-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	13	284	259
Materiella anläggningstillgångar	14	9 782	8 893
Andelar i intresseföretag	16	276	1 466
Långfristiga fordringar		62	55
Skattefordran		9	7
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		10 413	10 680
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Varulager		88	89
Kortfristiga fordringar	17	445	338
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	578	504
Likvida medel		130	104
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		1 241	1 035
SUMMA TILLGÅNGAR		11 654	11 715
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL HÄNFÖRBART TILL STATEN			
Statskapital		600	600
Övrigt tillskjutet kapital		3 314	3 314
Balanserade vinstmedel		3 543	4 200
STATENS KAPITAL		7 457	8 114
MINORITETSINTRESSEN		44	45
SUMMA EGET KAPITAL		7 501	8 159
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Räntebärande skulder	20	1 835	1 621
Ej räntebärande skulder		424	299
Förskott från kunder		83	94
Uppskjuten skatt		32	28
Avsatt till pensioner	21	425	392
Övriga avsättningar		8	-
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		2 807	2 434
KORTFRISTIGA SKULDER			
Räntebärande skulder	22	82	98
Leverantörsskulder		457	447
Övriga skulder		79	53
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	728	524
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		1 346	1 122
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		11 654	11 715
STÄLLDA SÄKERHETER			
ANSVARSFÖRBINDELSER	24, 25	4	20

KOMMENTARER TILL BALANSRÄKNING

BALANSOMSLUTNING

Koncernens balansomslutning uppgick till 11 654 (11 715) Mkr, vilket är en minskning med 61 Mkr.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Svenska Kraftnäts immateriella anläggningstillgångar består av markrättigheter, nyttjanderättigheter för optoförbindelser, licenser samt balanserade utgifter för dataprogram. Det bokförda värdet för dessa är 284 (259) Mkr. Ökningen beror på investeringarna i dataprogram på 46 (43) Mkr, bland annat ett nytt avräkningssystem, är större än årets avskrivningar.

De materiella anläggningstillgångarna består främst av kraftledning, stationer, byggnader och mark, optoförbindelser och andra tekniska anläggningar samt av pågående nyanläggningar. De materiella anläggningstillgångarnas värde uppgick till 9 782 (8 893) Mkr, vilket är en ökning med 889 Mkr. Nettoinvesteringarna har under året varit 914 Mkr högre än avskrivningarna.

De övriga anläggningstillgångarna består av andelar i intresseföretag, långfristiga fordringar på intressebolag och skattefordran. Andelar i intresseföretag uppgick till 276 (1 466) Mkr. Under året erhöll affärsverket 1 358 (42) Mkr i utdelning från Nord Pool ASA, vilket minskade koncernens andelar i intresseföretag.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Omsättningstillgångarna uppgick till 1 241 (1 035) Mkr. Ökningen avser främst ökade kundfordringar och upplupna intäkter. Den 31 december 2008 var kundfordringarna låga beroende på en temporär sänkning av effektavgiften för november och december. De likvida medlen uppgick till 130 (104) Mkr vid årets slut och ökade med 26 Mkr.

EGET KAPITAL

Det egna kapitalet i koncernen var vid årsskiftet 7 501 (8 159) Mkr, varav 3 543 (4 200) Mkr utgjorde balanserade vinstmedel. Under året har 1 172 (476) Mkr delats ut till staten. Årets vinst i koncernen uppgick till 375 (1 803) Mkr.

LÅNGFRISTIGA SKULDER

Koncernens långfristiga skulder som är räntebärande består av affärsverkets lån hos Riksgälden på 1 033 (573) Mkr och SwePol Links lån i bank på 802 (1 048) Mkr. De räntebärande långfristiga skulderna i koncernen ökade därmed med 214 Mkr under år 2009. Den genomsnittliga räntan på koncernens lån har varit 1,7 (4,2) procent.

Förskott från kunder inom optoverksamheten uppgår till 83 (94) Mkr. Avtalstiden varierar mellan 15 och 25 år och förskotten intäktsförs under denna tid.

Nettolåneskulden steg med 205 Mkr och uppgick till 2 212 (2 007) Mkr. Ökningen beror främst på att Affärsverket har ökat sin upplåning med 460 Mkr. Detta påverkade skuldsättningsgraden som ökade under året till 33 (28) procent.

KASSAFLÖDESANALYS – KONCERNEN (MKR)

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	2009	2008
Rörelseresultat	388	1 873
Justering icke kassaflödespåverkande poster		
Avskrivningar	613	585
Övriga poster	12	-1 033
Erlagd ränta	-30	-78
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	983	1 347
FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL		
Förändring i varulager	1	4
Förändring i kortfristiga fordringar	-181	151
Förändring i kortfristiga skulder	240	-6
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN	1 043	1 496
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar	-1 527	-963
Förändring långfristig fordran	0	0
Försäljning av anläggningstillgångar	0	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-1 527	-963
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Erhållen utdelning	1 358	6
Förändring av räntebärande skulder	198	5
Förändring av övriga långfristiga skulder	125	-28
Förskott från kunder	1	13
Utbetald utdelning	-1 172	-476
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	510	-480
ÅRETS KASSAFLÖDE	26	53
Likvida medel vid årets början	104	51
Likvida medel vid årets slut	130	104

KOMMENTARER TILL KASSAFLÖDESANALYSEN

Kassaflödesanalysen syftar till att beskriva Svenska Kraftnät koncernens förmåga att generera likvida medel och är ett komplement till resultat- och balansräkningarnas beskrivning av lönsamhet och finansiell ställning. Med likvida medel avses kassa och banktillgodohavanden.

LÖPANDE VERKSAMHET

Kassaflödet från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital minskade med 364 Mkr jämfört med föregående år och uppgick till 983 Mkr. Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 1 043 (1 496) Mkr. Försämringen beror främst på det lägre rörelseresultatet.

INVESTERINGSVERKSAMHETEN

Koncernens investeringar ökade under året och uppgick till 1 527 (963) Mkr. Investeringarna uppgick till 1 502 (929) Mkr i affärsverket, 1 (2) Mkr i underkoncernen SwePol Link och 24 (32) Mkr i Svenska Kraftnät Gasturbiner AB.

FINANSIERINGSVERKSAMHETEN

Koncernens räntebärande skulder ökade under året med 198 jämfört med 5 Mkr år 2008. I affärsverket ökade de räntebärande skulderna med 460 (102) Mkr och i underkoncernen SwePol Link minskade de externa räntebärande skulderna med 262 (97) Mkr. Svenska Kraftnät Gasturbiner AB har en oförändrad koncernintern räntebärande skuld på 157 Mkr. Till staten har utdelats 1 172 (476) Mkr.

Årets kassaflöde uppgick till 26 Mkr jämfört med 53 Mkr år 2008.

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL – KONCERNEN

BELOPP (MKR)	HÄNFÖRBART TILL STATEN				Hänförbart till minoritetsintressen	Summa eget kapital
	Statskapital	Övrigt tillskjutet kapital	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Summa		
INGÅENDE						
BALANS 2008	600	3 314	2 873	6 787	45	6 832
Utdelning	—	—	-476	-476	—	-476
Årets resultat	—	—	1 803	1 803	0	1 803
UTGÅENDE						
BALANS 2008	600	3 314	4 200	8 114	45	8 159
INGÅENDE						
BALANS 2009	600	3 314	4 200	8 114	45	8 159
Omräkningsdifferens	—	—	139	139	—	139
Utdelning	—	—	-1 172	-1 172	—	-1 172
Årets resultat	—	—	376	376	-1	375
UTGÅENDE						
BALANS 2009	600	3 314	3 543	7 457	44	7 501

BALANSERADE VINSTMEDEL INKLUSIVE ÅRETS RESULTAT

I balanserade vinstmedel, inklusive årets resultat, ingår intjänade vinstmedel i affärsverket, i dotterbolagen samt Svenska Kraftnäts andelar i intresseföretagens vinstmedel. Tidigare avsättningar till bundna reserver ingår i denna kapitalpost.

Ovanstående redovisning är uppställd som om Svenska Kraftnät koncernen vore en fristående koncern med formellt ägarskap. Svenska Kraftnät är ett affärsverk och är en del av svenska staten.

Den föreslagna vinstdispositionen i årsredovisningen 2008 på 1 172 Mkr antogs av regeringen.

» INVESTERINGSTAKTEN
ÖKADE MED NÄRA 60
PROCENT OCH UPPGICK
TILL 1527 MKR «

RESULTATRÄKNING – AFFÄRSVERKET (MKR)

RÖRELSEINTÄKTER	NOT	2009	2008
Nätintäkter	1	2 928	3 255
Systemintäkter - el	2	3 351	3 806
Telekomintäkter		69	70
Systemintäkter - naturgas		57	54
Elcertifikat		6	10
Elberedskapsverksamheten	3	220	261
Aktiverat arbete för egen räkning	4	45	38
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER		6 676	7 494
RÖRELSEKOSTNADER			
Personalkostnader	5	-279	-258
Inköp av förlustkraft		-807	-871
Köpt balanskraft		-2 955	-3 398
Övriga rörelsekostnader	6	-1 854	-1 807
Avskrivning och nedskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar	13, 14	-465	-439
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER		-6 360	-6 773
RÖRELSERESULTAT		316	721
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Resultat från andra värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	1 372	56
Ränteintäkter och liknande poster	10	12	4
Räntekostnader och liknande poster	11	-15	-7
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		1 685	774

MODERFÖRETAGET AFFÄRS- VERKET SVENSKA KRAFTNÄT

Rörelsens intäkter för år 2009 uppgick till 6 676 (7 494) Mkr, varav 46 (34) Mkr avsåg försäljning till koncernföretag. Resultat efter finansiella poster var 1 685 (774) Mkr. Resultatet har påverkats av utdelning från intresseföretaget Nord Pool ASA med 1 358 Mkr.

Investeringarna i materiella och immateriella anläggningstillgångar under perioden uppgick till 1 502 (929) Mkr. Likvida medel uppgick vid utgången av perioden till 76 (77) Mkr.

Affärsverket finansierar verksamheten med eget kapital och lån hos Riksgälden. Upplåningen uppgick den 31 december 2009 till 1 033 (573) Mkr och eget kapital till 7 274 (6 761) Mkr.

BALANSRÄKNING – AFFÄRSVERKET (MKR)

TILLGÅNGAR

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	NOT	2009-12-31	2008-12-31
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	13		
Balanserade utgifter för dataprogram		71	47
Markrättigheter		58	60
Nyttjanderättigheter		39	44
Pågående nyanläggningar		116	108
SUMMA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		284	259
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	14		
Byggnader och mark		201	200
Maskiner och inventarier		5 643	5 593
Pågående nyanläggningar		2 341	1 381
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		8 185	7 174
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Andelar i koncernföretag	15	12	12
Fordringar hos koncernföretag		145	145
Andelar i intresseföretag	16	219	219
Kapitalandelar i intresseföretag			
Fordringar hos intresseföretag		62	55
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		438	431
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		8 907	7 864
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
VARULAGER		4	4
KORTFRISTIGA FORDRINGAR			
Kundfordringar		340	204
Fordringar hos koncernföretag		41	34
Fordringar hos intresseföretag		3	3
Övriga fordringar		47	78
Fordran på statsverkets checkräkning	18	34	34
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	575	501
SUMMA KORTFRISTIGA FORDRINGAR		1 040	854
KASSA OCH BANK		76	77
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		1 120	935
SUMMA TILLGÅNGAR		10 027	8 799

BALANSRÄKNING – AFFÄRSVERKET (MKR)

EGET KAPITAL OCH SKULDER

EGET KAPITAL	NOT	2009-12-31	2008-12-31
BUNDET EGET KAPITAL			
Statskapital		600	600
Bundna reserver		3 314	3 314
SUMMA BUNDET EGET KAPITAL		3 914	3 914
Balanserade vinstmedel		1 675	2 073
Årets resultat		1 685	774
SUMMA FRITT EGET KAPITAL		3 360	2 847
SUMMA EGET KAPITAL		7 274	6 761
AVSÄTTNINGAR			
AVSÄTTNINGAR, RÄNTEBÄRANDE			
Avsatt till pensioner	21	424	392
AVSÄTTNINGAR, ICKE RÄNTEBÄRANDE		8	-
SKULDER			
LÅNGFRISTIGA SKULDER, RÄNTEBÄRANDE			
	20	1 033	573
LÅNGFRISTIGA SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE			
Ej räntebärande skulder		6	0
Förskott från kunder		83	94
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE		89	94
KORTFRISTIGA SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE			
Leverantörsskulder		449	435
Övriga skulder		23	21
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	727	523
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE		1 199	979
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		10 027	8 799
STÄLLDA SÄKERHETER		INGA	Inga
ANSVARSFÖRBINDELSER	24, 25	4	20

KASSAFLÖDESANALYS – AFFÄRSVERKET (MKR)

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	2009	2008
Rörelseresultat	316	721
Justering icke kassaflödespåverkande poster		
Avskrivningar	465	439
Övriga poster	49	42
Erlagd ränta	-15	-14
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	815	1 188
FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL		
Förändring i varulager	0	2
Förändring i kortfristiga fordringar	-186	142
Förändring i kortfristiga skulder	220	1
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN	849	1 333
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar	-1 502	-929
Förändring långfristig fordran	0	0
Försäljning av anläggningstillgångar	0	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-1 502	-929
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Erhållen utdelning	1 358	6
Förändring av räntebärande skulder	460	102
Förändring av övriga långfristiga skulder	5	0
Förskott från kunder	1	13
UtbetaId utdelning	-1 172	-476
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	652	-355
ÅRETS KASSAFLÖDE	-1	49
Likvida medel vid årets början	77	28
Likvida medel vid periodens slut	76	77

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL – AFFÄRSVERKET

BELOPP I MKR	STATS-KAPITAL	ÖVRIGT TILLSKJUTET KAPITAL	BALANSERADE VINSTMEDEL INKL ÅRETS RESULTAT	SUMMA
INGÅENDE BALANS 2008	600	3 314	2 549	6 463
Utdelning	—	—	-476	-476
Årets resultat	—	—	774	774
UTGÅENDE BALANS 2008	600	3 314	2 847	6 761
INGÅENDE BALANS 2009	600	3 314	2 847	6 761
Utdelning	—	—	-1 172	-1 172
Årets resultat	—	—	1 685	1 685
UTGÅENDE BALANS 2009	600	3 314	3 360	7 274

11. TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

GRUND FÖR RAPPORTERNAS UPPRÄTTANDE

Svenska Kraftnäts redovisning följer förordning (2000:606) om myndigheters bokföring och Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter och allmänna råd. Förordningen motsvarar bokföringslagen, men är anpassad till de särskilda förutsättningar som gäller för statliga myndigheter och affärsverk. Årsredovisningen är, med vissa kompletteringar som meddelats i regleringsbrev, upprättad enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd. En del av Svenska Kraftnäts verksamhet – beredskapen – finansieras via statsanslag. För denna verksamhet gäller även anslagsförordningen (1996:1189), vilken bland annat reglerar principerna för anslagsavräkning samt hur utnyttjade medel får föras mellan olika budgetår.

Svenska Kraftnät har gjort avsteg från ovanstående förordning vid uppställning av koncernens resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser och förändring i eget kapital och följt Redovisningsrådet rekommendationer. Anledningen är att ge en mer rättvisande bild av koncernens ekonomiska status och bättre jämförbarhet med noterade svenska koncerner.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR UPPRÄTTANDE AV KONCERNENS FINANSIELLA RAPPORTER

Moderföretagets funktionella valuta är svenska kronor som rapporteringsvaluta för såväl moderföretaget som koncernen. Samtliga belopp som anges är avrundade till närmaste miljontals kronor (Mkr) om inget annat anges. Resultaträkningsrelaterade poster avser perioden 1 januari–31 december. Balansräkningsrelaterade poster avser den 31 december. Belopp inom parantes avser föregående års värden.

KONCERNREDOVISNINGS- PRINCIPER

KONCERNENS OMFATTNING

Svenska Kraftnät koncernen omfattar moderföretaget Affärsverket Svenska Kraftnät, tre dotterföretag och sex intresseföretag. Moderföretaget är ett svenskt statligt affärsverk som har sitt säte i Stockholm. Koncernen står under ett bestämmande inflytande från svenska staten.

Dotterföretagen och intresseföretagen är aktiebolag eller motsvarande juridisk form utomlands.

Ett av dotterföretagen, SwePol Link AB, har i sin tur ett helägt dotterföretag i Polen.

KONSOLIDERINGSPRINCIPER

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden, som i korthet innebär att anskaffningskostnaden för aktierna i dotterföretaget elimineras mot det egna kapitalet som fanns i dotterföretaget vid förvärvstillfället. Redovisningsrådets rekommendationer angående koncernredovisning tillämpas.

Minoritetsandel av nettovinst och eget kapital i delvis ägda dotterföretag redovisas separat vid beräkning av koncernens nettovinst och eget kapital. Internvinster inom koncernen elimineras i sin helhet.

Intresseföretagen redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Detta innebär att det bokförda värdet på aktier och andelar i intresseföretag i koncernredovisningen värderas till koncernens andel av intresseföretagets egna kapital. Härigenom ingår Svenska Kraftnäts andel av intresseföretagets resultat i koncernens resultat och lämnad utdelning. Andelen inkluderas i balanserade vinstmedel.

OBESKATTADE RESERVER/ BOKSLUTSDISPOSITIONER

Vid upprättande av koncernredovisningen har obeskattade reserver och bokslutsdispositioner

redovisade i de enskilda bolagen delats upp på uppskjuten skatt och bundet eget kapital. Den uppskjutna skatteskulden har beräknats till aktuell skattesats.

OMRÄKNING AV UTLÄNDSKA DOTTER- OCH INTRESSEFÖRETAG

För samtliga bolag inom koncernen gäller att lokal valuta motsvarar den funktionella valutan för bolaget. I koncernredovisningen används svenska kronor, som är moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta. Tillgångar och skulder omräknas till balansdagens kurs. Orealiserade kursvinster och kursförluster ingår i resultatet.

Dotterföretaget SwePol Link AB:s polska dotterföretags bokslut har omräknats till svenska kronor enligt den monetära metoden, vilken innebär att monetära poster omräknas till balansdagens kurs och icke monetära poster till kursen vid investeringstillfället. Omräkningsdifferens på monetära tillgångar och skulder ingår i årets resultat för koncernen och redovisas i resultaträkningen. Den monetära metoden används därför att det polska bolagets verksamhet betraktas som en integrerad del av SwePol Link AB:s verksamhet.

INTÄKTSREDOVISNING

Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras koncernen och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkterna redovisas netto efter moms. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning.

Nätintäkter

Nätintäkter består av både effektavgifter och energiberoende avgifter. Effektavgifter är fasta årliga avgifter för abonnemang som intäktsförs linjärt över den period som avgiften avser att täcka, medan den energiberoende avgiften intäktsförs i samband med att Svenska Kraftnät's tjänster utnyttjas.

Systemintäkter för e1

Intäkterna består av såld kraft för balanstjänsten, intäkter för utnyttjande av IT-systemet Ediel samt intäkter för att täcka kostnaderna för effektreserven. Koncernen bruttoredovisar från och med 1 januari 2005 sina intäkter och kostnader för systemansvaret per timme i stället för som tidigare per fjortondagarsperiod. Om kunden sammantaget köpt kraft under perioden redovisas detta som en balanskraftsintäkt för Svenska Kraftnät medan om kunden

istället sammantaget sålt kraft redovisas det som en balanskraftskostnad.

Systemintäkter för naturgas

Intäkterna består av såld naturgas för balanstjänsten. Systemansvaret för naturgas genererar både intäkter för såld naturgas och kostnader för köpt naturgas. Detta redovisas och avräknas brutto per dygn.

Övriga rörelseintäkter intäktsförs i samband med att tjänsten tillhandahålls. I viss utsträckning kan kunder betala i förskott. Förskottet avräknas då mot intäkter i takt med att tjänsten utförs.

SEGMENTSREDOVISNING ELLER VERKSAMHETSGRENAR

Svenska Kraftnät koncernens primära segment är verksamhetsgrenar. Koncernens verksamhet fördelar sig på sex verksamhetsgrenar. En verksamhetsgren är en redovisningsmässigt identifierbar enhet inom Svenska Kraftnät som särskiljs från övriga verksamhetsgrenar utgående från de risker och möjligheter som vårt uppdrag medför.

RÄNTEINTÄKTER

Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas, det vill säga de redovisas i resultaträkningen i den period de uppstår.

RÄNTEKOSTNADER

Räntekostnader består av ränta och andra kostnader som uppkommer vid lån av kapital. Räntekostnaden redovisas i den period den hänförs till. Räntekostnaden under byggtiden aktiveras vid uppförande av anläggningstillgångar som överstiger 50 Mkr.

FORDRINGAR OCH SKULDER

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inte annat framgår. Osäkra fordringar tas upp till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

FORDRINGAR OCH SKULDER

I UTLÄNDSK VALUTA

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Skillnaden mellan anskaffningsdagens och balansdagens värde har tillförts resultatet.

VARULAGER

Varulagret består av naturgas och bränslen för gasturbindrift. Varulagret har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde enligt FIFO-principen.

LIKVIDA MEDEL

Likvida medel innefattar banktillgodohavanden.

REDOVISNING AV LEASINGAVTAL

Samtliga leasingavtal redovisas som operationell lease och kostnadsförs linjärt. Finansiella leasingavtal existerar inte.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade planerliga avskrivningar och nedskrivningar. Som investering betraktas nybyggande samt till- och ombyggnader som långsiktigt ökar standard, kvalitet eller prestanda.

Utgifter för reparationer och underhåll redovisas som kostnad i den period de uppstår. Som underhåll räknas arbeten som erfordras för att anläggningen ska kunna utnyttjas på ursprungligen avsett sätt, men som inte höjer dess prestanda eller påtagligt förlänger dess livslängd.

Räntekostnader under byggnationstiden aktiveras vid uppförande av anläggningar som överstiger 50 Mkr.

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Utgifter för markrättigheter, nyttjanderättigheter i optofiberförbindelser, licenser, pågående nyanläggningar och utvecklingskostnader för dataprogram balanseras och skrivs av linjärt över dess nyttjandetid. Samtliga immateriella tillgångar har begränsade nyttjandeperioder. Sedan år 2002 skrivs markrättigheter av enligt ledningskoncessionens nyttjandeperiod som oftast är fyrtio år.

Nyttjanderättigheter avser optoledningarna och skrivs av på mellan 15 och 25 år i enlighet med avtalstiden längd. Det nya avräkningsystemet bedöms ha en nyttjandeperiod på tio år.

AVSKRIVNINGAR

Avskrivningar enligt plan baseras på tillgångarnas anskaffningsvärden och beräknade nyttjandeperiod. Linjär avskrivning används för samtliga anläggningstillgångar.

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas fortlöpande och justeras vid behov.

AVSÄTTNINGAR

En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns ett legalt eller informellt åtagande som följt av en inträffad händelse, och det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och att beloppet kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

ÅRLIGA AVSKRIVNINGSSATSER	(%)
Ledningar, exklusive sjökablar och därtill hörande ledningar	2,5
Sjökablar, exklusive SwePol Link, samt därtill hörande ledningar	3,3
SwePol Link koncernen	5,0
Kontrollanläggningsdelar i stationer	6,7
Övriga stationsdelar	3,3
Optoförbindelser	4,0
Reservmaterial	6,7
Tele- och informationssystem	6,7–20,0
Gasturbinanläggningar	5,0
Persondatorer och inventarier	33,3

SKATTER

Svenska Kraftnäts dotterbolag är skyldiga att betala inkomstskatt för aktiebolag, medan Svenska Kraftnät som statligt affärsverk och en del av svenska staten är befriat från inkomstskatt, dvs. är inget skattesubjekt. Uppskjuten skatt för skillnader mellan redovisat och skattemässigt resultat redovisas inte av affärsverket och Svenska Kraftnät koncernen, med undantag för SwePol Link koncernen och för obeskattade reserver i de svenska dotterbolagen. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den utsträckning det bedöms som sannolikt att tillräckliga skattepliktiga överskott kommer att finnas tillgängliga inom överskådlig framtid.

PENSIONER

Sedan år 2003 gäller ett nytt pensionsavtal, PA-03, för statligt anställda födda år 1943 eller senare. För anställda födda år 1942 eller tidigare gäller fortfarande PA-91. Pensionsskuldens storlek beräknas av Statens Pensionsverk (SPV). I PA-03 ingår ålderspension, efterlevandepension och sjukpension.

I PA-03 ingår följande ålderspensioner:

- > De avgiftsbestämda pensionerna – individuell ålderspension och kompletterande ålderspension, Kåpan. För dessa erläggs premier.
- > De förmånsbestämda pensionerna – ålderspension på inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp och ålderspension enligt övergångsregler för anställda födda år 1943–1972.

Dessa förpliktelser redovisas under posten Avsatt till pensioner.

Årets avsättning till pensionskulden har tillsammans med betalda premier kostnadsförts. Räntedelen i årets pensionskostnad

redovisas som räntekostnad. I räntedelen ingår utöver räntesatsen 1,8 procent även värdesäkring av vissa förmåner.

Cirka 6 procent av de anställda var inte aktualiserade, vilket medför att pensionsskulden för dessa har schablonberäknats. Aktualisering innebär att SPV gör en total genomgång av en statsanställds alla anställningar, såväl statliga som kommunala eller privata. Om det finns luckor i anställningstiden schabloniseras pensionsskulden. Det innebär bland annat att SPV antar att den anställde har haft statlig anställning från 28 års ålder samt att skulden beräknas med en faktor 0,95. Det innebär att den verkliga skulden kan vara både mindre eller större. Svenska Kraftnät bedömer att pensionsskulden inte är för lågt upptagen och har valt att redovisa den av SPV beräknade pensionsskulden.

Redovisad pensionsskuld utgörs av de försäkringstekniskt beräknade antaganden som Svenska Kraftnät ansvarar för enligt pensionsavtalen PA-91 och PA-03. Pensionsskulden är beräknad enligt de grunder som styrelsen för SPV fastställt. I pensionsskulden ingår utfästelser som avser såväl aktiv personal som pensionärer. I beräkningen av pensionsskulden ingår en parameter som ska motsvara den avkastningsskatt på pensionsmedel som privata arbetsgivare är skyldiga att betala. Parametern har sänkts från 0,6 procent till 0,5 procent jämfört med föregående år. Detta beror i sin tur på förändrade avkastningsantaganden.

Svenska Kraftnät betalar särskild löneskatt på utbetalda pensioner enligt förordning (1991:704) om fastställande av särskild löneskatt på statens pensionskostnader, inte baserat på avsättning för pensioner. Då pensionsskulden avser framtida pensionsutbetalningar, görs en avsättning för särskild löneskatt baserat på pensionsskuldens storlek vid årets utgång.

STATLIGA STÖD

Externa bidrag till investeringar minskar investeringens anskaffningsvärde med motsvarande belopp.

FORSKNING OCH UTVECKLINGSKOSTNADER

Utvecklingsarbete är en integrerad del i verksamheten och avser långsiktiga förbättringsåtgärder som kostnadsförs löpande över året. Svenska Kraftnät bedriver forsknings- och utvecklingsarbetet i syfte till att öka driftsäkerheten, effektiviteten och miljöanpassning av nät- och systemverksamheten. Därför aktiveras inga utgifter för utveckling.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar transaktioner som medför in- och utbetalningar. Det innebär att avvikelser kan förekomma jämfört med förändring av enskilda poster i balansräkningen.

UPPLÅNING

Upplåning redovisas till nominellt belopp.

ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Andelar i koncernföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Erhållen utdelning redovisas när rätten till utdelning bedöms säker.

TILLSYNSMYNDIGHET

Tillsynsmyndighet för nätverksamheten är Energimarknadsinspektionen.

NOTER

NOT 1. NÄTINTÄKTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2009	2008	2009	2008
Effektintäkter	1 288	894	1 331	923
Energiberoende intäkter	1 128	1 292	1 128	1 292
Flaskhalsintäkter	289	820	289	820
Transitintäkter	130	168	130	168
SwePol Link	214	248	-	-
Övriga intäkter	54	56	50	52
SUMMA	3 103	3 478	2 928	3 255

NOT 2. SYSTEMINTÄKTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2009	2008	2009	2008
Såld balanskraft	2 638	3 134	2 638	3 134
Såld kvarkraft	127	51	127	51
Såld effektkraft	124	85	124	85
Såld reglerkraft	372	419	372	419
Summa balanskraft	3 261	3 689	3 261	3 689
Effektreserv	83	111	83	111
Edielintäkter	7	6	7	6
SUMMA	3 351	3 806	3 351	3 806

»Balanskraftsintäkter« avser fakturerade intäkter för den obalans som de balansansvariga företagen har orsakat i det nationella elsystemet.

NOT 3. STATSANSLAGFÖR ELBEREDSKAP

ANSLAGSREDOVISNING FÖR AFFÄRSVERKET (TKR)

UTGIFTSOMRÅDE 06. FÖRSVAR OCH SAMHÄLLETS KRISBEREDSKAP. 2:4 KRISBEREDSKAP	ANSLAGSPOST 3, ELBEREDSKAPSÅTGÄRDER
INGÅENDE ÖVERFÖRINGS BELOPP	1 795
ÅRETS TILLDELNING ENLIGT REGLERINGSBREV	250 000
TOTALT DISPONIBLA MEDEL	251 795
UTGIFTER	-219 799
ÅTERSTÅENDE BELOPP	31 996

VILLKOR FÖR ANSLAGET ENLIGT REGLERINGSBREV (MKR)	HÖGSTA BELOPP	UTFALL
Förvaltningskostnader i verksamheten	24	14

De under året förbrukade medlen 220 (262) har utnyttjats för bland annat ersättning till beredskapsreserven, komplettering av beredskapsstolpar, åtgärder i vattenkraft- och kraftvärmeverk för att säkerställa dödnätstart och reglerförmåga i ö-drift.

För anslaget finns även en ram för bemyndigande, som civilrättsligt bindande åtaganden som medför framtida utgifter. De framgår av nedanstående tabell.

TILDELAD RAM, AVSEENDE UTESTÅENDE ÅTAGANDEN (TKR)	INGÅENDE ÅTAGANDEN	UTESTÅENDE ÅTAGANDEN	UTFALLSPROGNOS		
			2010	2011	2012
400 000	232 100	228 920	118 480	45 873	64 567

NOT 4. AKTIVERAT ARBETE FÖR EGEN RÄKNING

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (MKR)	2009	2008
Pågående nyanläggningar	38	31
Aktiverad utveckling av datorprogram	7	7
SUMMA	45	38

Posten avser arbetskostnader för Svenska Kraftnätets egen personal som aktiverats mot investeringsprojekt.

Investeringsprojekten avser dels pågående nyanläggningar, dels aktiverade IT-utvecklingsprojekt.

NOT 5. PERSONALKOSTNADER

MEDARBETARE	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2009	2008	2009	2008
Antal				
Kvinnor	95	90	94	89
Män	230	215	229	214
TOTALT	325	305	323	303

Medelantalet anställda under år 2009 var i koncernen 317 (295), varav 315 (293) i affärsverket och 2 (2) i Polen i SwePol Link-koncernen.

Fördelningen mellan män och kvinnor vid årets slut framgår av tabellen ovan. I Polen finns en man och en kvinna anställda.

Koncernens personalkostnader uppgick till 280 (259), varav lönekostnaderna uppgick till 166 (152). Till detta kommer pensionskostnader med 35 (34) och sociala kostnader på 62 (58).

Affärsverkets personalkostnader uppgick till 279 (258), varav lönekostnaderna stod för 165 (151).

Till detta kommer pensionskostnader med 35 (34) och sociala kostnader på 62 (58).

Arvode till den avgångne ordföranden har uppgått till 19 749 kronor och den ny tillträdde har erhållit 59 247 kronor. Övriga styrelseledamöters arvoden har uppgått till 52 992 kronor vardera för helt år. Till styrelseledamöter, som är anställda i

Svenska Kraftnät, utbetalas ingen ersättning utöver ordinarie lön.

Generaldirektörens lön uppgick till 1,2 Mkr och pensionskostnaden till 0,5 Mkr enligt beräkningar från Statens Pensionsverk. Ställföreträdande generaldirektörens lön för hela året uppgick till 1,0 Mkr och pensionskostnaden till 1,3 Mkr.

Fördelningen mellan män och kvinnor i styrelsen (exklusive personalrepresentanter) framgår av tabellen.

STYRELSEN, ANTAL	2009	2008
Kvinnor	3	3
Män	5	5
TOTALT	8	8

Enligt myndighetens instruktion ska det vid Svenska Kraftnät finnas ett råd som har insyn i verksamheten med elberedskapsfrågor och ett råd som ska biträda affärsverket i arbetet med dammsäkerhetsfrågor. Ledamöterna i Elberedskapsrådet utses av regeringen medan generaldirektören utser ledamöterna i Dammsäkerhetsrådet.

Ersättningarna till Dammsäkerhetsrådet uppgick under 2009 i kronor till:

DAMMSÄKERHETSRADET

Henrik Löv	36 000
------------	--------

Ersättningarna till ledamöterna i Elberedskapsrådet uppgick under år 2009 i kronor till:

ELBEREDSKAPSRÅDET

Andres Muld	1 950
Lena Hovmark	1 950
Eva Ekenberg	1 950
Daniel Jonsson	1 950
Cecilia Nyström	2 534
Caroline Carlsson	1 950
Anders Richert	975
SUMMA	13 259

NOT 6. ÖVRIGA RÖRELSEKONADER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2009	2008	2009	2008
Energiersättning	201	305	201	305
Drift och underhåll	353	303	315	268
Anläggningshyror	45	44	45	44
Transitkompensationskostnader	99	153	99	153
Motköp för stamnätet	304	113	304	113
Primärreglering	298	293	298	293
Störningsreserv	63	63	103	93
Effektreserv	72	97	77	107
Forskning och utveckling	20	27	20	27
Elberedskapskostnader	190	193	200	208
Övriga kostnader	202	209	192	196
SUMMA	1 847	1 800	1 854	1 807

I posten »Övriga kostnader« ingår ersättningar till revisorer med följande belopp:

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2009	2008	2009	2008
Riksrevisionen	0,8	0,7	0,8	0,7
Övriga revisorer	0,4	0,5	-	-
Revisionskostnader	1,2	1,2	0,8	0,7
Konsultationer, Deloitte	-	0,1	-	0,1
Konsultationer, Ernst & Young	0,1	0,5	-	0,1
SUMMA	1,3	1,8	0,8	0,9

NOT 7. RESULTAT FRÅN ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

KONCERNEN (MKR)	2009	2008
Nord Pool ASA	25	1073
Nord Pool Spot AS	4	-6
STRI	1	2
Kraftdragarna AB	1	-
SUMMA	31	1069

NOT 8. RÖRELSERESULTAT PER VERKSAMHETSOMRÅDEN

KONCERNEN (MKR)	RÖRELSEINTÄKTER		RÖRELSERESULTAT	
	2009	2008	2009	2008
Överföring på stamnätet	3 148	3 516	256	822
Systemansvar - el	3 351	3 806	60	-71
Telekom - externt	69	70	25	30
Telekom - internt	54	54	11	16
Systemansvar - naturgas	57	54	3	2
Elcertifikat	6	10	2	5
Intresseföretag	-	-	31	1 069
Beredskapsverksamhet	220	261	0	0
Segmenteliminering	-54	-54	-	-
SUMMA	6 851	7 717	388	1 873

De dominerande verksamhetsområdena inom koncernen är »Överföring på stamnätet« och »Systemansvar för el«. I rörelseresultatet ingår verksamhetsområdenas externa intäkter och kostnader. I »Överföring på stamnätet« ingår aktiverat eget arbete, se not 4.

Några kostnadsslag berör båda verksamhetsområdena »Överföring på stamnätet« och »Systemansvar för el«. När dessa aktiviteter inte kunnat hänföras till ett verksamhetsområde har kostnaderna för aktiviteterna fördelats schablonmässigt mellan dem.

Verksamhetsområdet »Telekom« har utfört tjänster åt »Överföring på stamnätet« för 54 (54) Mkr, vilket redovisas som rörelseintäkt för »Telekom« och motsvarande ökning av rörelsekostnad för Nät. Aktiverat eget arbete ingår i verksamhetsområdet »Överföring på stamnätets« intäkter med 45 (38) Mkr.

Inom rörelsegrenen »Systemansvar för el« har de balansansvariga företagen avtal med affärsverket om balanshållning och avräkning av deras obalanser. Nedan redovisas resultatutvecklingen för åren 2009 och 2008 i affärsverket.

AFFÄRSVERKET (MKR)	2009	2008
RÖRELSEINTÄKTER		
Balanskraftsintäkter	3 203	3 645
Effektreserv	83	111
Ediel	7	6
Övriga balanstjänstintäkter	58	44
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER	3 351	3 806

(forts. nästa sida)

RÖRELSEKOSTNADER	2009	2008
Balanskraftskostnader	-2 955	-3 404
Systemdrift, primärregulering	-179	-293
Störningsreserv	-51	-46
Effektreserv	-77	-107
Ediel		-6
Övriga kostnader	-23	-16
Avskrivningar	-2	0
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER	-3 287	-3 872
RÖRELSERESULTAT	64	-66

Investeringar per verksamhetsområde fördelar sig enligt nedanstående tabell:

MKR	2009	2008
Överföring på stamnätet	1 409	885
Systemansvar - el	32	37
Telekom	86	41
SUMMA	1 527	963

Avkastning på sysselsatt kapital för koncernen är 4,5 (21,1) procent. Övervägande delen av det sysselsatta kapitlet tillhör verksamhetsområdet »Överföring på stamnätet«.

NOT 9. RESULTAT FRÅN VÄRDEPAPPER OCH FORDRINGAR SOM ÄR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2009	2008	2009	2008
Utdelning på aktier och andelar i intresseföretag	-	-	1 358	48
Ränteintäkter på långfristig fordran i dotterföretag	-	-	3	8
Ränteintäkter på långfristig fordran i intresseföretag	4	4	4	4
Övriga ränteintäkter	-	-	-	-
Kursdifferenser	7	-5	7	-4
SUMMA	11	-1	1 372	56

NOT 10. RÄNTEINTÄKTER OCH LIKANDE POSTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2009	2008	2009	2008
Ränteintäkt från banktillgodohavanden	1	5	1	2
Övriga ränteintäkter	12	2	11	2
SUMMA	13	7	12	4

Andel i intresseföretags resultat redovisas i egen not. Utdelning och resultat vid försäljning av aktier/andelar i intresseföretag redovisas under not 9.

NOT 11. RÄNTEKOSTNADER OCH LIKANDE POSTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2009	2008	2009	2008
Räntekostnader, Pensionsskuld	6	6	6	6
Räntekostnader, långfristiga lån	16	64	-	-
Räntekostnader, Riksgäldslån	4	11	4	11
Räntekostnader, kortfristiga skulder	11	3	11	3
Aktiverade räntor byggnation	-6	-13	-6	-13
Kursdifferenser	0	1	-	-
Övriga finansiella kostnader	0	1	-	-
SUMMA	31	73	15	7

NOT 12. SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

KONCERNEN (MKR)	2009	2008
Aktuell skatt	-5	-2
Uppskjuten skatt	-1	-1
SUMMA	-6	-3

Då merparten av koncernens resultat före skatt intjänas i affärsverket, vilket är befriat från inkomstskatt, redogörs inte sambandet mellan årets skattekostnad och redovisat resultat före skatt i koncernen.

» ÅRETS RESULTAT FÖR
KONCERNEN UPPGICK
TILL 375 MKR «

NOT 13. IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (MKR)	Balanserade utgifter för dataprogram	Mark- rättigheter	Nyttjande- rättigheter för opto	Pågående ny- anläggningar	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	99	170	71	106	446
Anskaffningar				55	55
Försäljning/utrangering	-2				-2
Omklassificeringar	48	0	1	-45	4
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	145	170	72	116	503
Ingående avskrivningar	52	109	26		187
Försäljning/utrangering	-2				-2
Årets avskrivningar	24	3	6		34
Utgående ackumulerade avskrivningar	74	112	32	0	219
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	71	58	40	116	284
Avskrivningar föregående räkenskapsår	14	3	5	-	22

»Immateriella anläggningstillgångar« utgörs av markrättigheter i form av servitut och ledningsrättigheter, nyttjanderättigheter för optoförbindelser, licenser och balanserade utgifter för dataprogram.

NOT 14. MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

KONCERNEN (MKR)	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	964	16 450	1 412	18 826
Anskaffningar	0	8	1 464	1 472
Försäljning/utrangering	-15	-75	0	-90
Nedskrivning vid utrangering	0	-8	0	-8
Omklassificeringar	14	499	-516	-3
Utgående anskaffningsvärden	963	16 874	2 360	20 197
Ingående avskrivningar	478	9 455	0	9 933
Försäljning/utrangering	-15	-72	0	-87
Årets avskrivningar	37	532	0	569
Utgående ackumulerade avskrivningar	500	9 915	0	10 415
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	463	6 959	2 360	9 782
Avskrivningar föregående räkenskapsår	55	506	-	561

(forts. nästa sida)

AFFÄRSVERKET (MKR)	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	487	14 059	1 381	15 927
Anskaffningar		7	1 440	1 447
Försäljning/utrangering	-15	-74		-89
Nedskrivning vid utrangering		-8		-8
Omklassificeringar	14	463	-481	-4
Utgående anskaffningsvärden	486	14 447	2 340	17 273
Ingående avskrivningar	287	8 467		8 754
Försäljning/utrangering	-15	-72		-87
Årets avskrivningar	13	408		421
Utgående ackumulerade avskrivningar	285	8 803	0	9 088
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	201	5 644	2 340	8 185
Avskrivningar föregående räkenskapsår	31	383	-	414

I begreppet »Maskiner och andra tekniska anläggningar« ingår ställverksutrustning, kraftledningar, sjökablar, kontrollanläggningsdelar, optoanläggningar och tele- och informationssystem.

Utrangeringar uppkommer främst i samband med att anläggningar tagits i drift efter reinvesteringar. Taxeringsvärdet för fastigheter i koncernen uppgår till 183 (361) Mkr.

NOT 15. ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

FÖRETAG	ORGANISATIONS-NUMMER	SÄTE	ANDEL I %	ANTAL	NOMINELLT VÄRDE	BOKFÖRT VÄRDE
Svenska Kraft-Kom AB	556575-7274	Stockholm	100	1	0	0
Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	556451-0260	Stockholm	100	900	9	9
SwePol Link AB	556530-9829	Stockholm	51	306 000	3	3
SUMMA					12	12

NOT 16. ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

FÖRETAG	ORGANISATIONS-NUMMER	SÄTE	ANDEL I %	ANTAL	KONCERNEN	BOKFÖRT VÄRDE AFFÄRSVERKET
Nord Pool ASA	NO 965662952	Lysaker	50	100 000	198	172
Nord Pool Spot AS	NO 984058098	Lysaker	30	4 320	57	42
Stri AB	556314-8211	Ludvika	25	375	12	4
Kraftdragarna AB	556518-0915	Västerås	50	5 000	8	1
Elforsk AB	556455-5984	Stockholm	25	750	1	0
Triangelbolaget D4 AB	556007-9799	Stockholm	25	525	0	0
SUMMA					276	219

Anskaffningsvärdet är lika med bokfört värde i affärsverket.

NOT 17. KORTFRISTIGA FORDRINGAR – KONCERNEN

MKR	2009	2008
Kundfordringar	356	219
Fordringar på intresseföretag	3	3
Övriga fordringar	52	82
Fordran på statsverkets checkräkningskredit	34	34
SUMMA	445	338

NOT 18. FORDRAN STATSVERKETS CHECKRÄKNING

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (TKR)	2009	2008
Ingående balans (fordran +, skuld -)	34 014	28 312
Avräknat mot statsbudgeten:		
Anslag	219 799	255 704
Inkomsttitlar, utdelning och småskalig energi		-
Avräknat mot Statsverkets checkräkning:		
Uttagna anslagsmedel	-220 002	-250 002
Inbetald utdelning	-	-
UTGÅENDE BALANS	33 811	34 014

Utgående fordran på 34 (34) Mkr består av skillnaden mellan uttagna/insatta medel från Statsverkets checkräkning och avräknade utgifter/inlevererade inkomster mot statsbudgeten. Sedan år

2008 svarar regeringskansliet för redovisningen av inkomsttiteln avseende Svenska Kraftnäts inlevererade utdelning.

NOT 19. FÖRUTBETALDA KOSTNADER/UPPLUPNA INTÄKTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2009	2008	2009	2008
Förutbetalda kostnader, övrigt	17	16	16	14
Förutbetalda kostnader, immateriell investering	0	3	0	3
Upplupna nätintäkter	194	194	194	194
Upplupna intäkter, Systemansvar	360	283	360	283
Upplupna intäkter, Elcertifikat	1	2	1	2
Upplupna intäkter, Naturgas	4	3	4	3
Upplupna intäkter, övrigt	2	3	0	2
SUMMA	578	504	575	501

NOT 20. LÅNGFRISTIGA RÄNTEBÄRANDE SKULDER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2009	2008	2009	2008
Skuld till Riksgälden	1 033	573	1 033	573
Skuld till kreditinstitut	802	1 048	0	0
SUMMA	1 835	1 621	1 033	573

Skuld till Riksgälden avser löpande låneram. Av övriga externa lån förfaller 473 (752) Mkr till betalning efter fem år för koncernen och 0 (0) för affärsverket.

NOT 21. AVSATT TILL PENSIONER

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (MKR)	2009	2008
Ingående balans	392	361
Utbetald pension	-6	-6
Årlig uppräknings pensionsskuld	36	30
Dito avsättning löneskatt	9	7
Justering av pensionsskuld och löneskatt på grund av byte av beräkningsprincip (sänkt avkastningsskatt)	-7	-
UTGÅENDE BALANS	424	392

NOT 22. KORTFRISTIGA RÄNTEBÄRANDE SKULDER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2009	2008	2009	2008
Kortfristig del av långfristigt lån från kreditinstitut	82	98	0	0
SUMMA	82	98	0	0

NOT 23. UPPLUPNA KOSTNADER/FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Mkr	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2009	2008	2009	2008
Upplupen kostnad, balanskraft	450	227	449	227
Upplupen kostnad, primärreglering	8	1	8	1
Upplupna kostnader, effektreserv	17	10	17	10
Upplupen kostnad, energikreditering	16	32	16	32
Upplupen kostnad, överföringsförluster	91	104	91	104
Upplupen kostnad, störningsreserv	5	5	5	5
Transitkompensation	39	34	39	34
Upplupna personalkostnader	22	33	22	33
Upplupna anläggningshyror	12	12	12	12
Upplupna underhållskostnader	30	35	30	35
Upplupna beredskapskostnader	18	10	18	10
Upplupna kostnader, naturgas	4	4	4	4
Upplupna kostnader, övrigt	7	6	7	5
Förutbetalda Telekomintäkter	8	11	8	11
Förutbetalda intäkter, övrigt	1	0	1	0
SUMMA	728	524	727	523

NOT 24. EVENTUALFÖRPLIKTELSER

Borgen har tecknats för lån på 4 (20) Mkr till Stri AB avseende förvärv av fastighet.

Svenska Kraftnät och dess dotterbolag är inte part i några rättsliga materiella förfaranden som kan leda till negativt resultatpåverkan av väsentlig art, enligt Svenska Kraftnäts bedömning.

NOT 25. FRAMTIDA HYRESÅTAGANDEN

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2009	2008	2009	2008
Inom ett år	243	182	288	227
Senare än ett år men inom fem år	183	218	349	384
Senare än fem år	152	174	152	215
SUMMA	578	574	789	826

Avtalade framtida leasingavgifter förfaller till betalning enligt nedan. Samtliga hyresavtal är operationella leasingavtal. Beloppen för affärsverket omfattar även förpliktelser mot dotterbolaget Svenska Kraftnät Gasturbiner AB.

12. FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Koncernens balanserade vinstmedel uppgår till 3 542 Mkr, varav årets resultat utgör 375 Mkr.

Av affärsverkets fria egna kapital på 3 360 Mkr, varav årets resultat utgör 1 685 Mkr, föreslås att i enlighet med utdelningspolicyn 244 Mkr avsätts för utdelning och att överskottet balanseras i ny räkning.

Styrelsen föreslår att affärsverkets resultat-

och balansräkning samt koncernens resultat- och balansräkning fastställs för år 2009.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter samt myndighetens och koncernens ekonomiska ställning.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Sundbyberg den 17 februari 2010

Bo Källstrand
ORDFÖRANDE

Anna-Stina Nordmark-Nilsson
VICE ORDFÖRANDE

Mikael Odenberg
GENERALDIREKTÖR

Tomas Bruce

Bo Diczfalusy

Karin Stierna

Christer Samuelsson

Ann-Sofie Danielsson

Agata Persson
PERSONALREPRESENTANT

Sture Törnstam
PERSONALREPRESENTANT

13. REVISIONSBERÄTTELSE FÖR AFFÄRSVERKET SVENSKA KRAFTNÄT

Riksrevisionen har granskat Affärsverket Svenska Kraftnäts årsredovisning och koncernredovisning, beslutad 2010-02-17, för räkenskapsåret 2009.

Myndighetens ledning ansvarar för att verksamheten bedrivs effektivt och författningsenligt. I ansvaret ingår att se till att regeringen får en tillförlitlig återrapportering av verksamheten i årsredovisningen.

Det är Riksrevisionens ansvar att enligt god revisionssed granska myndighetens årsredovisning. Granskningen sker i syfte att bedöma om årsredovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Revisionen har utförts enligt god revisions-sed. Detta innebär att revisionen har planerats och genomförts i syfte att erhålla rimlig grund för att bedöma huruvida årsredovisningen är

rättvisande. Granskningen har sålunda avsett ett urval av väsentliga transaktioner och förvaltningsbeslut.

Riksrevisionen bedömer att genomförd revision har gett tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis för nedanstående uttalande.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med förordningen om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag, regleringsbrev och övriga beslut för myndigheten.

Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt är rättvisande.

Ansvarig revisor Henrik Söderhielm har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Ulrika Meyer har varit föredragande.

Riksrevisionens revisionsberättelse har angivits den 22 februari 2010.

Henrik Söderhielm, Ulrika Meyer

14. STYRELSEN

Bo Källstrand
ORDFÖRANDE

Född 1949, tillträdde 2009.
Landshövding i Väster-
norrlands Län.
Övriga styrelseuppdrag:
Vice ordförande, Kungl.
Ingenjörsvetenskapsakademien
Avd II Elektroteknik.
Ledamot, Carl och
Anna Schwartz Stiftelse.

**Anna-Stina
Nordmark-Nilsson**
VICE ORDFÖRANDE

Född 1956, tillträdde 2004.
Vd, Företagarna.
Övriga styrelseuppdrag:
Ledamot, Diös Fastigheter AB,
Svea Skog AB.

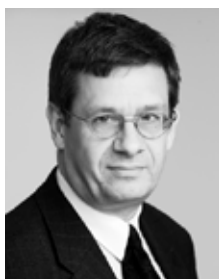
Mikael Odenberg
GENERALDIREKTÖR

Född 1953, tillträdde 2008.
Övriga styrelseuppdrag:
Vice ordförande, Nord Pool
ASA. Ledamot, regeringens
Krishanteringsråd.

Tomas Bruce

Född 1944, tillträdde 2004.
Verkställande direktör,
Svenska Kolinstitutet.
Övriga styrelseuppdrag:
Ordförande, Capital Cooling
Europe AB, Svenska Orienter-
ingsförbundet. Ledamot,
AB Borlänge Energi.

Bo Diczfalusy

Född 1952, tillträdde 2005.
Departementsråd,
Näringsdepartementet.
Övriga styrelseuppdrag:
IEA (International Energy
Agency).

Karin Stierna

Född 1970, tillträdde 2007.
Kommunstyrelsens ordförande,
Strömsunds kommun.

Christer Samuelsson

Född 1954, tillträdde 2001.
VD och Partner, Sensa
Corporate Advisors AB.

Ann-Sofie Danielsson

Född 1959, tillträdde 2007.
Ekonomi- och finansdirektör,
NCC AB.

Agata Persson
ARBETSTAGARREPRESENTANT

Född 1946, tillträdde 2004.
Facklig förtroendeman SACO.

Sture Törnstam
ARBETSTAGARREPRESENTANT

Född 1947, tillträdde 2005.
Facklig förtroendeman ST.

15. ADRESSER

Svenska Kraftnät, huvudkontor

Box 1200, 172 24 Sundbyberg
Besöksadress: Sturegatan 1
Tel: 08-475 80 00 Fax: 08-475 89 50
Webbplats: www.svk.se E-post: info@svk.se
Fakturaadress: Svenska Kraftnät
Box 306, 830 23 Hackås

Svenska Kraftnät, Halmstad

Region Syd
Box 819, 301 18 Halmstad
Besöksadress: Kristian IV:s väg 3
Tel: 035-18 22 40, 035-18 22 30
Fax: 035-18 22 41, 035-18 22 39

Svenska Kraftnät, Sollefteå

Nipan 51, 881 52 Sollefteå
Tel: 0620-78 76 10 Fax: 0620-121 46

Svenska Kraftnät, Sundsvall

Region Nord
Box 603, 851 08 Sundsvall
Besöksadress: Erstagatan 2
Tel: 060-19 57 00 Fax: 060-19 57 09

Elforsk AB

101 53 Stockholm
Tel: 08-677 25 30 Fax: 08-677 25 35
Webbplats: www.elforsk.se

Kraftdragarna AB

Seglångatan 15, 721 32 Västerås
Tel: 021-17 04 80 Fax: 021-17 04 85
Webbplats: www.kraftdragarna.se

Nord Pool ASA, huvudkontor

P.b. 373, NO-1326 Lysaker, Norge
Tel: (+47) 67 52 80 00 Fax: (+47) 67 52 80 01
Webbplats: www.nordpool.com

Nord Pool Spot AS, huvudkontor

P.b. 121, NO-1325 Lysaker, Norge
Tel: (+47) 67 52 80 10 Fax: (+47) 67 52 80 01
Webbplats: www.nordpoolspot.com

STRI AB

Box 707, 771 80 Ludvika
Tel: 0240-795 00 Fax: 0240-150 29
Webbplats: www.stri.se

Svenska Kraftnät Gasturbiner AB

Box 1200, 172 24 Sundbyberg
Besöksadress: Sturegatan 1
Tel: 08-475 80 00 Fax: 08-475 89 50

SwePol Link AB

Box 1200, 172 24 Sundbyberg
Besöksadress: Sturegatan 1
Tel: 08-475 81 77 Fax: 08-37 50 39
Webbplats: www.swepollink.se

Triangelbolaget D4 AB

Box 26, 237 21 Bjärred
Tel: 0706-64 04 19 Fax: 046-29 28 11
Webbplats: www.triangelbolaget.se

REDAKTÖR
Elin Amundsson

FOTO
Johan Fowelin (landskap)
Peter Knutson (porträtt)
Håkan Flank (porträtt)

ILLUSTRATION
Hampus Ericstam

TRYCK OCH REPRO
Danagårds Grafiska
Ödeshög, Mars 2010

UPPLAGA
3000 svenska

